

1. .... PŁATNOŚCI ROLNO-ŚRODOWISKOWO-KLIMATYCZNE W RAMACH WPR 2023-2027 (ZRSK2327). 2

1.1.	ZASADY ŁĄCZENIA PŁATNOŚCI ROLNO-ŚRODOWISKOWO-KLIMATYCZNYCH (WPR 2023-2027) Z WARIANTAMI PŁATNOŚCI ROLNO-ŚRODOWISKOWO-KLIMATYCZNEJ (PROW 2014-2020).	10
1.2.	DEKLARACJA PŁATNOŚCI ROLNO-ŚRODOWISKOWO-KLIMATYCZNYCH W RAMACH INTERWENCJI 1. OCHRONA CENNYCH SIEDLISK I ZAGROŻONYCH GATUNKÓW NA OBSZARACH NATURA 2000 LUB INTERWENCJI 2. OCHRONA CENNYCH SIEDLISK I ZAGROŻONYCH GATUNKÓW POZA OBSZARAMI NATURA 2000 ORAZ INTERWENCJI 3. EKSTENSYWNE UŻYTKOWANIE ŁĄK I PASTWISK NA OBSZARACH NATURA 2000.....	12
1.2.1.	<i>Deklaracja dodatkowej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w ramach Interwencji 1. Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków na obszarach Natura 2000 lub Interwencji 2. Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków poza obszarami Natura 2000.</i>	31
1.3.	DEKLARACJA PŁATNOŚCI ROLNO-ŚRODOWISKOWO-KLIMATYCZNYCH W RAMACH INTERWENCJI 4. ZACHOWANIE SADÓW TRADYCYJNYCH ODMIAN DRZEW OWOCOWYCH.	32
1.4.	DEKLARACJA PŁATNOŚCI ROLNO-ŚRODOWISKOWO-KLIMATYCZNYCH W RAMACH INTERWENCJI 5. ZACHOWANIE ZAGROŻONYCH ZASOBÓW GENETYCZNYCH ROŚLIN W ROLNICTWIE.	40
1.5.	DEKLARACJA PŁATNOŚCI ROLNO-ŚRODOWISKOWO-KLIMATYCZNYCH W RAMACH INTERWENCJI 6. ZACHOWANIE ZAGROŻONYCH ZASOBÓW GENETYCZNYCH ZWIERZĄT W ROLNICTWIE.	45
1.5.1.	<i>Deklaracja dodatkowej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych w ramach Interwencji 6 do buhaja.</i> 58	
1.6.	DEKLARACJA PŁATNOŚCI ROLNO-ŚRODOWISKOWO-KLIMATYCZNEJ W RAMACH INTERWENCJI 7. BIORÓŻNORODNOŚĆ NA GRUNTACH ORNYCH.	60
1.6.1.	<i>Deklaracja płatności Wariant 7.1 Wieloletnie pasy kwietne</i>	69
1.6.2.	<i>Deklaracja płatności Wariant 7.2 Ogródki bioróżnorodności.</i>	74

1. Płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne w ramach WPR 2023-2027 (ZRSK2327).

Interwencje rolno-środowiskowo-klimatyczne wdrażane w ramach Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 mają na celu promowanie praktyk rolniczych przyczyniających się do ochrony cennych siedlisk przyrodniczych i zagrożonych gatunków ptaków, zagrożonych zasobów genetycznych roślin i zwierząt w rolnictwie, a także ochrony różnorodności krajobrazu.

Zobowiązania związane ze środowiskiem, klimatem i inne zobowiązania w dziedzinie zarządzania wdrażane są w roku ramach następujących Interwencji rolno-środowiskowo-klimatycznych:

1. **Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków na obszarach Natura 2000**
2. **Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków poza obszarami Natura 2000**
3. **Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk na obszarach Natura 2000**
4. **Zachowanie sadów tradycyjnych odmian drzew owocowych**
5. **Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie**
6. **Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie**
7. **Bioróżnorodność na gruntach ornych**

W ramach Interwencji rolno-środowiskowo-klimatycznych rolnikowi/zarządcy może zostać przyznana dodatkowa płatność retencyjna do powierzchni obszarów przyrodniczych.

Zasady przyznawania płatności w ramach ww. Interwencji zostały opisane na stronie internetowej ARiMR <https://www.gov.pl/web/arimr/rolno-srodowiskowo-klimatyczne-kampania-2024>.

Uwaga!

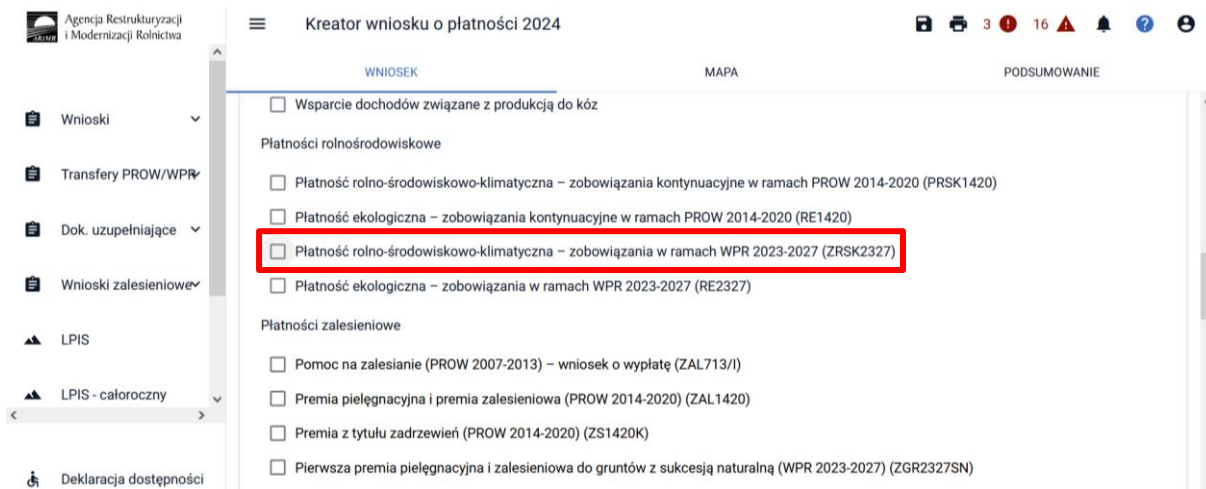
Możliwość złożenia dokumentów za pomocą funkcjonalności „Dokumenty uzupełniające” w roku 2024 będzie udostępniona w kolejnym etapie modyfikacji aplikacji eWniosekPlus. Do tego czasu dokumenty można składać wraz z dokumentem wniosku.

W sekcji Płatności w części dotyczącej płatności rolnośrodowiskowych dostępne są do wybrania:

- ✓ Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna – zobowiązania kontynuacyjne w ramach PROW 2014-2020 (PRSK1420),
- ✓ Płatność ekologiczna – zobowiązania kontynuacyjne w ramach PROW 2014-2020 (RE1420) (sposób deklaracji opisany w rozdziale 11 niniejszej instrukcji),
- ✓ Płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne – nowe zobowiązania w ramach WPR 2023-2027 (ZRSK2327) (sposób deklaracji opisany w rozdziale 12 niniejszej instrukcji),
- ✓ Płatności ekologiczne – nowe zobowiązania w ramach WPR 2023-2027 (RE2327) (sposób deklaracji opisany w rozdziale 13 niniejszej instrukcji.)

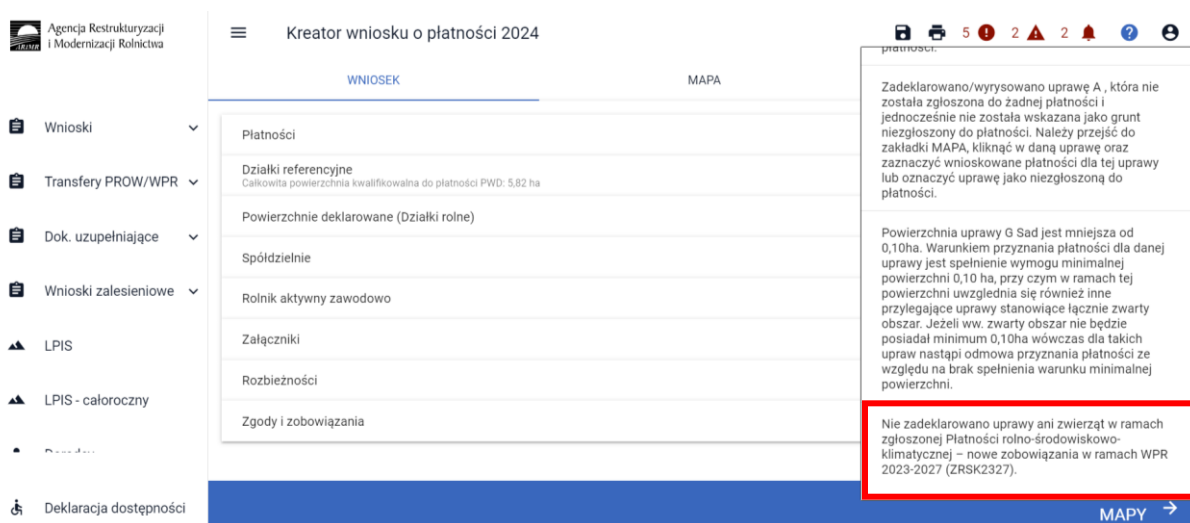
Deklarację płatności w aplikacji eWniosekPlus należy rozpocząć od zaznaczenia płatności w zakładce „WNIOSEK” wybierając:

✓ Płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne – zobowiązania w ramach WPR 2023-2027 (ZRSK2327)

W przypadku, kiedy zostaną wskazane „Płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne - zobowiązania w ramach WPR 2023-2027 (ZRSK2327)”, a nie zostanie do tej płatności zadeklarowana żadna uprawa lub zwierzę, aplikacja zgłosi błąd:

„Nie zadeklarowano uprawy ani zwierząt w ramach zgłoszonych Płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych – nowe zobowiązania w ramach WPR 2023-2027 (ZRSK2327)”.

Deklaracja płatności w ramach Interwencji rolno-środowiskowo-klimatycznych w aplikacji eWniosekPlus następuje w zakładce „WNIOSEK” oraz „MAPA”. Zakładka „PODSUMOWANIE” zawiera dane zadeklarowane w zakładce „WNIOSEK” oraz „MAPA”.

ZAKŁADKA WNIOSEK	ZAKŁADKA MAPA	ZAKŁADKA PODSUMOWANIE
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Wskazanie płatności ❖ Wnioskowanie o zwrot kosztów transakcyjnych (Interwencja 1, Interwencja 2, Interwencja 5) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Dodanie działek referencyjnych ❖ Deklaracja upraw ❖ Deklaracja danej uprawy do konkretnej płatności 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Podsumowanie deklaracji z zakładki „WNIOSEK” oraz „MAPA”

<ul style="list-style-type: none"> ❖ Deklaracja zwierząt w ramach Interwencji 6, ❖ Weryfikacja szczegółowych informacji zapisanych podczas deklaracji Powierzchni (działki rolne) ❖ Dodanie niezbędnych załączników. ❖ Uzupelnienie zgód i zobowiązań. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Deklaracja wariantów w ramach poszczególnych Interwencji, ❖ Deklaracja szczegółowa w ramach poszczególnych wariantów, ❖ Deklaracja roku rozpoczęcia zobowiązania, ❖ Rysowanie obszarów niekoszonych (dotyczy Interwencji 1, Interwencji 2 i Interwencji 3) ❖ Rysowanie obszarów koszonych (dotyczy wariantu 7.1 Interwencji 7) ❖ Rysowanie nasadzeń drzew owocowych w ramach Interwencji 4. 	<p>(wyświetlany jest tylko zakres zadeklarowany we wniosku)</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Potwierdzenie poprawności danych ❖ Przycisk „WYŚLIJ WNIOSEK”
--	--	---

W ramach deklaracji upraw do płatności ZRSK 2327 należy uzupełnić pole „Rok rozpoczęcia zobowiązania”. Pole to jest polem nieobowiązkowym i nie blokuje możliwości wysłania wniosku.

W przypadku zobowiązań w ramach płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych w ramach WPR 2023-2027 w przypadku podejmowania nowego zobowiązania w roku 2024 należy wskazywać datę 15.03.2024 roku.

W przypadku zaznaczenia wnioskowania o „Płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne – zobowiązania w ramach WPR 2023-2027 (ZRSK2327)” aplikacja wyświetli komunikat o treści:

„Jeżeli podejmujesz zobowiązanie zweryfikuj, czy zadeklarowana przez Ciebie Interwencja/wariant są zgodne z planem działalności rolnośrodowiskowej.

Informacje zawarte we wniosku i załącznikach do wniosku, w tym w materiale graficznym, powinny być zgodne z informacjami zawartymi w planie działalności rolnośrodowiskowej, w szczególności ze szkicem gospodarstwa rolnego (m.in. w zakresie powierzchni uprawy, która ma pozostać nieskoszona w danym roku - w przypadku Interwencji 1, Interwencji 2 lub Interwencji 3 lub powierzchni która ma zostać skoszona w przypadku wariantu 7.1 Pasy kwietne).

Ubiegając się o płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne w ramach WPR 2023-2027 sprawdź czy wybrana roślina uprawna jest dotowana w ramach realizowanej Interwencji.

Płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne w ramach WPR 2023-2027 przyznawane są do gruntu, który w dniu **31 maja roku**, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności, jest w posiadaniu podmiotu ubiegającego się o jej przyznanie na podstawie tytułu prawnego.

Jeżeli podejmujesz nowe zobowiązanie lub kontynuujesz zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne w ramach Interwencji 1, Interwencji 2, Interwencji 3, Interwencji 4, Interwencji 5, lub Interwencji 7, pamiętaj o złożeniu w terminie do **15 lipca 2024 r.** kopii poszczególnych stron planu działalności rolnośrodowiskowej.

Jeżeli realizujesz zobowiązanie na obszarach przyrodniczych [**OP (obszar przyrodniczy)**] w ramach dowolnego **wariantu 1.2, 1.6.1, 1.6.2, 1.7, 1.8, 1.9, 1.10, 2.2, 2.6.1, 2.6.2, 2.7, 2.8, 2.9,2** możesz ubiegać się o dodatkową płatność rolno-środowiskowo-klimatyczną **Retencjonowanie wody na obszarach przyrodniczych**.

Jeżeli realizujesz zobowiązanie na trwałych użytkach zielonych (TUZ), możesz ubiegać się o płatność za retencjonowanie wody, ale jedynie w ramach **Ekoschematu Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych**.

Jeżeli podejmujesz zobowiązanie w ramach wariantu 5.1 i deklarujesz uprawę rośliny odmiany regionalnej lub amatorskiej wpisanej do krajowego rejestru lub odmiany marginalnej z gatunków roślin rolniczych, które nie są bylinami, pamiętaj o dołączeniu do dnia 15 lipca 2024 r.) **dokumentu potwierdzającego zakup kwalifikowanego materiału siewnego**.

W ramach Interwencji 5. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w roku 2024 nie jest dotowana uprawa gryki zwyczajnej - dotowana jest uprawa **gryki tatarki**. Natomiast w przypadku **prosa zwyczajnego** dotowane są jedynie odmiany wpisane do krajowego rejestru, czyli **odmiana Gierczyckie** oraz **odmiana Jagna**.

Jeżeli realizujesz zobowiązanie w ramach **wariantu 6.1.1 lub 6.1.2 Interwencji 6** w roku 2024 możesz ubiegać się o dodatkową płatność rolno-środowiskowo-klimatyczną **do buhaja, który w okresie realizacji zobowiązania został udostępniony do centrum pozyskiwania nasienia w celu pozyskania nasienia. Pamiętaj o dostarczeniu Zaświadczenia o udostępnieniu samców w celu pozyskania nasienia do dnia 30 września 2024 roku**".

Jeżeli realizujesz zobowiązanie w ramach wariantu 7.2 Ogródki bioróżnorodności i do założenia ogródka wykorzystalesz rośliny odmian regionalnych lub amatorskich wpisanych do krajowego rejestru lub odmiany marginalnej z gatunków roślin rolniczych, które nie są bylinami, pamiętaj o dołączeniu do wniosku do dnia 15 lipca 2024 r.) **dokumentu potwierdzającego zakup kwalifikowanego materiału siewnego**.

Jeżeli realizujesz zobowiązanie w ramach wariantu 7.2 Ogródki bioróżnorodności i do założenia ogródka bioróżnorodności wykorzystalesz rośliny gatunków, odmian, form lub genotypów, które były uprawiane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i których materiał siewny został pozyskany z banków genów pamiętaj o dołączeniu do wniosku do dnia 15 lipca 2024 r.) **kopii protokołu przekazania materiału siewnego przez bank genów**.

Zamknięcie okna komunikatu spowoduje przejście do dalszej części deklaracji w zakładce „WNIOSEK”.

W przypadku ubiegania się o refundację kosztów transakcyjnych za sporządzenie dokumentacji przyrodniczej lub części szczegółowej planu działalności rolnośrodowiskowej przy udziale eksperta przyrodniczego w przypadku Interwencji 1 lub 2 lub za wykonanie oceny wytworzonego materiału siewnego w przypadku wariantu 5.2 Interwencji 5, należy zaznaczyć checkbox przyznanie kosztów transakcyjnych.

W przypadku gdy o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych w ramach wariantów Interwencji 2. *Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków poza obszarami Natura 2000* ubiega się **spółdzielnia produkcji rolnej** albo **spółdzielnia rolników** w zakładce „**SPÓŁDZIELNIE**” należy zaznaczyć checkbox:

Ubiegam się o przyznanie płatności jako spółdzielnia i wnioskuję o przyznanie tych płatności z uwzględnieniem liczby członków spółdzielni.

W przypadku ubiegania się o przyznanie płatności jako spółdzielnia należy pamiętać o dołączeniu załącznika stanowiącego potwierdzenie, że dany podmiot jest spółdzielnią.

Zaznaczenie checkboxu: „Ubiegam się o przyznanie płatności jako spółdzielnia i wnioskuję o przyznanie tych płatności z uwzględnieniem liczby członków spółdzielni” w sekcji „**SPÓŁDZIELNIE**” wyświetli informację o konieczności złożenia obowiązujących załączników.

Spółdzielnie

Dane w niniejszym panelu należy wypełnić w przypadku, gdy Twoje gospodarstwo stanowi spółdzielnię i chcesz zwiększyć obowiązujące limity.

Ubiegam się o przyznanie płatności jako spółdzielnia i wnioskuję o przyznanie tych płatności z uwzględnieniem liczby członków spółdzielni.

1. Oświadczenie o liczbie członków spółdzielni:
[DODAJ OŚWIADCZENIE](#)

2. Oświadczenie o badaniu lustracyjnym:
[DODAJ OŚWIADCZENIE](#)

Załącznikami obligatoryjnymi w przypadku ubiegania się o płatność jako spółdzielnia są:

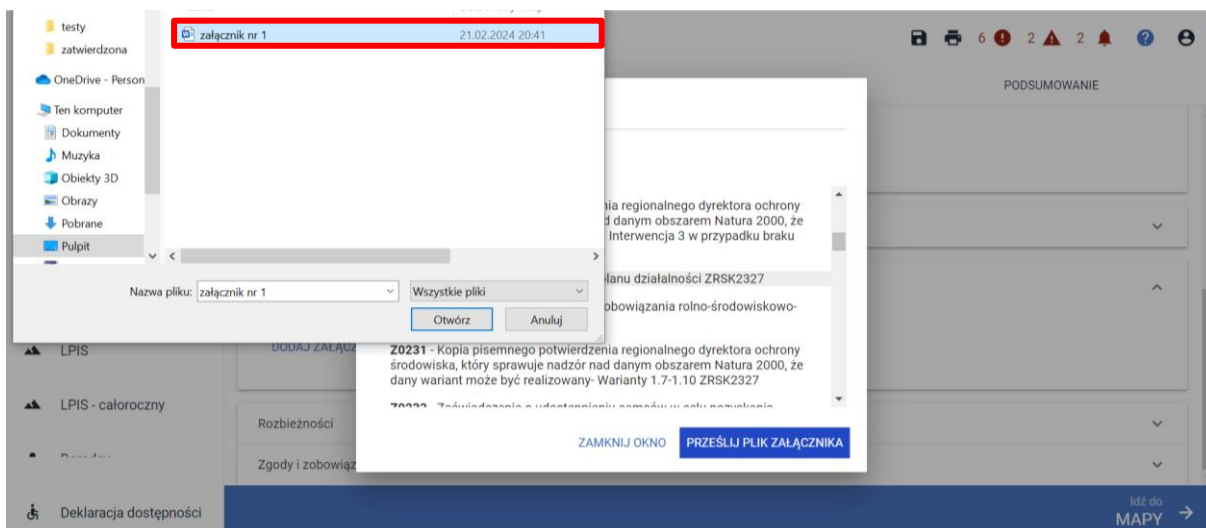
- 1) oświadczenie o liczbie członków spółdzielni, którzy mają zostać uwzględnieni przy przyznawaniu tej płatności,
- 2) dokument potwierdzający, że ta spółdzielnia poddała się badaniu lustracyjnemu.

Po wyborze wnioskowania płatności w ramach ZRSK2327, w sekcji „ZAŁĄCZNIKI”, na dole ekranu dostępna jest opcja umożliwiająca dodanie niezbędnych załączników do wniosku.

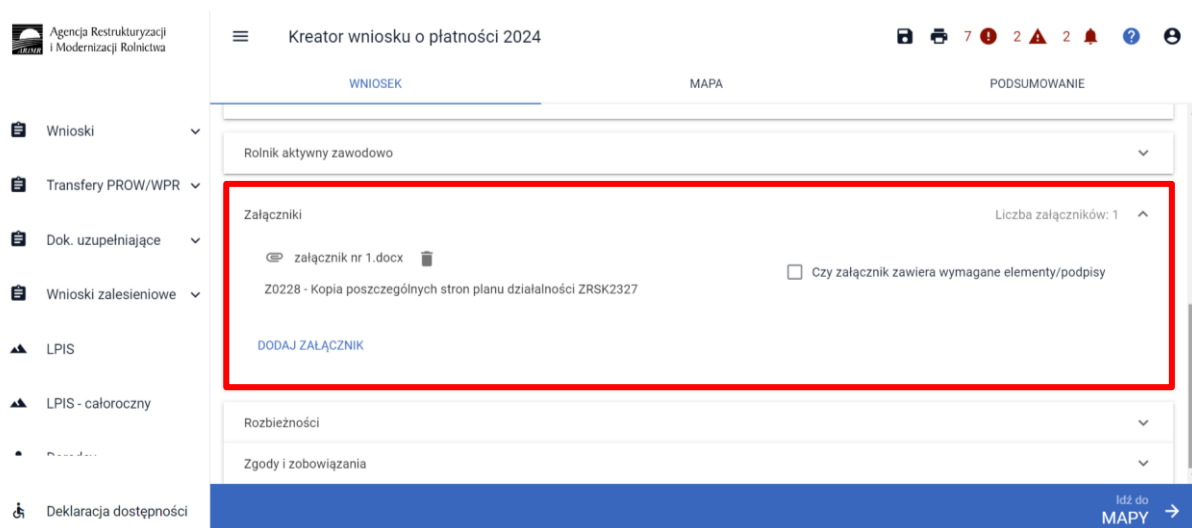
W tym celu należy wybrać „DODAJ ZAŁĄCZNIK” i z listy dostępnych załączników wybrać odpowiedni załącznik.

W celu ułatwienia wyboru odpowiedniego załącznika w zakresie deklarowanej płatności, od roku 2024 w sekcji „ZAŁĄCZNIKI” istnieje możliwość wybrania płatności, dla której chcemy, aby aplikacja wyświetliła listę obowiązujących załączników. Po wybraniu odpowiedniego załącznika z listy, uaktywnia się pole „PRZEŚLIJ PLIK ZAŁĄCZNIKA”. Po wybraniu tej funkcji należy dodać skan załącznika. Załączniki wymagające podpisu osoby trzeciej, dołącza się do formularza w aplikacji eWniosekPlus w postaci pliku w formacie JPEG, PDF, GIF, TIF, TIFF. Wymagane załączniki, składane w trakcie postępowania można złożyć za pomocą funkcjonalności „Dokumenty Uzupełniające”, która dostępna będzie w terminie późniejszym.

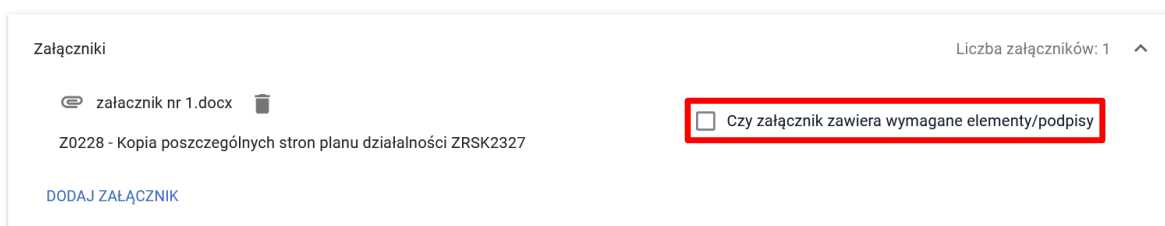
W przypadku dodawania załączników, nazwy plików muszą się różnić, tym samym, jeśli dodajemy kilka plików w ramach jednego załącznika, warto je ponumerować.

Po dodaniu wymaganego załącznika będzie on widoczny na liście dodanych załączników we wniosku:

Dodatkowo dla każdego załącznika zawierającego podpisy osób trzecich należy obowiązkowo zaznaczyć checkbox „Czy załącznik zawiera wymagane elementy/podpisy”

Jeżeli dla wybranego rodzaju załącznika, nie zostanie potwierdzone „Czy załącznik zawiera wymagane elementy/podpisy”, aplikacja zgłosi błąd o treści:

„Dla załącznika <nazwa załącznika> nie potwierdzono, że zawiera wszystkie wymagane elementy i podpisy.”

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Kreator wniosku o płatności 2024

WNIOSEK MAPA

Rolnik aktywny zawodowo

Załączniki

załęcznik nr 1.docx

Z0228 - Kopia poszczególnych stron planu działalności ZRSK2327

DODAJ ZAŁĄCZNIK

Rozbieżności

Zgody i zobowiązania

MAPY →

Powierzchnia uprawy G Sad jest mniejsza od 0,10ha. Warunkiem przyznania płatności dla danej uprawy jest spełnienie wymogu minimalnej powierzchni 0,10 ha, przy czym w ramach tej powierzchni uwzględnia się również inne przylegające uprawy stanowiące łącznie zwarty obszar. Jeżeli ww. zwarty obszar nie będzie posiadał minimum 0,10ha wówczas dla takich upraw nastąpi odmowa przyznania płatności ze względu na brak spełnienia warunku minimalnej powierzchni.

Nie zadeklarowano uprawy ani zwierząt w ramach zgłoszonej Płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej – nowe zobowiązania w ramach WPR 2023-2027 (ZRSK2327).

Wskazano, iż wnioskodawca stanowi spółdzielnię, a nie dołączono obu wymaganych załączników: Oświadczenie o liczbie członków spółdzielni oraz Oświadczenie o badaniu lustracyjnym.

Dla załącznika Kopia poszczególnych stron planu działalności ZRSK2327 nie potwierdzono, że zawiera wszystkie wymagane elementy i podpisy.

W przypadku braku odpowiedniego typu załącznika przypisanego do płatności ZRSK2327 należy wybrać Z0031 - Załącznik niemerytoryczny.

Zakładka ZGODY i ZOBOWIĄZANIA

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Kreator wniosku o płatności 2024

WNIOSEK MAPA PODSUMOWANIE

Zgody i zobowiązania

Wyrażam zgodę na przetwarzanie przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z siedzibą w Warszawie, Al. Jana Pawła II nr 70, 00-175 Warszawa (adres do korespondencji: ul. Poleczki 33, 02-822 Warszawa), jako administratora danych, moich danych osobowych podanych w zakresie szerszym, niż jest to wymagane na podstawie przepisów obowiązującego prawa, oznaczonych w formularzu wniosku o przyznanie płatności na rok 2024, jako "dane nieobowiązkowe" w celu ułatwienia i przyspieszenia kontaktu ze mną w sprawach dotyczących przyznawania płatności, z wykorzystaniem podanego przeze mnie poniżej numeru telefonu.

Wyrażam zgodę na przetwarzanie przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z siedzibą w Warszawie, Al. Jana Pawła II nr 70, 00-175 Warszawa (adres do korespondencji: ul. Poleczki 33, 02-822 Warszawa), jako administratora danych, moich danych osobowych podanych w zakresie szerszym, niż jest to wymagane na podstawie przepisów obowiązującego prawa, oznaczonych w formularzu wniosku o przyznanie płatności na rok 2024, jako "dane nieobowiązkowe" w celu otrzymywania/kierowania do mnie treści informacyjnych lub promocyjnych o działaniach realizowanych przez Agencję, za pośrednictwem SMS/MMS na podany przeze mnie poniżej numer telefonu.

Numer telefonu [AKTUALIZUJ NR TEL.](#)

Oświadczam, że dokonałem zmiany podjętego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego (WPR 2023-2027).

Wyrażone zgody nie są tożsame z wyrażeniem zgody na przetwarzanie danych osobowych rolnika w Portalu Usług Elektronicznych.

Idź do MAPY →

W zakładce zgody i zobowiązania, znajdują się zgody i zobowiązania do wykorzystania przez ARiMR danych wskazanych w części „MOJE KONTO”.

„Wyrażam zgodę na przetwarzanie przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z siedzibą w Warszawie, Al. Jana Pawła II nr 70, 00-175 Warszawa (adres do korespondencji: ul. Poleczki 33, 02-822 Warszawa), jako administratora danych, moich danych osobowych podanych w zakresie szerszym, niż jest to wymagane na podstawie przepisów obowiązującego prawa, oznaczonych w formularzu wniosku o przyznanie płatności na rok 2024, jako "dane nieobowiązkowe" w celu ułatwienia i przyspieszenia kontaktu ze mną w sprawach dotyczących przyznawania płatności, z wykorzystaniem podanego przeze mnie poniżej numeru telefonu.” „Wyrażam zgodę na przetwarzanie przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z siedzibą w Warszawie, Al. Jana Pawła II nr 70, 00-175 Warszawa (adres do korespondencji: ul. Poleczki 33, 02-822 Warszawa), jako administratora danych, moich danych osobowych podanych w zakresie szerszym, niż jest to wymagane na podstawie przepisów obowiązującego prawa, oznaczonych w formularzu wniosku o

przyznanie płatności na rok 2024, jako "dane nieobowiązkowe" w celu otrzymywania/kierowania do mnie treści informacyjnych lub promocyjnych o działaniach realizowanych przez Agencję, za pośrednictwem SMS/MMS na podany przeze mnie poniżej numer telefonu."

Zakres powyższych zgód i sposób deklaracji został opisany w części 3. Wypełnij Wniosek_2024 niniejszej instrukcji.

W kampanii 2024 normy GAEC 8 uległy uproszeniu na zasadzie odstępstwa od pierwszego wymogu dotyczącego normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska w roku składania wniosków 2024 rolnicy i inni beneficjenci podlegający tej normie mogą spełnić wymóg tej normy, przeznaczając minimalny udział wynoszący co najmniej 4 % gruntów ornych na poziomie gospodarstwa na:

- obszary lub obiekty nieprodukcyjne, a także
- **międzyplony ścierniskowe, międzyplony ozime, wsiewki w uprawę w plonie głównym lub rośliny bobowate drobnonasienne lub bobowate grubonasienne.**

Dla międzyplonów ścierniskowych, międzyplonów ozimych i wsiewek w uprawę w plonie głównym współczynnik ważenia wynosi 1. Międzyplony i uprawy wiążące azot są uprawiane bez stosowania środków ochrony roślin

Odstępstwo dotyczy tylko roku 2024.

1.1. Zasady łączenia płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych (WPR 2023-2027) z wariantami płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020).

Płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne (WPR 2023-2027) do tego samego obszaru mogą być przyznane z tytułu realizacji tylko jednego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego (WPR 2023-2027). W przypadku gdy rolnik lub zarządca ubiega się o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych (WPR 2023-2027) do tego samego obszaru z tytułu realizacji więcej niż jednego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego, ta płatność przysługuje z tytułu realizacji tego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego, w ramach którego przewidziano wyższą stawkę płatności do 1 ha.

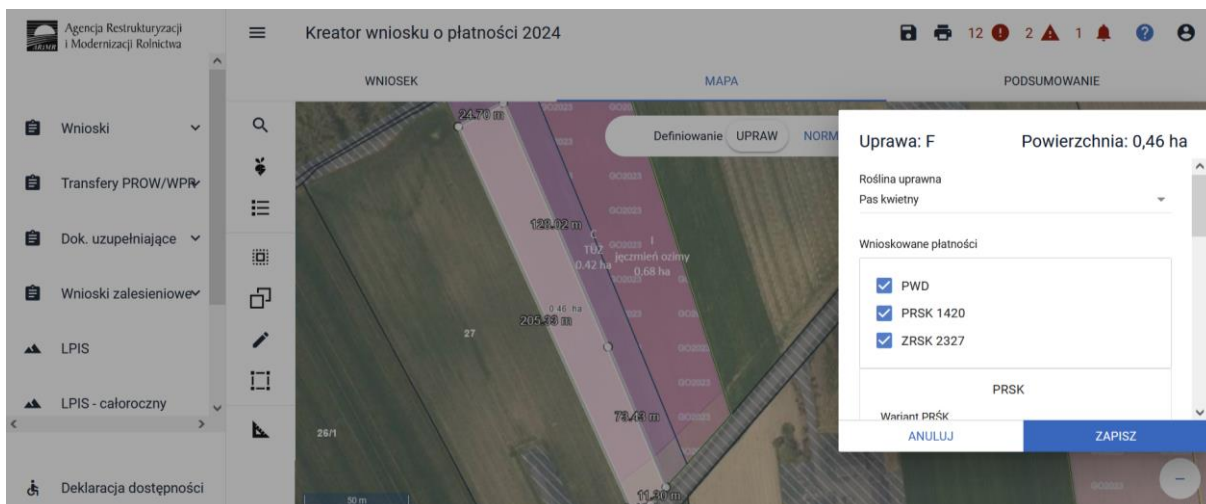
Jeżeli na danym obszarze jest realizowane zobowiązanie ekologiczne (WPR 2023-2027), zobowiązanie ekologiczne (PROW 2014-2020) lub zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne (PROW 2014-2020), do tego obszaru **nie przysługują płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne (WPR 2023-2027).**

Dopuszcza się realizację na tym samym obszarze:

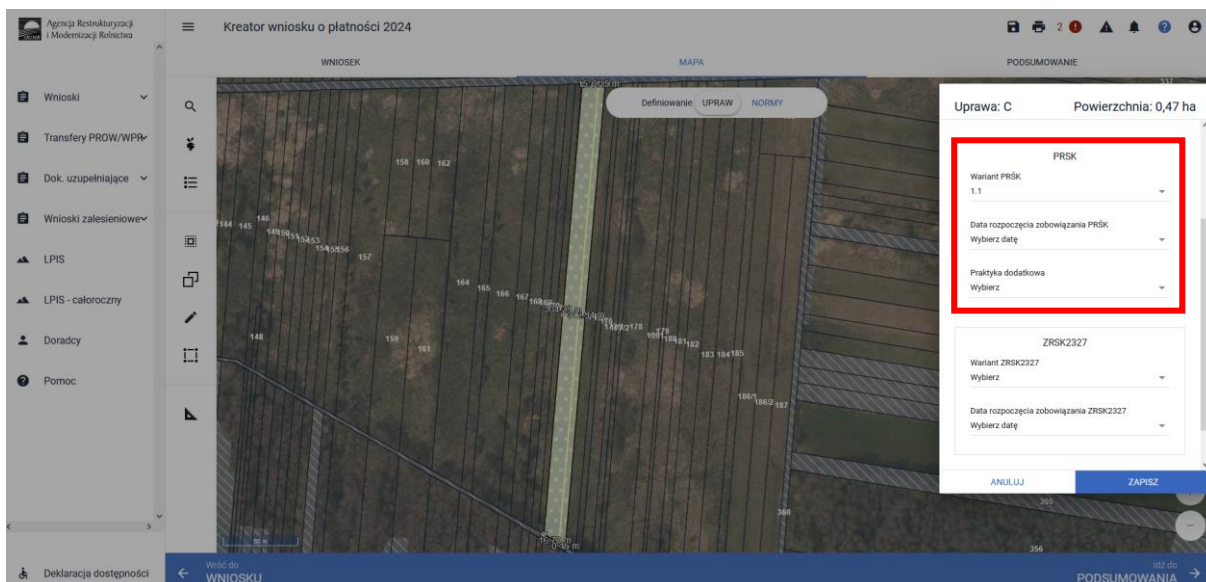
- ✓ wariantów **interwencji 5. Zachowania zagrożonych zasobów genetycznych roślin** w rolnictwie oraz zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego (PROW 2014-2020) w ramach **Pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone** lub **Pakietu 2. Ochrona gleb i wód;**
- ✓ wariantów **interwencji 7. Bioróżnorodność na gruntach ornych** oraz zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego (PROW 2014-2020) w ramach **Pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone;**

- ✓ wariantu **7.2 Ogródki bioróżnorodności** oraz zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego (PROW 2014-2020) w ramach **Pakietu 2. Ochrona gleb i wód**.

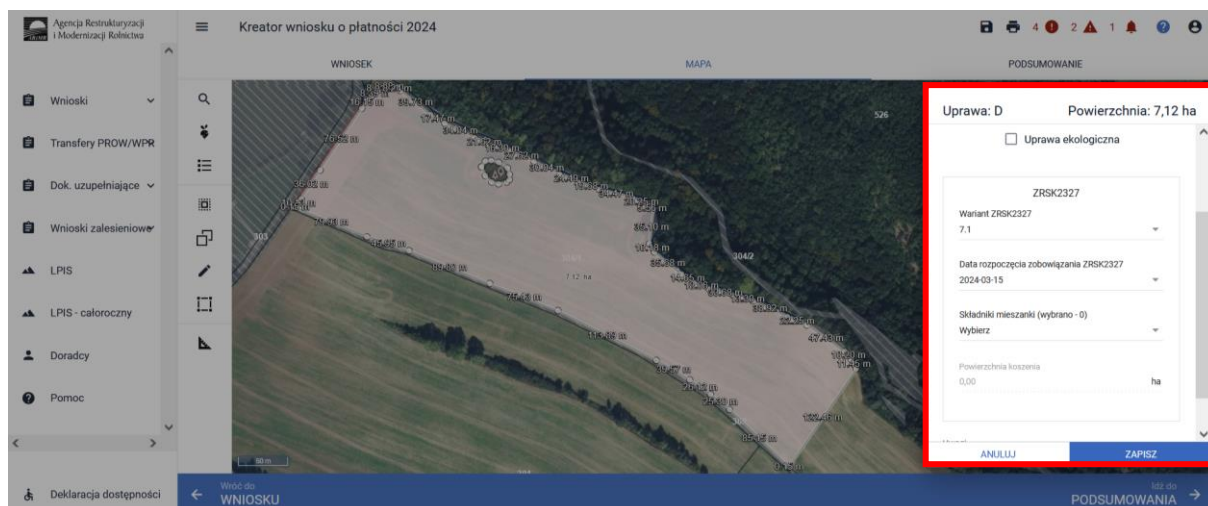
W celu zadeklarowania do tego samego obszaru płatności ZRSK2327 oraz płatności PRSK1420 należy wybrać uprawę w polu „Roślina uprawna” wskazać płatność ZRSK2327 oraz PRSK1420

W kolejnym kroku należy wybrać realizowany wariant w ramach płatności PRSK1420, datę rozpoczęcia realizacji zobowiązania PRSK1420.

Następnie należy wskazać realizowany wariant interwencji ZRSK2327, datę rozpoczęcia realizacji zobowiązania ZRSK2327 oraz dodatkowe dane w zależności od realizowanego wariantu.

1.2. Deklaracja płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych w ramach Interwencji 1. Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków na obszarach Natura 2000 lub Interwencji 2. Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków poza obszarami Natura 2000 oraz Interwencji 3. Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk na obszarach Natura 2000.

Interwencja 1. Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków na obszarach Natura 2000 może być realizowana w ramach następujących wariantów:

- ❖ Wariant 1.1. Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe,
- ❖ Wariant 1.2. Zalewowe łąki selernicowe i stonorośla,
- ❖ Wariant 1.3. Murawy,
- ❖ Wariant 1.4. Pólnaturalne łąki wilgotne,
- ❖ Wariant 1.5. Pólnaturalne łąki świeże,
- ❖ Wariant 1.6.1. Torfowiska – wymogi kluczowe,
- ❖ Wariant 1.6.2. Torfowiska – wymogi kluczowe i uzupełniające,
- ❖ Wariant 1.7. Ochrona siedlisk lęgowych rzadkich gatunków ptaków siewkowych (rycyk, kszyk, krwawodziób i czajka),
- ❖ Wariant 1.8. Ochrona siedlisk lęgowych dubelta i kulika wielkiego,
- ❖ Wariant 1.9. Ochrona siedlisk lęgowych wodniczki,
- ❖ Wariant 1.10. Ochrona siedlisk lęgowych derkacza;

z tym, że płatność w ramach tej interwencji może być przyznana do trwałych użytków zielonych (TUZ) w ramach wszystkich powyżej wskazanych wariantów albo do obszarów przyrodniczych (OP), ale tylko w ramach wariantów: 1.2, 1.3, 1.6.1, 1.6.2, 1.7, 1.8, 1.9 i 1.10.

Interwencja 2. Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków poza obszarami Natura 2000 może być realizowana w ramach następujących wariantów:

- ❖ Wariant 2.1 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe,
- ❖ Wariant 2.2. Zalewowe łąki selernicowe i stonorośla,
- ❖ Wariant 2.3. Murawy,
- ❖ Wariant 2.4 Pólnaturalne łąki wilgotne,

- ❖ Wariant 2.5 Półnaturalne łąki świeże,
- ❖ Wariant 2.6.1. Torfowiska - wymogi obowiązkowe,
- ❖ Wariant 2.6.2. Torfowiska - wymogi obowiązkowe i uzupełniające,
- ❖ Wariant 2.7. Ochrona siedlisk lęgowych rzadkich gatunków ptaków siewkowych (rycyk, kszyk, krwawodziób, czajka),
- ❖ Wariant 2.8. Ochrona siedlisk lęgowych dubelta i kulika wielkiego,
- ❖ Wariant 2.9. Ochrona siedlisk lęgowych wodniczki,
- ❖ Wariant 2.10. Ochrona siedlisk lęgowych derkacza.

z tym, że płatność w ramach tej interwencji może być przyznana do trwałych użytków zielonych (TUZ) w ramach wszystkich powyżej wskazanych wariantów albo do obszarów przyrodniczych (OP), ale tylko w ramach wariantów: 2.2, 2.3, 2.6.1, 2.6.2, 2.7, 2.8, 2.9 i 2.10.

Płatność w ramach Interwencji 3. *Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk na obszarach Natura 2000* jest przyznawana tylko do trwałych użytków zielonych (TUZ) położonych na obszarze Natura 2000.

W przypadku wnioskowania o płatność rolno-środowiskowo-klimatyczną ZRSK2327 w ramach **Interwencji 1 lub 2 lub 3** należy dokonać szczegółowej deklaracji upraw w zakładce „MAPA”.

Po wybraniu w zakładce „WNIOSEK” wnioskowania ZRSK2327 i przejściu do zakładki „MAPA” dostępne będzie wskazanie upraw do „Płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych - zobowiązania w ramach WPR 2023-2027 (ZRSK2327)”. W tym celu należy na wybranej działce referencyjnej narysować powierzchnię uprawy i w oknie deklaracji, które jest dostępne po kliknięciu na narysowaną geometrię wskazać roślinę, która jest dotowana w ramach Interwencji 1, Interwencji 2 lub Interwencji 3 ZRSK2327.

W przypadku realizacji zobowiązania na trwałych użytkach zielonych jako roślinę uprawną należy wybrać roślinę uprawną „**TUZ**”, bez względu na rodzaj siedliska znajdującego się na nim. W przypadku realizacji zobowiązania na obszarach przyrodniczych jako roślinę uprawną należy wybrać roślinę uprawną „**OP (obszar przyrodniczy)**”, bez względu na rodzaj siedliska znajdującego się na nim.

Uwaga!

W oknie deklaracji uprawy w zakładce „MAPA” nie będzie możliwe wskazanie danej działki o płatności ZRSK2327, jeśli nie zostało wybrane wnioskowanie na pierwszej stronie.

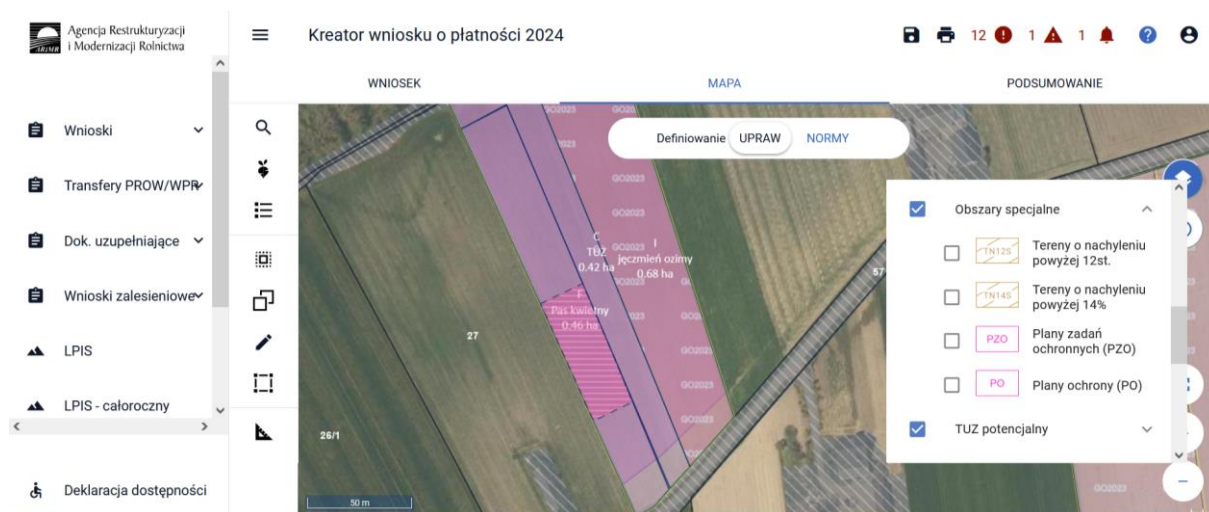
Przed rozpoczęciem deklaracji działek w ramach dowolnego wariantu Interwencji 1 lub dowolnego wariantu Interwencji 2 lub Interwencji 3, należy w każdym przypadku w oknie „MAPA” rozwinąć obiekt „WARSTWY” i wybrać warstwy Natura 2000 SOO i Natura 2000 OSO.

Od roku 2024 w celu ułatwienia deklaracji zostały dodane dodatkowe obszary specjalne:

- Obszary, dla których ustanowiono Plany Zadań Ochronnych (PZO)
- Obszary, dla których ustanowiono Plany Ochrony (PO)

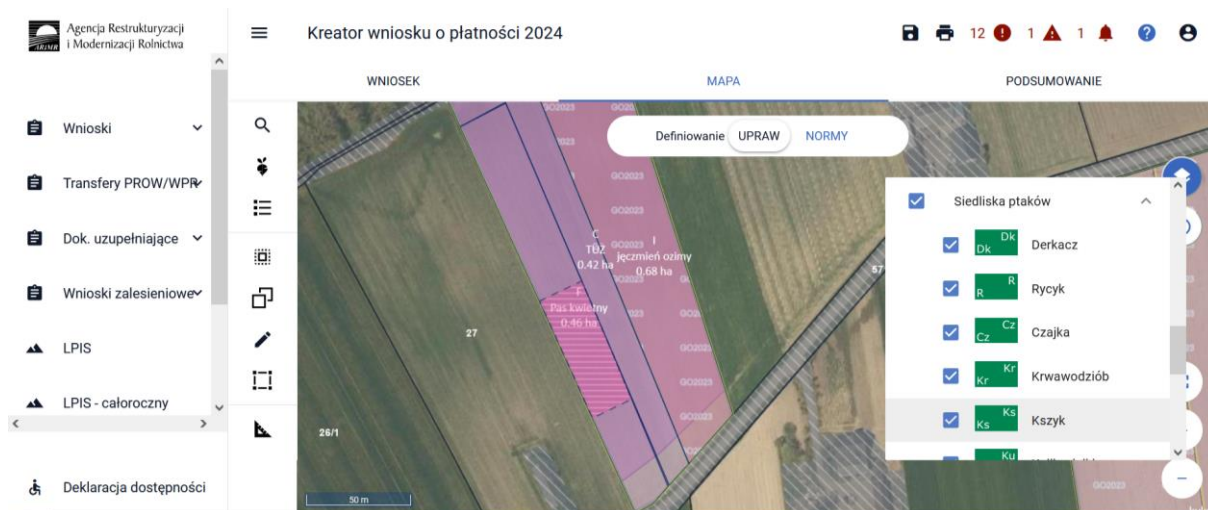
Należy jednak pamiętać, że obszary stanowią warstwę poglądową i powinny być wykorzystywane jedynie w celu informacyjnym.

Od roku 2024 aplikacja eWniosekPlus została zasilona warstwami cyfrowymi:

- „siedliska ptaków”
- „siedliska przyrodnicze”.

Warstwy zostały opracowane przez Generalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska

Wśród siedlisk ptaków zostały zasilone warstwy dla następujących siedlisk gatunków ptaków:

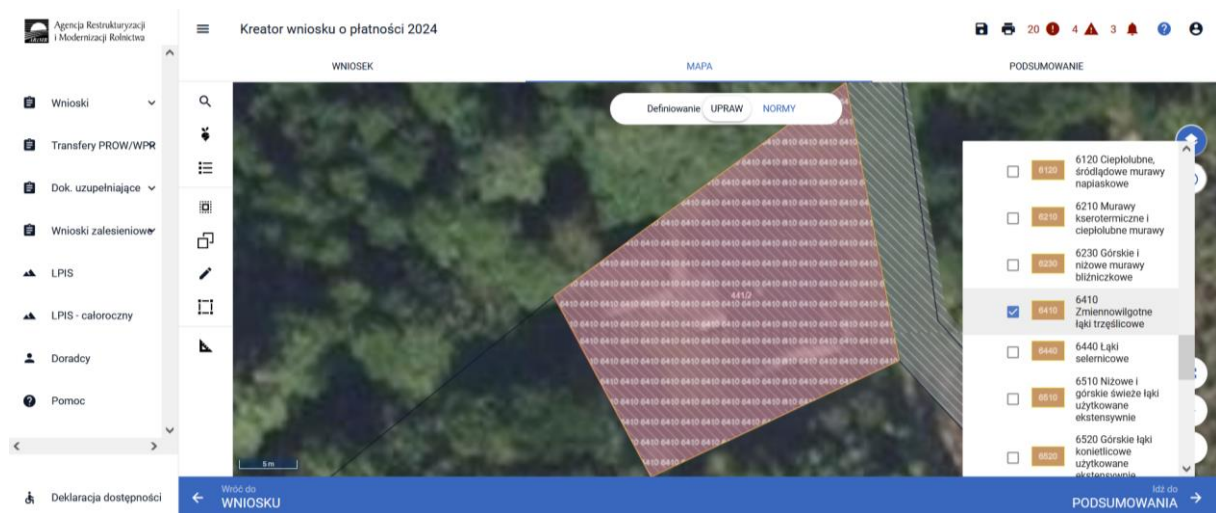
- Derkacz,
- Rycyk,
- Czajka,
- Krwawodziób,
- Krzyk,
- Kulik Wielki,
- Wodniczka (dostępna w zakładce **pokrycie terenu**)
- Dubelt (dostępna w zakładce **pokrycie terenu**)

Dodatkowo od 2024 zostały dodane nowe warstwy siedlisk przyrodniczych wśród których wyróżnić można:

- 6410 Zmienne-wilgotne łąki trzęślicowe,
- 6440 Łąki selernicowe,
- 1330 Solniska nadmorskie,
- 1310 Śródlądowe błotniste solniska z solirodem,
- 1340 Śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwały,
- 6120 ciepłolubne śródlądowe murawy napiaskowe,
- 6210 murawy kserotermiczne,
- 6230 murawy bliźniczkowe,
- 2330 wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi,
- 5130 formacje z jałowcem pospolitym na wrzosowiskach lub nawapiennych murawach,
- 4010 wilgotne wrzosowiska z wrzoścem bagiennym,
- 4030 suche wrzosowiska,
- 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie,
- 6520 górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie,
- 7110 torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe),
- 7110 torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe),
- 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska,

- 7150 obniżenia na podłożu torfowym,
- 7210 torfowiska nakredowe,
- 7230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk,
- 7220 źródła wapienne

W celu wyświetlenia interesującej warstwy należy zaznaczyć checkbox przy wybranej warstwie, gdyż domyślnie prezentacja warstwy jest wyłączona.

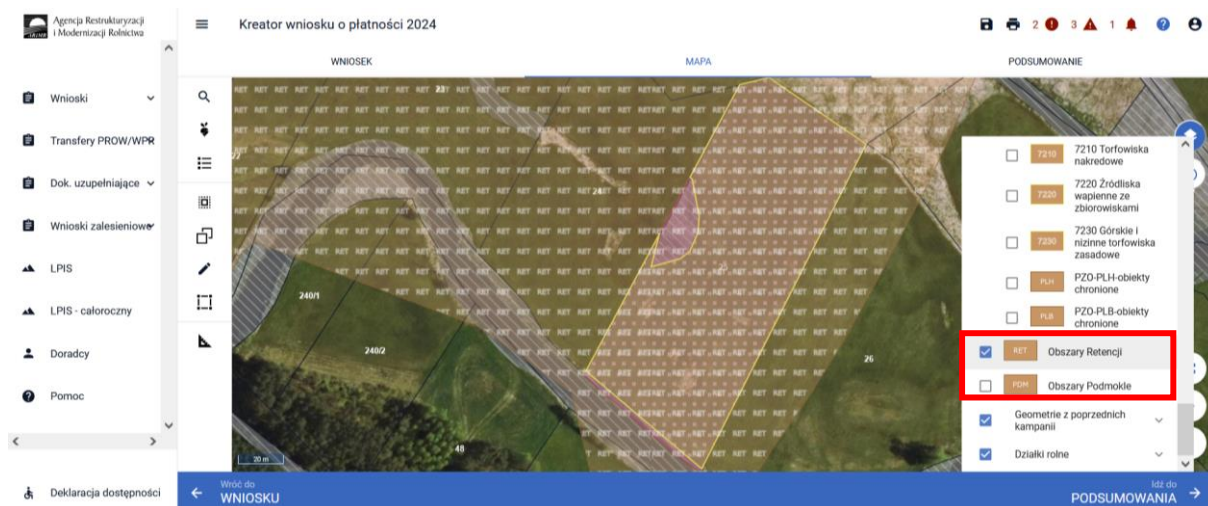
Od 2024 roku wśród warstw prezentowane mogą być również:

- Obszary retencji,
- Obszary podmokłe.

Warstw te są domyślnie wyłączone, w celu wyświetlenia zasięgu dla danej warstwy należy zaznaczyć checkbox.

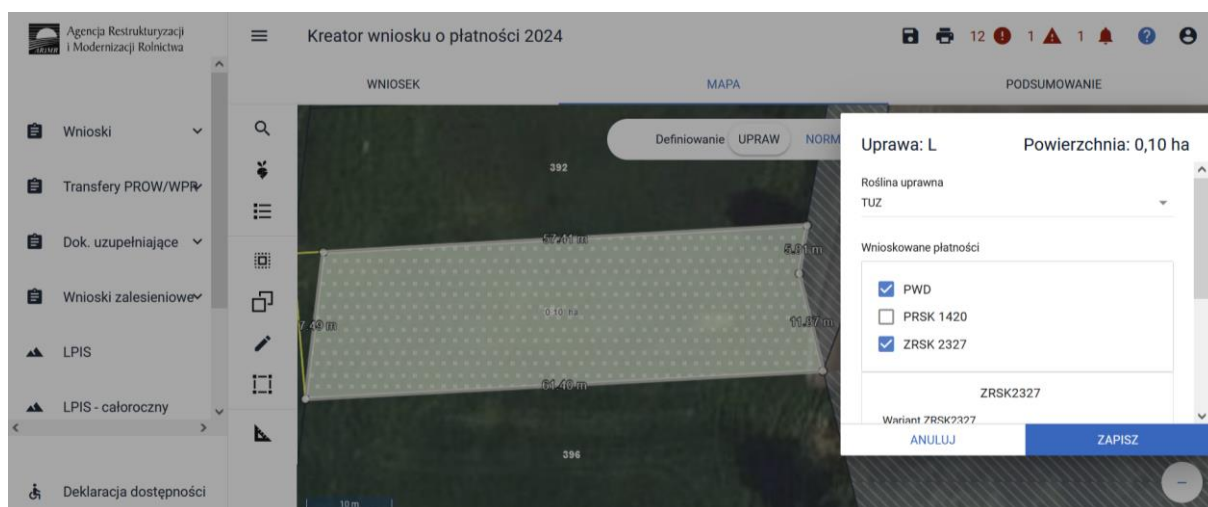

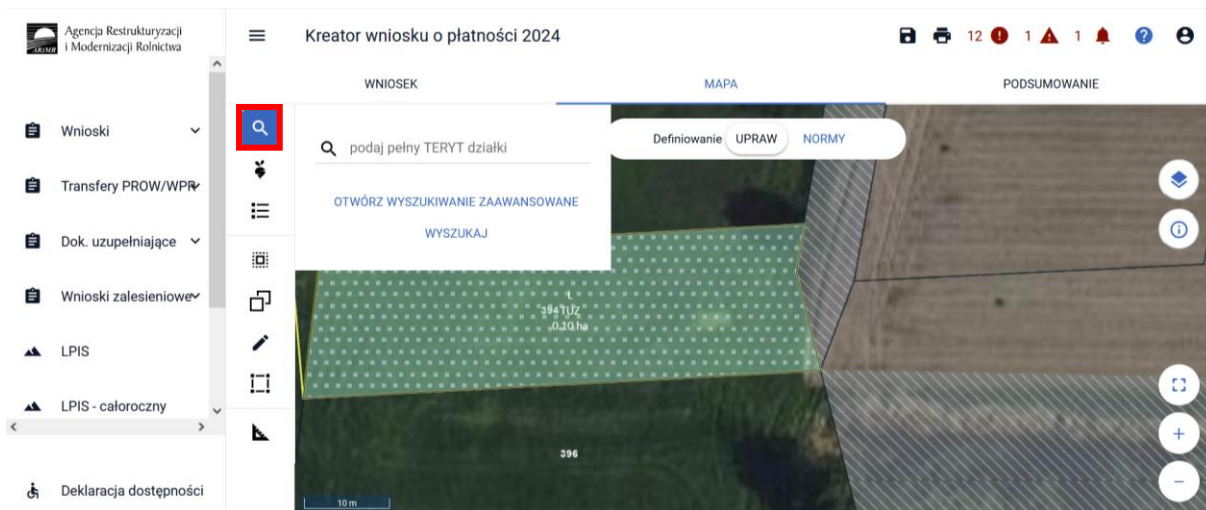
Po wybraniu w zakładce „WNIOSEK” wnioskowania ZRSK2327 i przejściu do zakładki „MAPA” dostępne będzie wskazanie upraw do płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych –zobowiązania w ramach WPR 2023-2027 (ZRSK2327).

W tym celu należy na wybranej działce referencyjnej narysować powierzchnię uprawy (dokładny opis narzędzi znajduje się w części wspólnej instrukcji) i w oknie deklaracji, które jest dostępne po kliknięciu na narysowaną geometrię wskazać „TUZ”, a dla siedlisk niebędących TUZ, należy, jako uprawę zadeklarować „**OP (obszar przyrodniczy)**”.

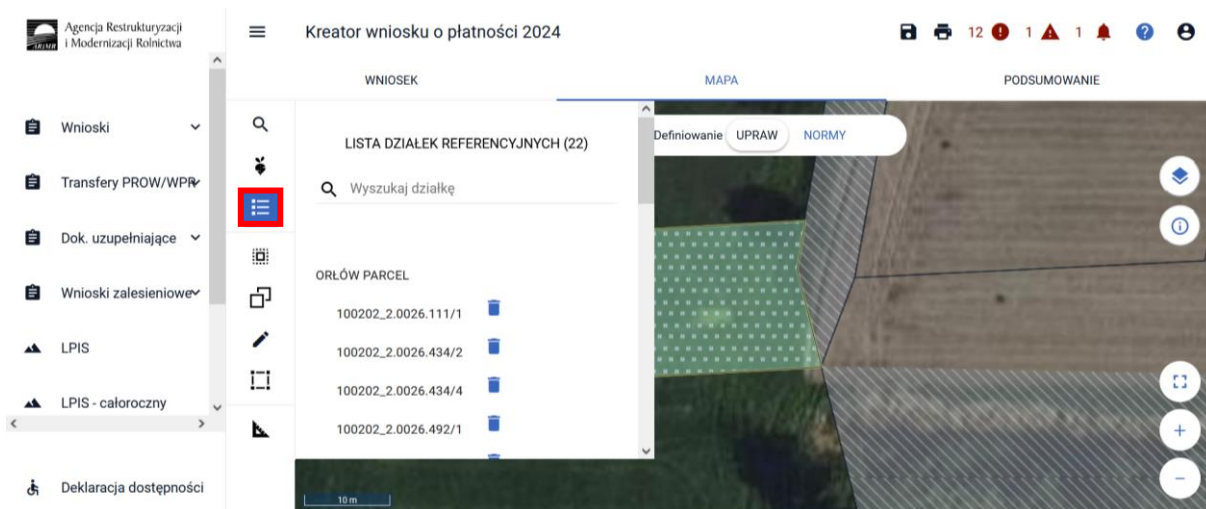

Wyrysowanie uprawy może odbywać się na dwa sposoby. W pierwszym przypadku należy w oknie MAPA odszukać działkę referencyjną gospodarstwa, poprzez użycie opcji wyszukaj dostępnej w menu bocznym.

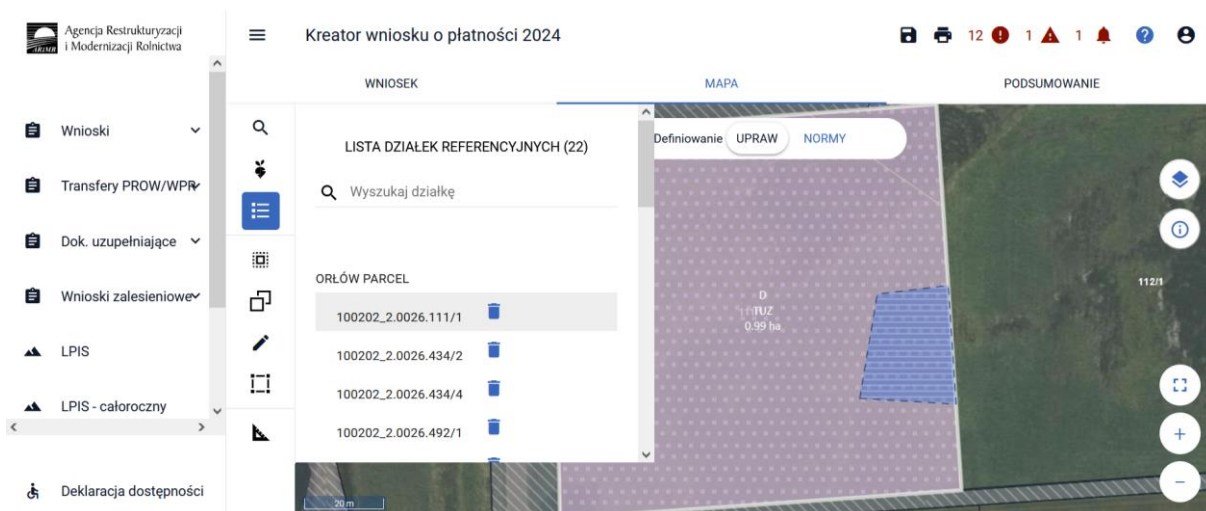
Opcja wyszukiwania pozwala na wyszukanie działki przy wpisaniu pełnego terytu szukanej działki referencyjnej lub skorzystanie z opcji wyszukiwania zaawansowanego. Pełny opis narzędzi znajduje się w rozdziale 5_Zakładka MAPA_2024 niniejszej instrukcji.

W przypadku, kiedy działka referencyjna znajduje się w gospodarstwie, jej wyszukanie możliwe jest poprzez listę dostępnych działek referencyjnych w menu bocznym.

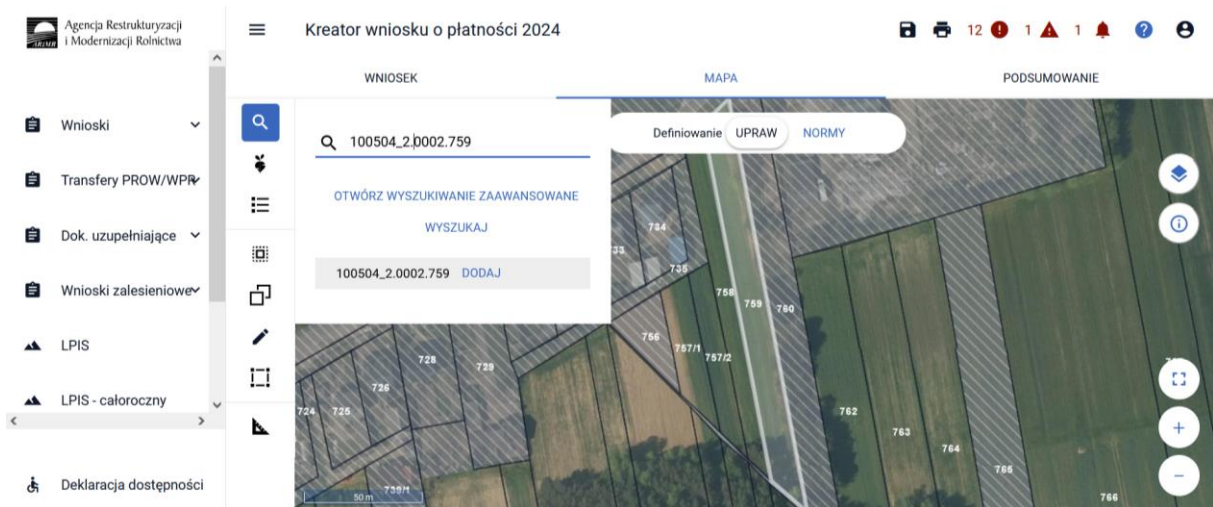

Wskazanie na wybraną działkę referencyjną nawiguje mapę do wybranej działki.

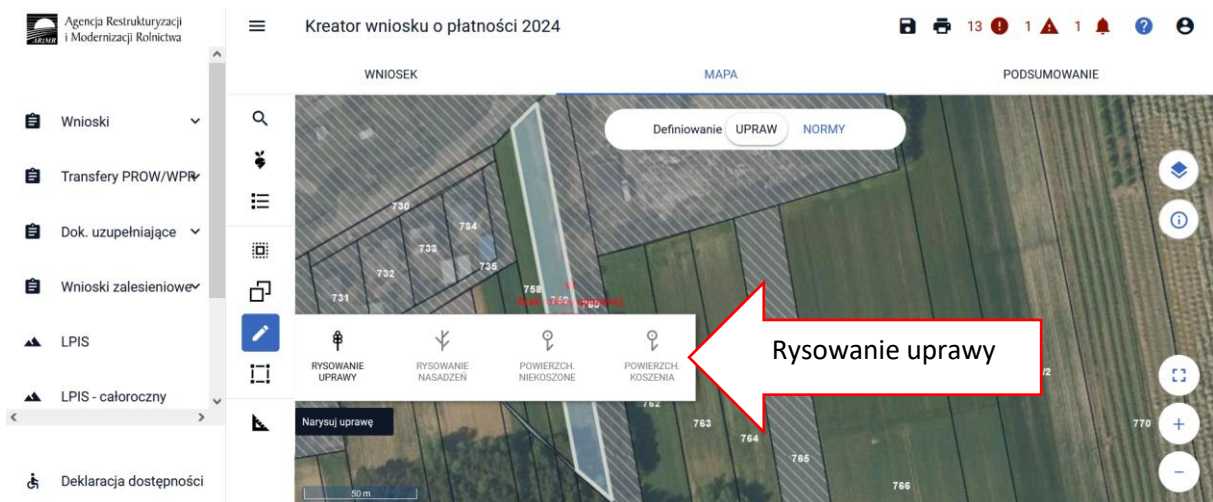
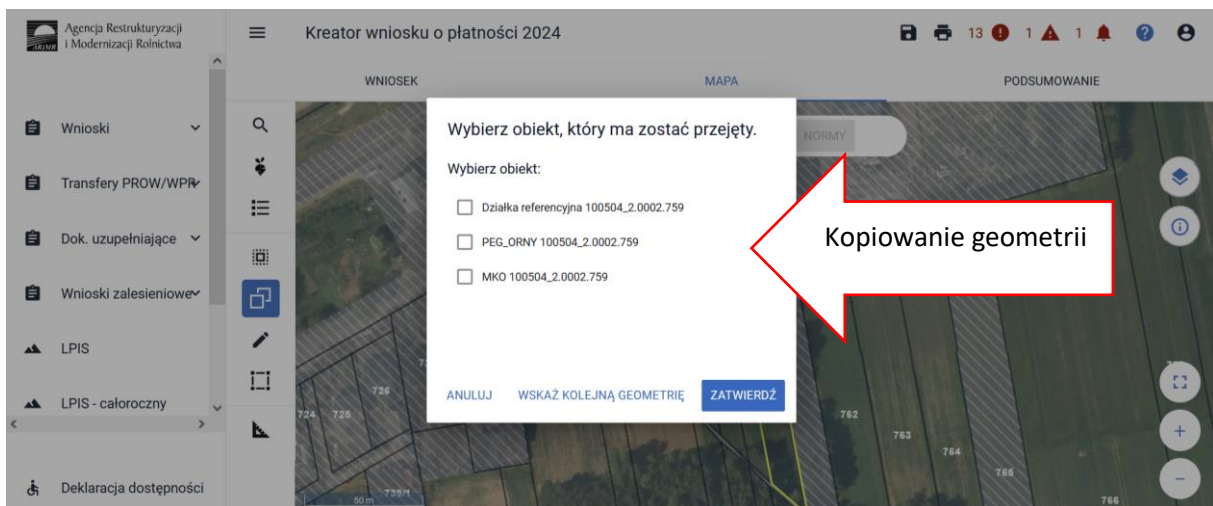

Rysowanie uprawy można rozpocząć, jeżeli dana działka referencyjna znajduje się w gospodarstwie.

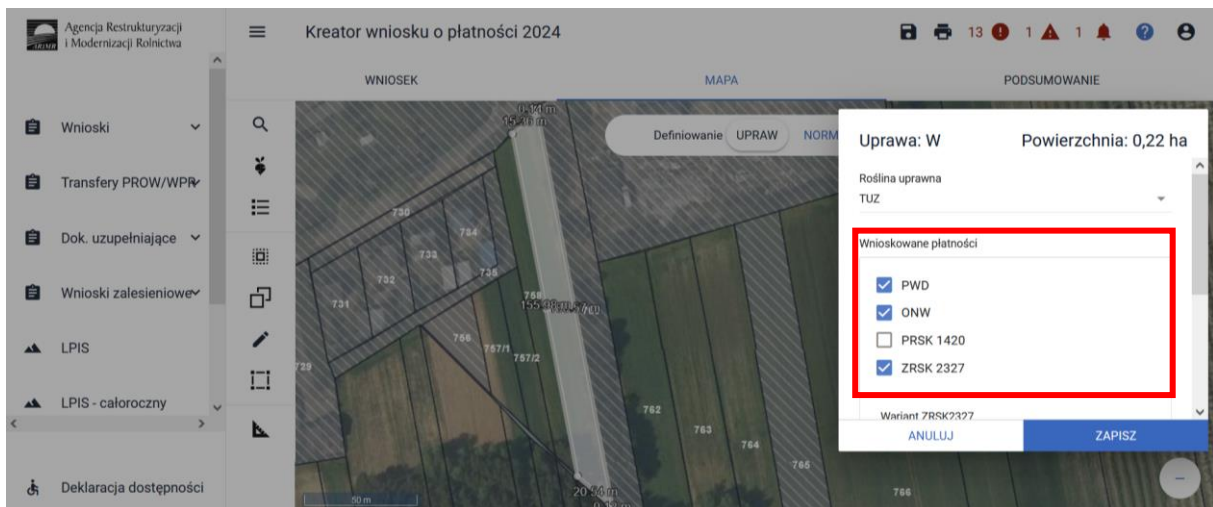
Jeżeli na liście działek referencyjnych brak działki, należy ją dodać za pomocą wyszukiwania poprzez użycie przycisku „DODAJ”.

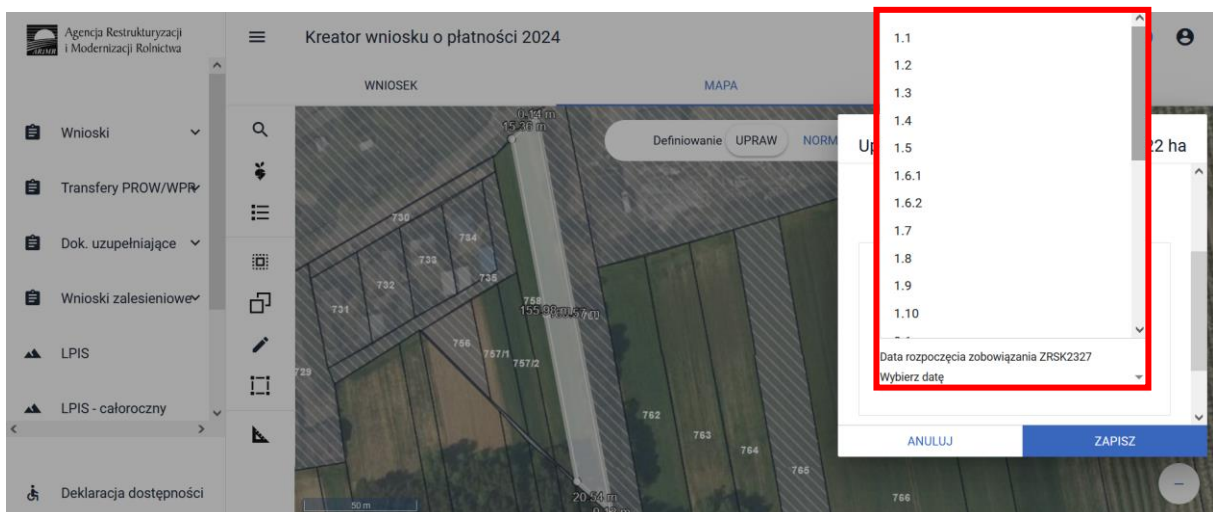
Rysowanie uprawy na danej działce referencyjnej możliwe jest poprzez użycie funkcjonalności kopiowania geometrii lub poprzez rysowanie samodzielne używając przycisku „Narysuj”.

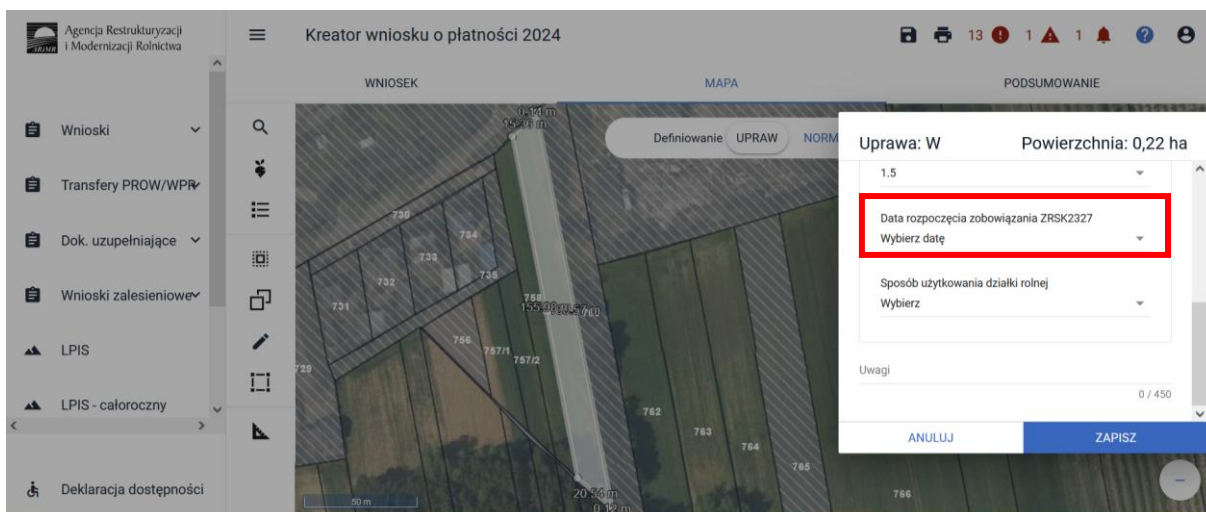
Kolejnym krokiem jest wskazanie wnioskowanych pól, w tym przypadku konieczne jest zaznaczenia ZRSK2327.

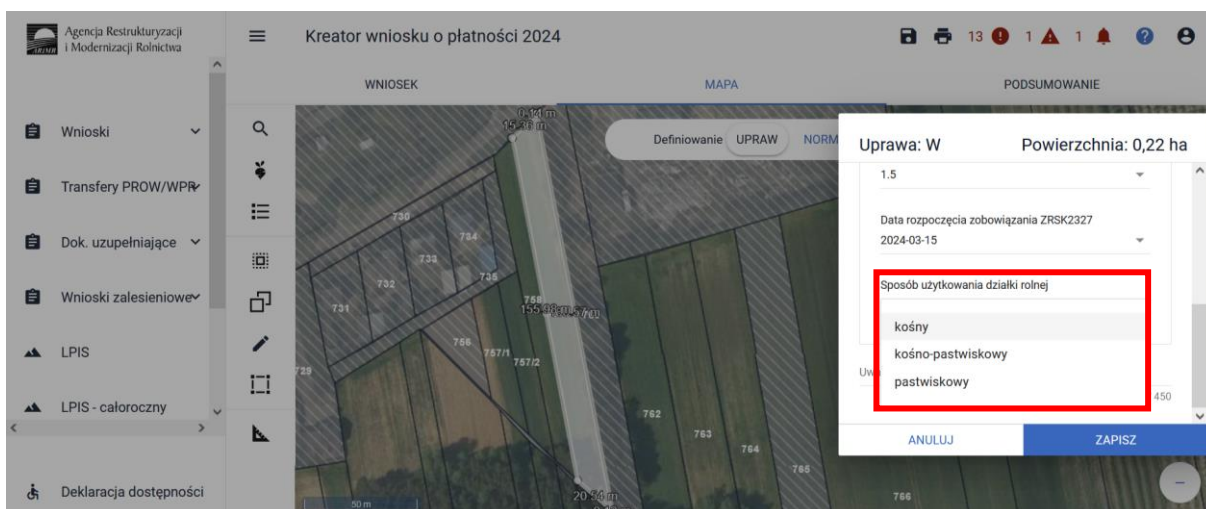
Po zaznaczeniu tej płatności uaktywni się kolejne pole, w którym należy wskazać realizowany wariant np. 1.1.

Następnie zostanie uaktywnione pole data rozpoczęcia zobowiązania ZRSK2327.

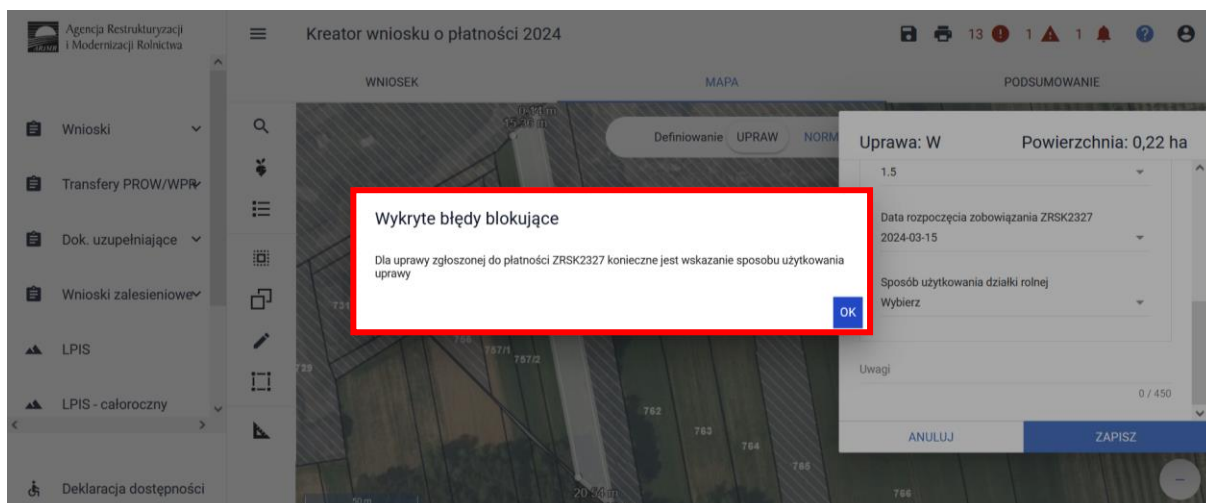

W kolejnym kroku zostanie uaktywnione pole [**Sposób użytkowania działki rolnej**] gdzie należy wybrać z listy rozwijalnej odpowiedni sposób użytkowania (kośny, kośno-pastwiskowy, pastwiskowy).

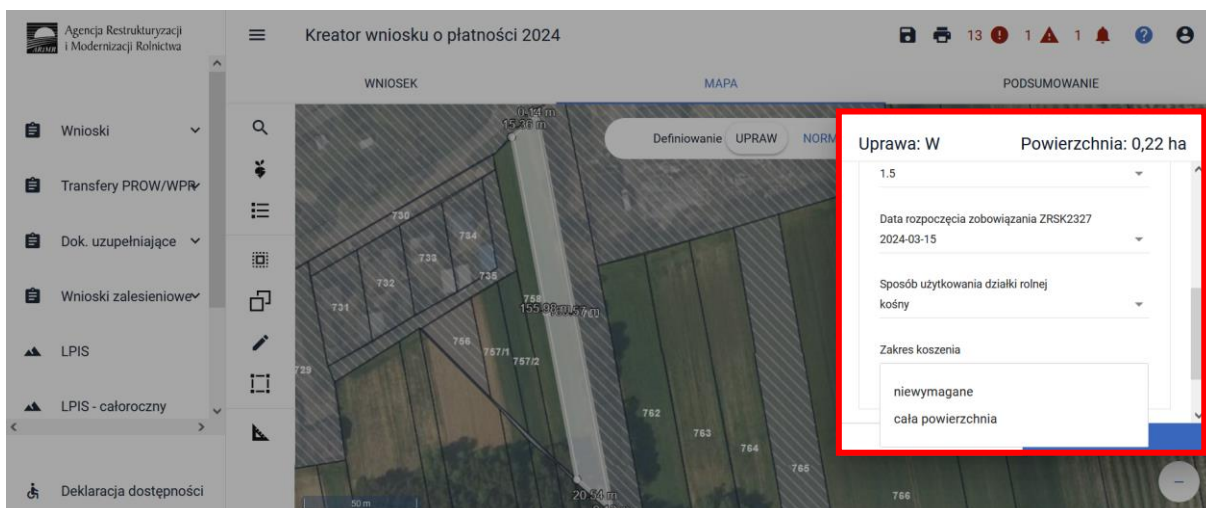

W przypadku, kiedy sposób użytkowania danej powierzchni nie zostanie określony oraz nastąpi próba zapisania uprawy w oknie „MAPA”, aplikacja zgłosi błąd blokujący o treści:

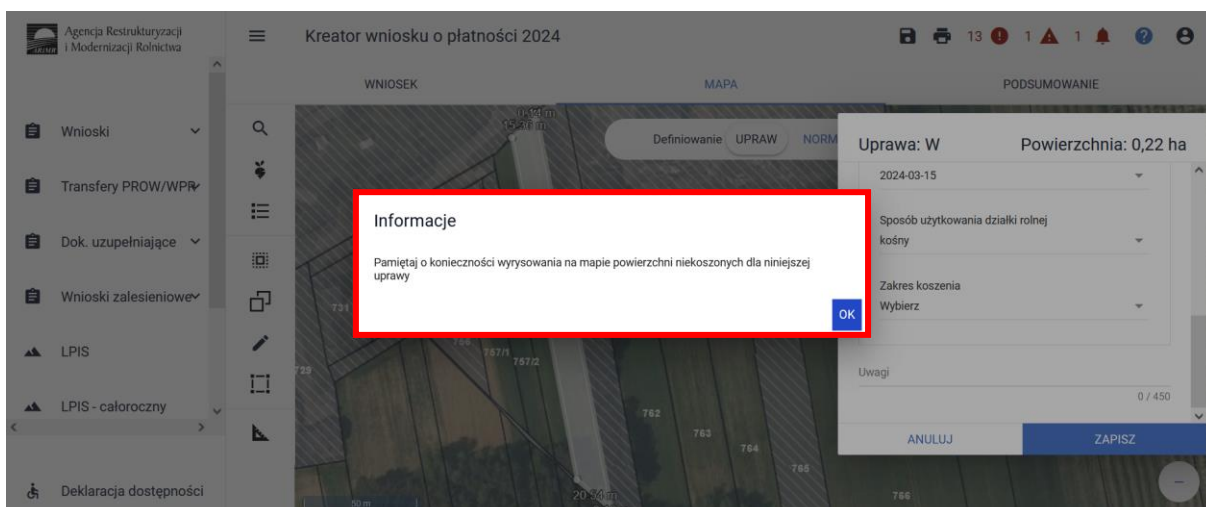
„Dla uprawy zgłoszonej do płatności ZRSK2327 konieczne jest wskazanie sposobu użytkowania uprawy”.

Zamknięcie komunikatu przekieruje użytkownika do okna deklaracji uprawy.

Po wybraniu jednego ze sposobów użytkowania „kośny lub kośno-pastwiskowy” pojawi się komunikat informujący, o konieczności wyrysowania powierzchni niekoszonych.

Zamknięcie komunikatu uaktywni kursor rysowania powierzchni niekoszonych.

W sytuacji, kiedy wyrysowanie obszaru niekoszonego wykróczy poza granice uprawy, aplikacja automatycznie dostosuje (przytnie) powierzchnię do granicy wyrysowanej uprawy.

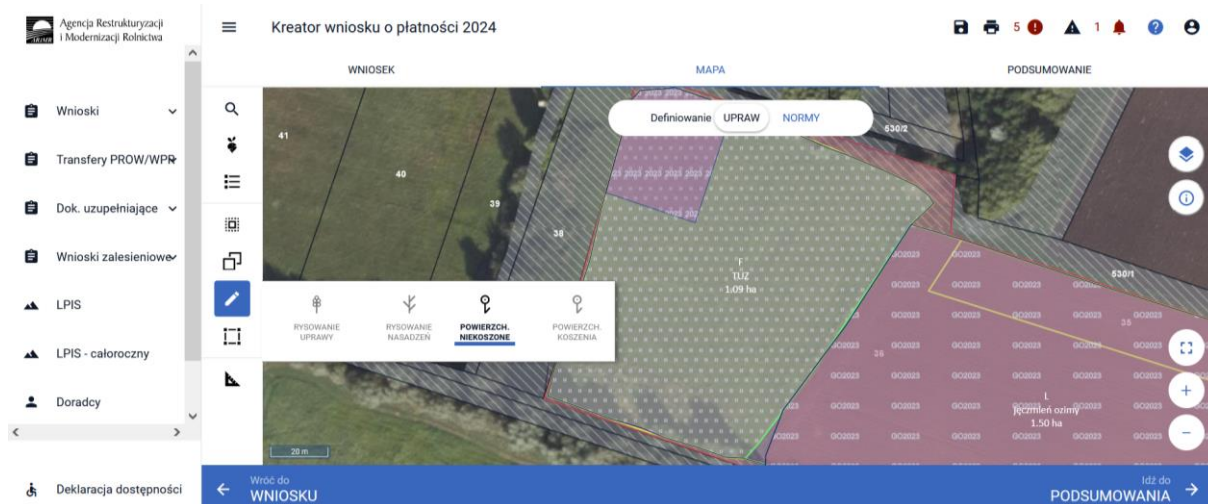

W panelu bocznym istnieje możliwość włączenia warstwy powierzchni niekoszonych z lat poprzednich.

Podczas deklaracji powierzchni upraw w ramach wariantów Interwencji 1, 2 lub 3 należy pamiętać o wyrysowaniu wszystkich powierzchni niekoszonych w gospodarstwie rolnym, zgodnie z planem działalności rolnośrodowiskowej.

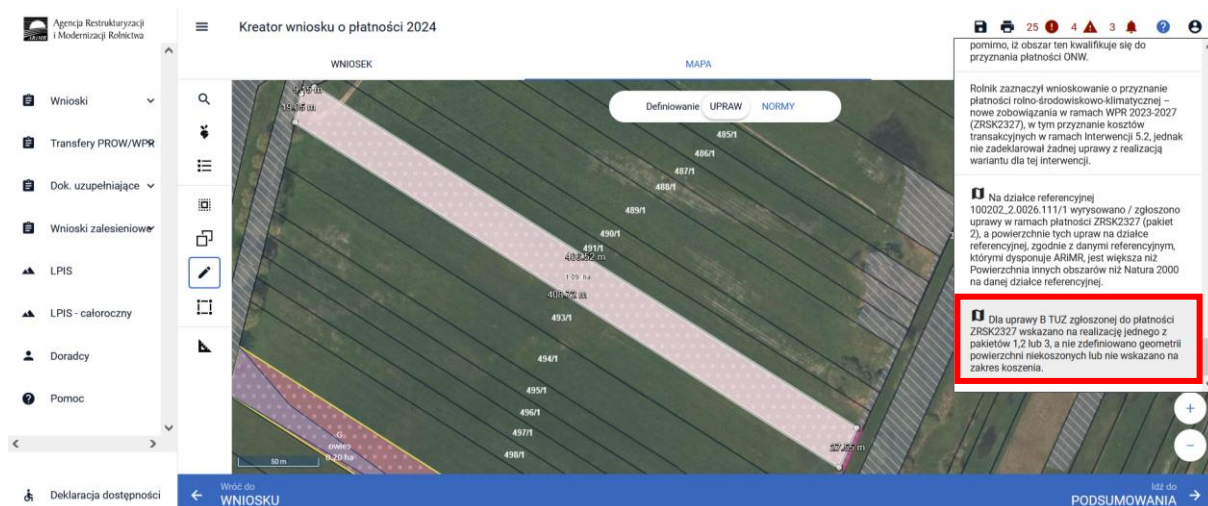
Opcja rysowania powierzchni niekoszonej dostępna jest również w panelu bocznym i aktywujemy ją wybierając „Powierzchnie niekoszone”. Opcję tą wybieramy również w celu zakończenia rysowania, kiedy chcemy dokonać dalszej deklaracji w oknie „MAPY”.

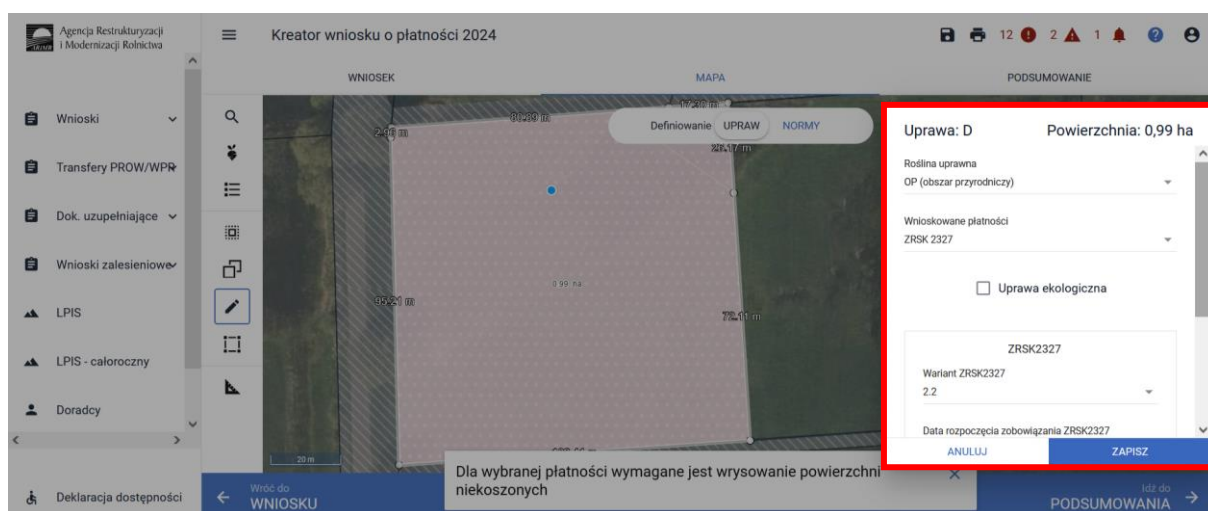
W przypadku, kiedy dla danej uprawy nie zostanie wyrysowana powierzchnia niekoszona, aplikacja zgłosi błąd o treści:

„Dla uprawy <oznaczenie uprawy> zgłoszonej do płatności ZRSK2327 wskazano na realizację jednego z pakietów 1,2 lub 3, a nie zdefiniowano geometrii powierzchni niekoszonych lub nie wskazano na zakres koszenia.”

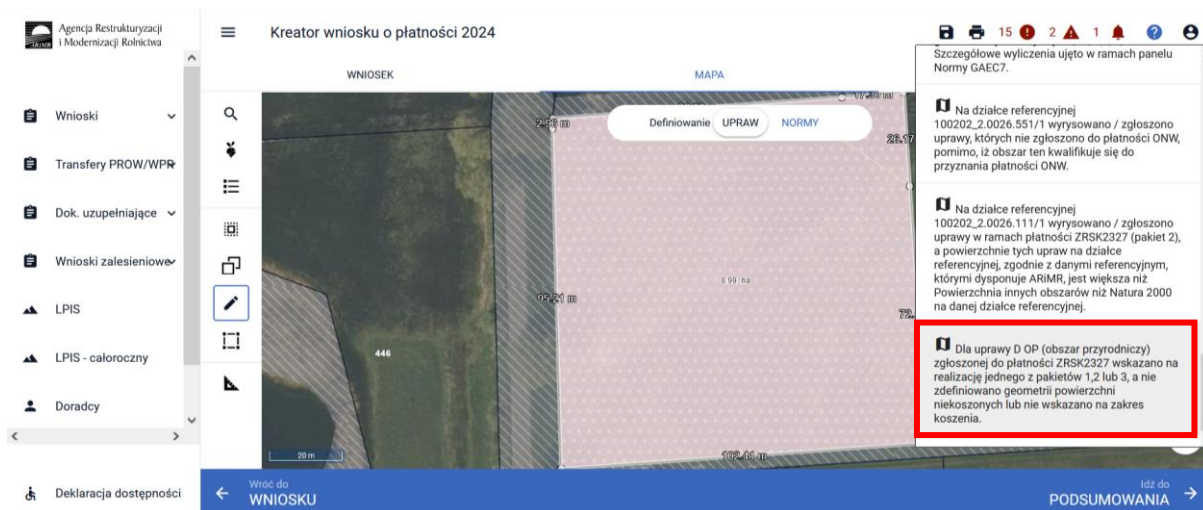

W przypadku realizacji wariantów na obszarach przyrodniczych w zakładce „MAPA”, w polu roślina uprawna, należy wybrać uprawę „OP (obszar przyrodniczy)”.

W przypadku braku wrysowania obszaru niekoszonego dla zadeklarowanego obszaru przyrodniczego, aplikacja zgłosi błąd o treści:

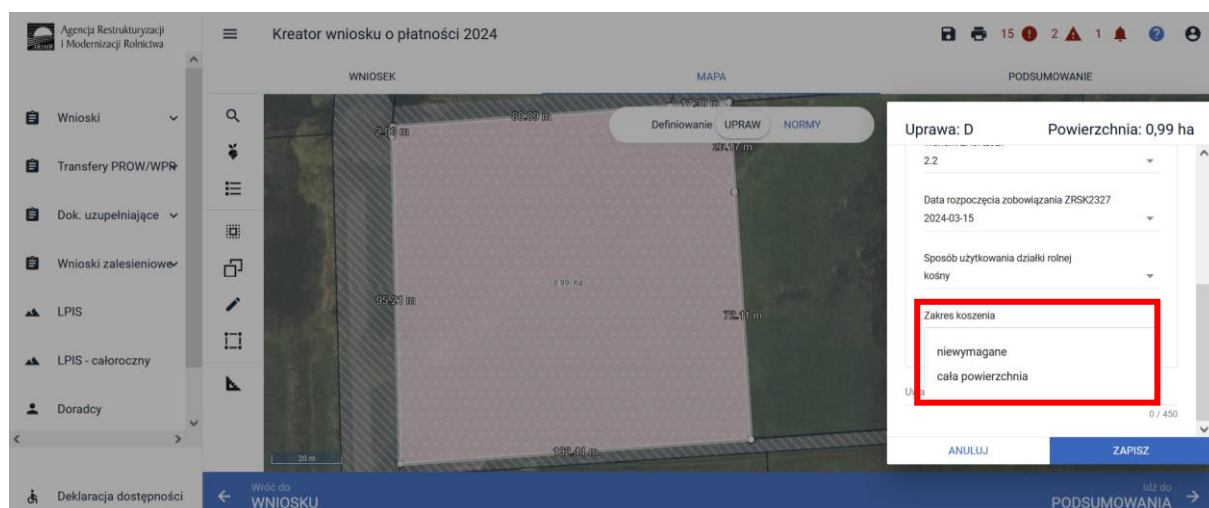
„Dla uprawy OP (obszar przyrodniczy) zgłoszonej do płatności ZRSK2327 wskazano na realizację jednego z wariantów Interwencji 1 lub 2, a nie zdefiniowano geometrii powierzchni niekoszonych lub nie wskazano na zakresu koszenia.”

Dla powierzchni nieprzekraczających 0,5 ha w przypadku realizacji wariantów: 1.1, 2.1, 1.3, 2.3, oraz dla powierzchni nieprzekraczających powierzchni 1 ha, w przypadku realizacji wariantów 1.2, 2.2, 1.4, 2.4, 1.5, 2.5, 1.7, 2.7, 1.8, 2.8 dopuszczalne jest zrezygnowanie z pozostawienia powierzchni nieskoszonych i koszenie co roku całej powierzchni zgłoszonej do płatności lub obszaru przyrodniczego, jeżeli ekspert przyrodniczy dopuści i uzasadni taką możliwość.

W takich przypadkach nie ma konieczności rysowania powierzchni niekoszenia. Prawidłowa deklaracja w takich przypadków nie powinna zawierać wyrysowanej powierzchni niekoszonej, natomiast obowiązkowo powinien zostać wybrany **Zakres koszenia** zgodnie z poniższym.

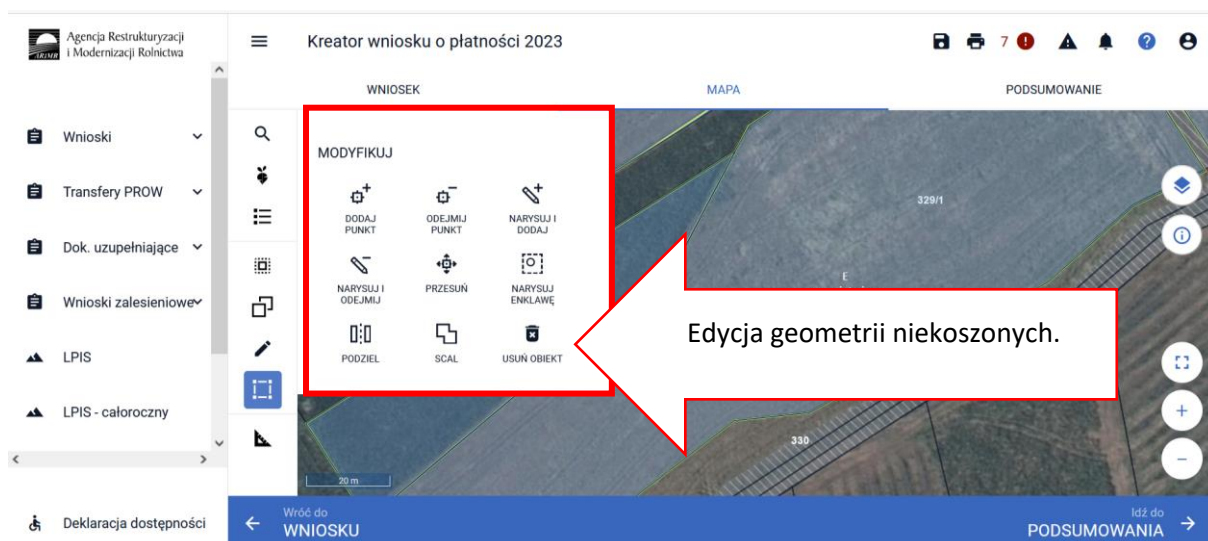
W tym celu w aplikacji eWniosekPlus w zakładce „MAPA”, podczas deklaracji takich powierzchni do płatności ZRSK2327, należy w oknie „MAPA” podczas deklaracji uprawy do płatności wybrać zakres koszenia. Pole zakres koszenia jest polem wyboru prezentującym dwie opcje: niewymagane lub całą powierzchnią.

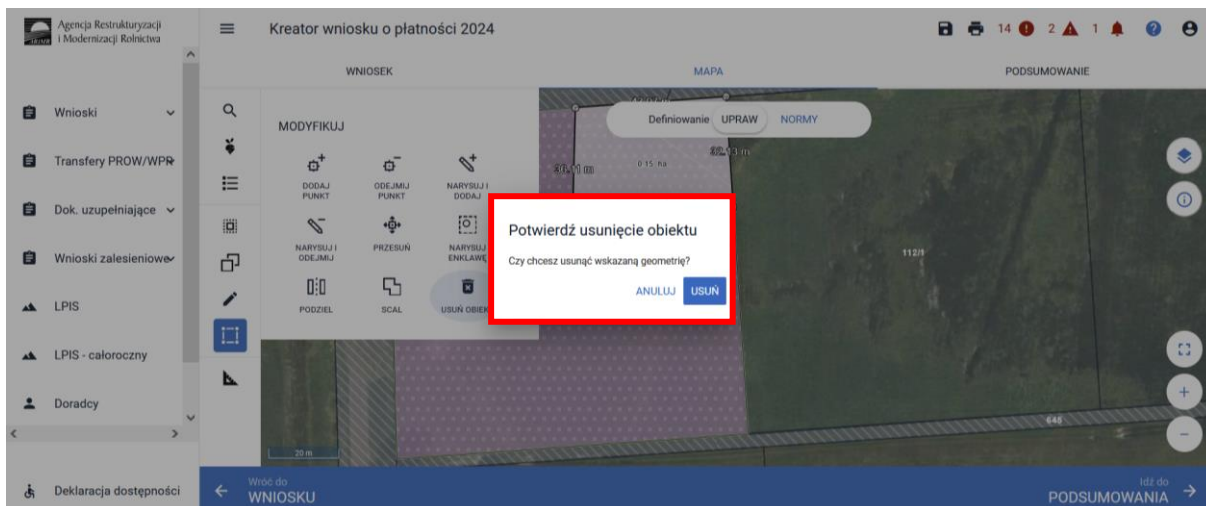
Każda geometria wyrysowanej powierzchni niekoszonej podlega edycji w oknie „MAPA”. W tym celu należy kliknąć na geometrię powierzchni niekoszonej, co spowoduje przejście geometrii w tryb edycji.

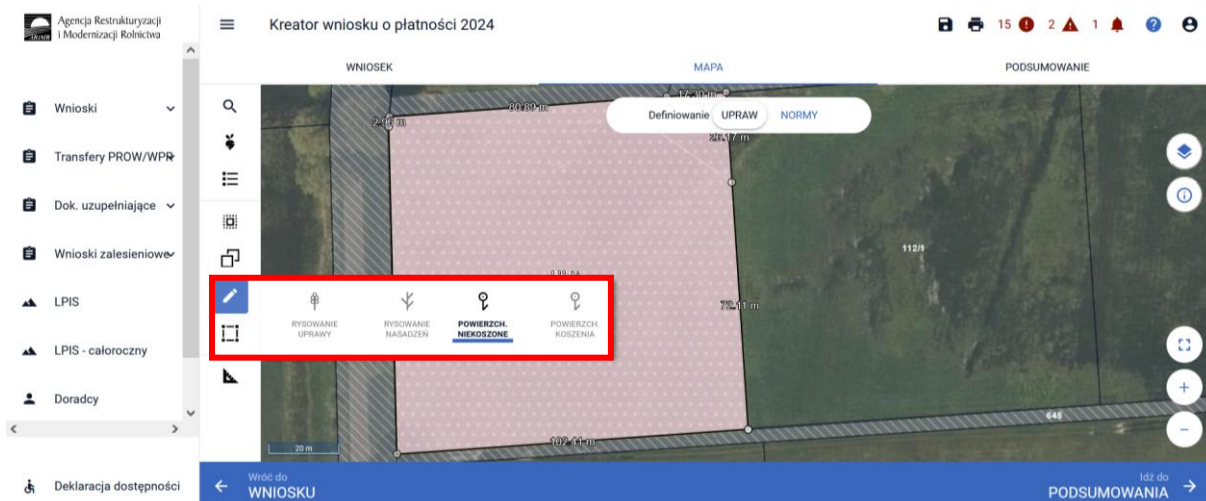
Użycie przycisku Modyfikuj z panelu bocznego, pozwoli edytować geometrię powierzchni niekoszonych.

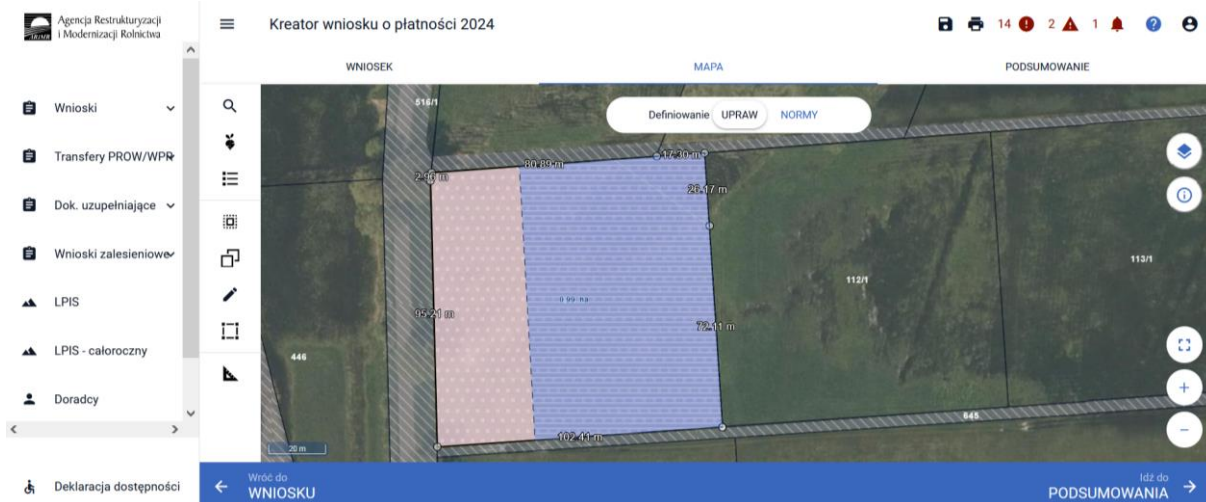
W przypadku, kiedy użyjemy opcji „USUŃ OBIEKT”, aplikacja zgłosi komunikat potwierdzający chęć usunięcia geometrii. Potwierdzenie spowoduje, że geometria powierzchni niekoszonej zostanie usunięta z uprawy.

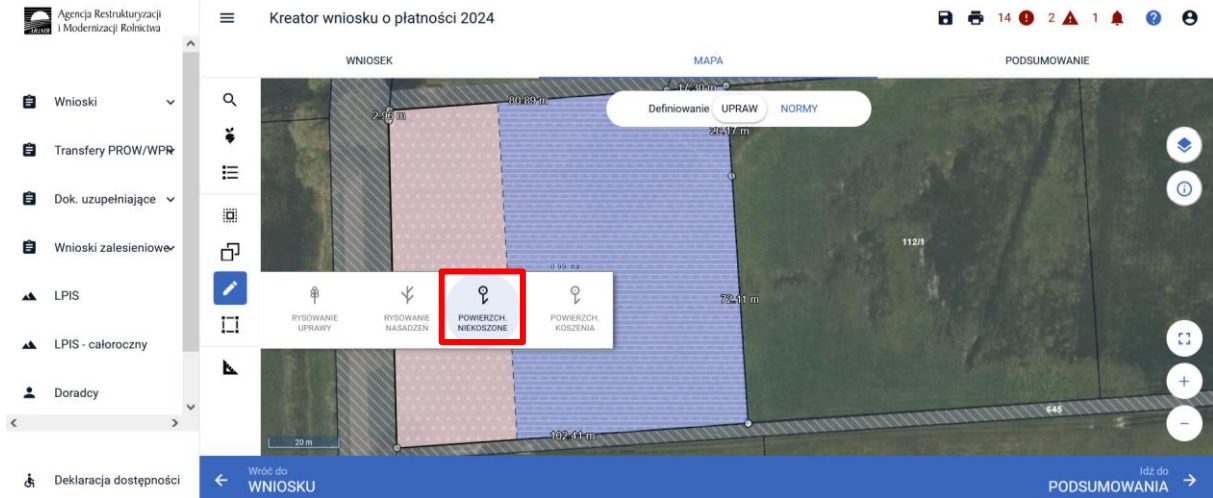
Ponowne wyrysowanie geometrii powierzchni niekoszonej można wykonać za pomocą przycisków z panelu bocznego. W tym celu należy geometrię uprawy wprowadzić w tryb edycji podwójnym dwuklikiem i wybrać opcję Narysuj [ikona ołówka] i wybrać opcję Powierzchnie niekoszone.

Następnie należy ponownie wyrysować powierzchnię niekoszoną.

Zakończenie opcji rysowania odbywa się poprzez wyłączenie rysowanie powierzchni niekoszonej (od kliknięcie opcji powierzchnie niekoszone).

Uwaga!

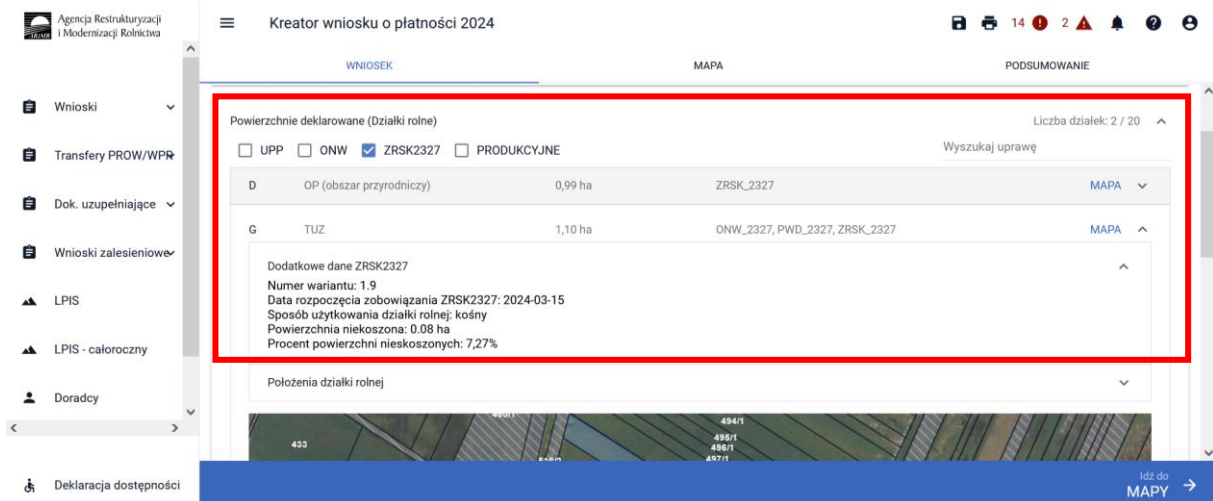
Opcja **Narysuj Powierzchnie niekoszone** będzie nieaktywna, gdy geometria uprawy nie będzie w trybie edycji lub został wskazany sposób użytkowania - pastwiskowy.

Wyrysowaną w oknie „MAPY” powierzchnię obszaru niekoszonego, należy obowiązkowo zweryfikować w zakładce „WNIOSEK”, w zakładce **Powierzchnie deklarowane (działki rolne)**.

Aby sprawdzić powierzchnię narysowanego obszaru niekoszonego w oknie „MAPY”, należy wskazać ten obszar na mapie i po przejściu geometrii w tryb edycji będzie widoczna powierzchnia obszaru niekoszonego.

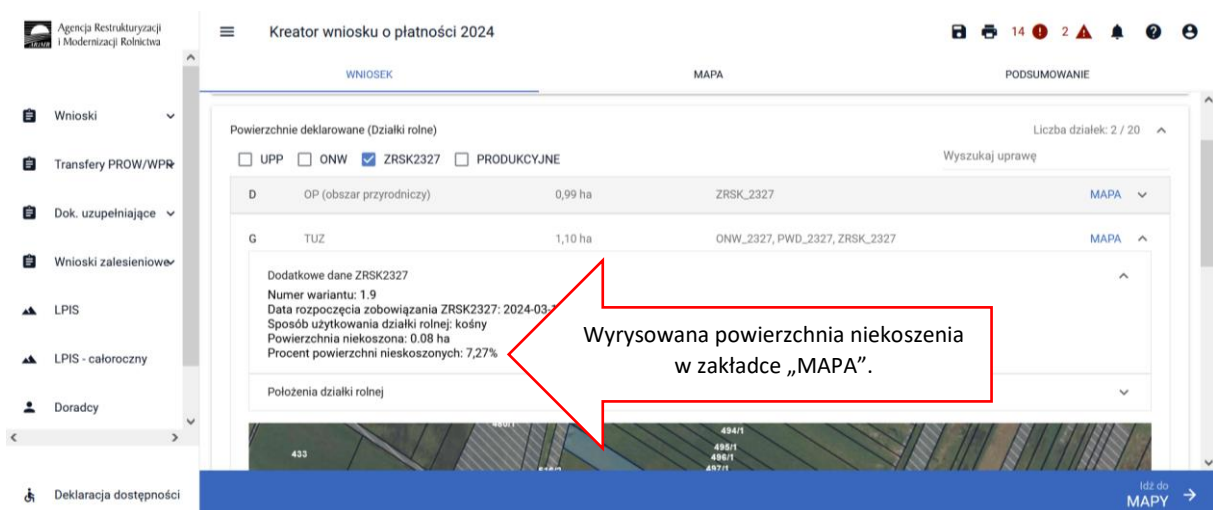
Następnie należy zweryfikować powierzchnię niekoszoną w zakładce „WNIOSEK”.

W tym celu należy w zakładce „WNIOSEK”, w powierzchniach deklarowanych odszukać powierzchnię uprawy, na której została wyrysowana powierzchnia niekoszona oraz rozwinąć **dotkowne dane ZRSK2327**. Od roku 2024 w zakładce powierzchnie deklarowane w celu ułatwienia przeglądu wniosku wprowadzono możliwość filtrowania zadeklarowanych powierzchni według zadeklarowanych płatności. W tym celu należy zaznaczyć odpowiedni checkbox np. ZRSK2327 wówczas aplikacja zaprezentuje jedynie powierzchnie deklarowane (działki rolne) które zostały zadeklarowane do płatności ZRSK2327.

W danych dodatkowych do zadeklarowanej uprawy, aplikacja powinna prezentować następujące dane:

- ✓ Oznaczenie danej uprawy (literowe),
- ✓ Powierzchnia uprawy wyrażoną w ha,
- ✓ Numer zadeklarowanego wariantu,
- ✓ Datę rozpoczęcia zobowiązania ZRSK2327,
- ✓ Sposób użytkowania,
- ✓ Zakres koszenia jeśli został wybrany,
- ✓ Powierzchnię niekoszoną wyrażoną w ha,
- ✓ Procent powierzchni niekoszonych.

W przypadku, kiedy w oknie „MAPA” podczas deklaracji uprawy zostanie wybrany zakres koszenia: niewymagane lub cała powierzchnia, w zakładce „WNIOSEK”, nie będzie widoczny procent powierzchni niekoszonej oraz wielkość powierzchni niekoszonej. Jeżeli podczas deklaracji uprawy zostanie wyrysowana powierzchnia niekoszenia, wówczas w zakładce „WNIOSEK”, aplikacja zaprezentuje wielkość powierzchni niekoszenia oraz procent powierzchni niekoszenia.

Uwaga!

Informacje zawarte we wniosku i załącznikach do wniosku, powinny być zgodne z informacjami zawartymi w planie działalności rolnośrodowiskowej, w szczególności ze szkicem gospodarstwa rolnego (m.in. w zakresie powierzchni TUZ lub OP, która ma pozostać niekoszona w danym roku - w przypadku wariantów Interwencji 1, 2 lub Interwencji 3).

1.2.1. Deklaracja dodatkowej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w ramach Interwencji 1. *Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków na obszarach Natura 2000* lub Interwencji 2. *Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków poza obszarami Natura 2000.*

Rolnikowi/zarządcy może zostać przyznana dodatkowa płatność za retencjonowanie wody do powierzchni obszarów przyrodniczych, która:

- ❖ w danym roku została zalana lub podtopiona, co najmniej przez 12 następujących po sobie dni w okresie od dnia 1 maja do dnia 30 września,
- ❖ jest położona na działkach przyrodniczych, na których jest realizowane zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne w ramach interwencji 1 i 2 (z wyłączeniem muraw)

– o zwartym obszarze w gospodarstwie wynoszącym co najmniej 0,1 ha.

Potwierdzenie zalania lub podtopienia potwierdzone jest na podstawie metod satelitarnych prowadzonych przez Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy. Deklaracja dodatkowej płatności za retencjonowanie wody do powierzchni obszarów przyrodniczych znajduje się w zakładce „WNIOSEK” w sekcji „Płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne – zobowiązania w ramach WPR 2023-2027 (ZRSK2327)”.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Kreator wniosku o płatności 2024

WNIOSEK MAPA PODSUMOWANIE

- Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna – zobowiązania kontynuacyjne w ramach PROW 2014-2020 (PRSK1420)
- Płatność ekologiczna – zobowiązania kontynuacyjne w ramach PROW 2014-2020 (RE1420)
- Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna – zobowiązania w ramach WPR 2023-2027 (ZRSK2327)
  - interwencja 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie
  - Retencjonowanie wody na obszarach przyrodniczych

przyznanie kosztów transakcyjnych w ramach:

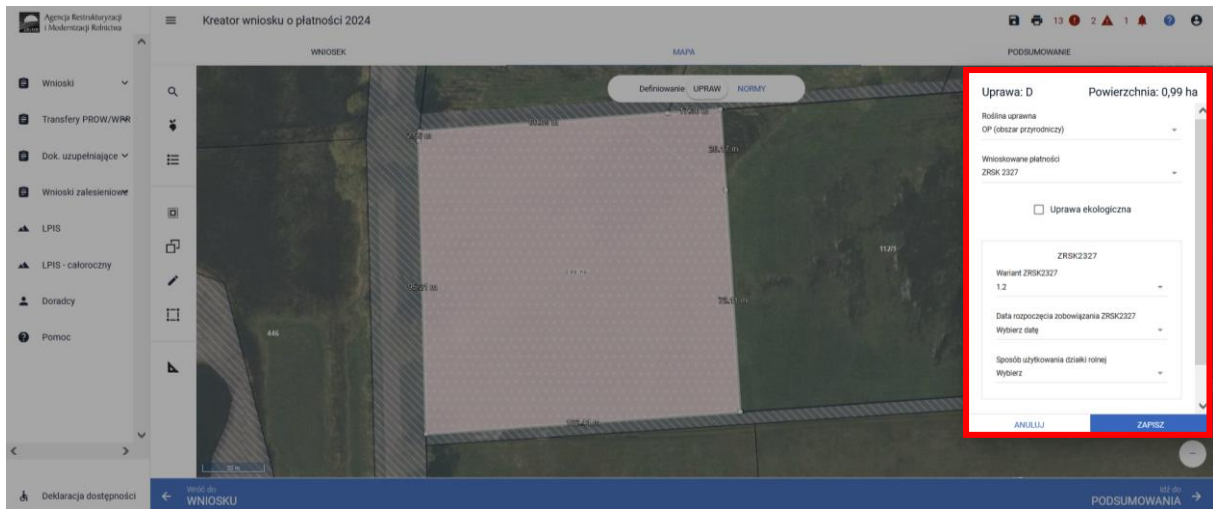
- interwencji 1
- interwencji 2
- interwencji 5

Płatność ekologiczna – zobowiązania w ramach WPR 2023-2027 (RE2327)

Płatności zalesieniowe

Idź do MAPY

Wnioskowanie o dodatkową płatność za „Retencjonowanie wody na obszarach przyrodniczych”, jest możliwe jeżeli przynajmniej na jednej działce wnioskowanej do płatności ZRSK2327 w ramach Interwencji 1 lub 2 zadeklarowana została uprawa „OP (obszar przyrodniczy)”.

W przypadku, kiedy zostanie zaznaczone wnioskowanie o dodatkową płatność „Retencjonowanie wody na obszarach przyrodniczych”, a we wniosku nie zostanie zadeklarowany obszar przyrodniczy, aplikacja zgłosi błąd o treści:

„Zadeklarowano wnioskowanie o przyznanie „Płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych – nowe zobowiązania w ramach WPR 2023-2027 (ZRSK2327)”, w tym „Retencjonowanie wody na obszarach przyrodniczych”, jednak nie zadeklarowano żadnej uprawy OP (obszar przyrodniczy) z realizacją minimum jednego wariantów interwencji 1 lub 2 ZRSK2327.”

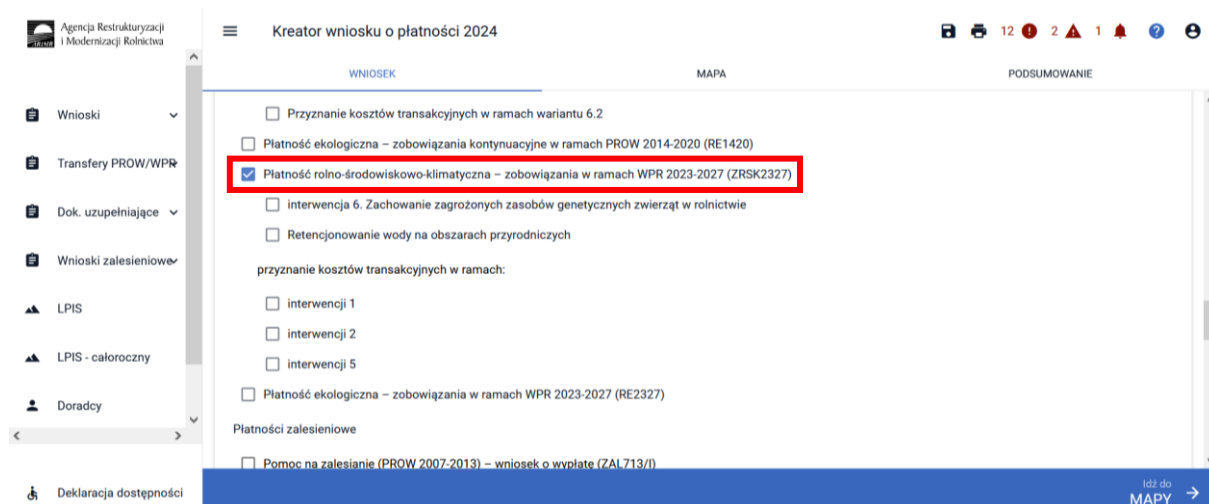
1.3. Deklaracja płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych w ramach Interwencji 4. Zachowanie sadów tradycyjnych odmian drzew owocowych.

Płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne ramach Interwencji 4 są przyznawane do gruntów, na których są uprawiane drzewa owocowe odmian wymienionych w ust. 2 załącznika nr 4 do

rozporządzenia lub odmian tradycyjnie uprawianych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przed 1950 r.

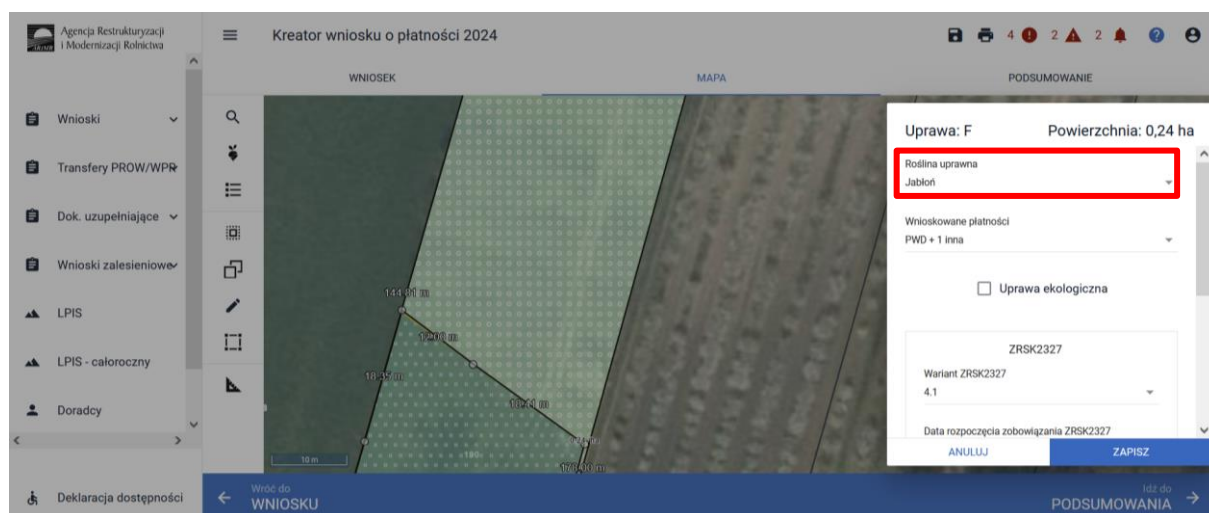
Deklarację płatności w ramach tej interwencji należy rozpocząć w zakładce „WNIOSEK” wybierając „Płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne –zobowiązania w ramach WPR 2023-2027 (ZRSK2327)”.

W kolejnym kroku należy przejść do zakładki „MAPA”, gdzie możliwe będzie wskazanie upraw do płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych w ramach Interwencji 4.

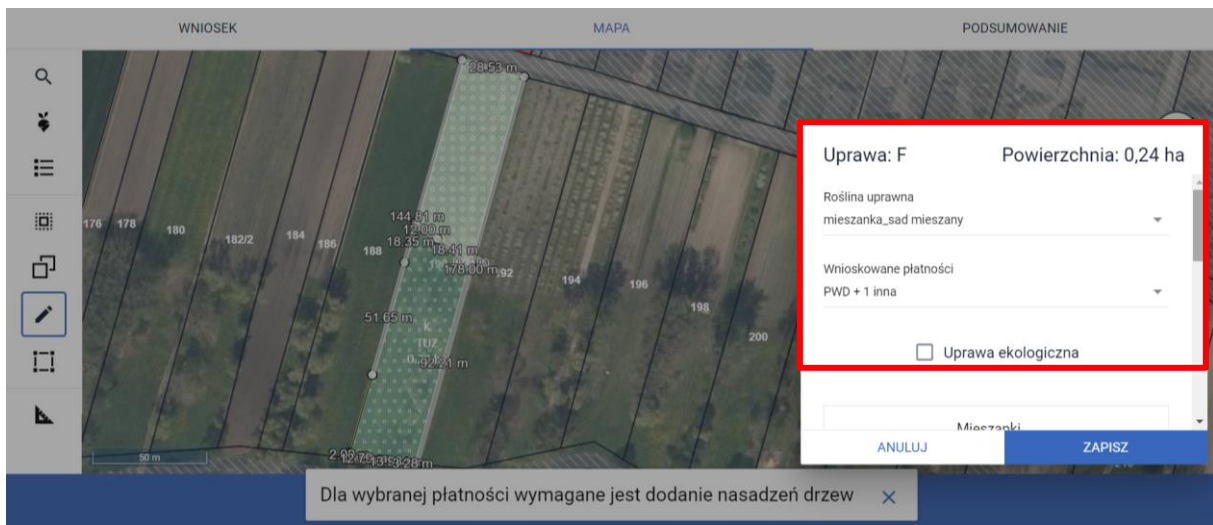
W tym celu, należy na wybranej działce ewidencyjnej, narysować powierzchnię uprawy w oknie deklaracji, które jest dostępne po kliknięciu na narysowaną geometrię i wskazać rośliny (gatunki drzew lub ich odmiany), które są dotowane w ramach Interwencji 4 ZRSK2327 (zgodne z załącznikiem nr 4 rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego WPR 2023-2027).

W przypadku realizacji Interwencji 4, należy wybrać pojedynczy gatunek, jeśli sad stanowi mieszanka różnych odmian tego samego gatunku np. jabłonie, grusze, czereśnie, wiśnie, śliwy.

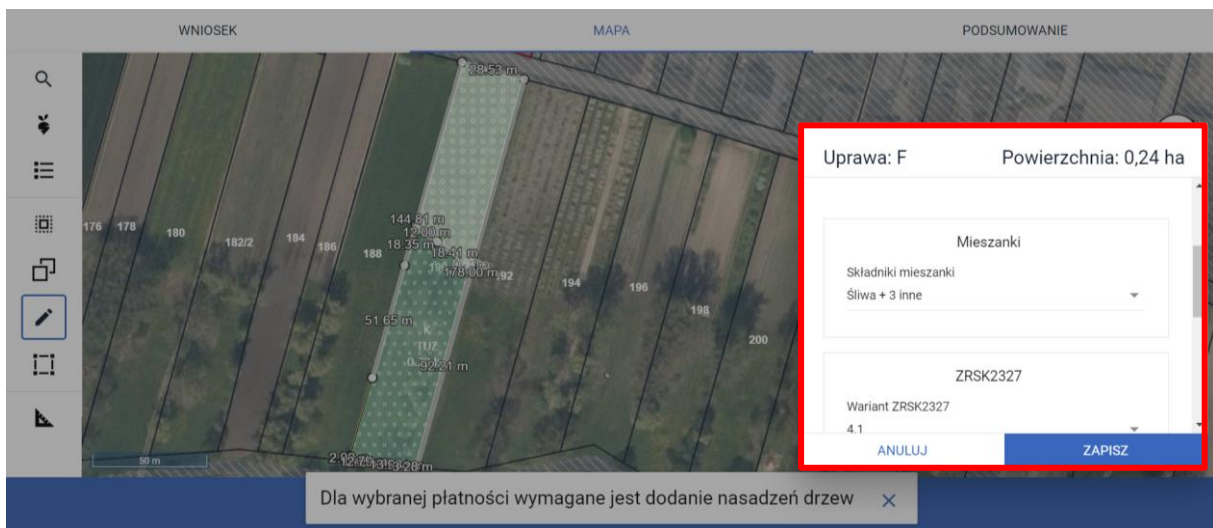

Natomiast w przypadku uprawy sadu, składającego się z różnych gatunków, na danej uprawy w oknie Roślina uprawna należy wybrać pozycję „Mieszanka_ sad mieszany”. Następnie w pozycji Składniki

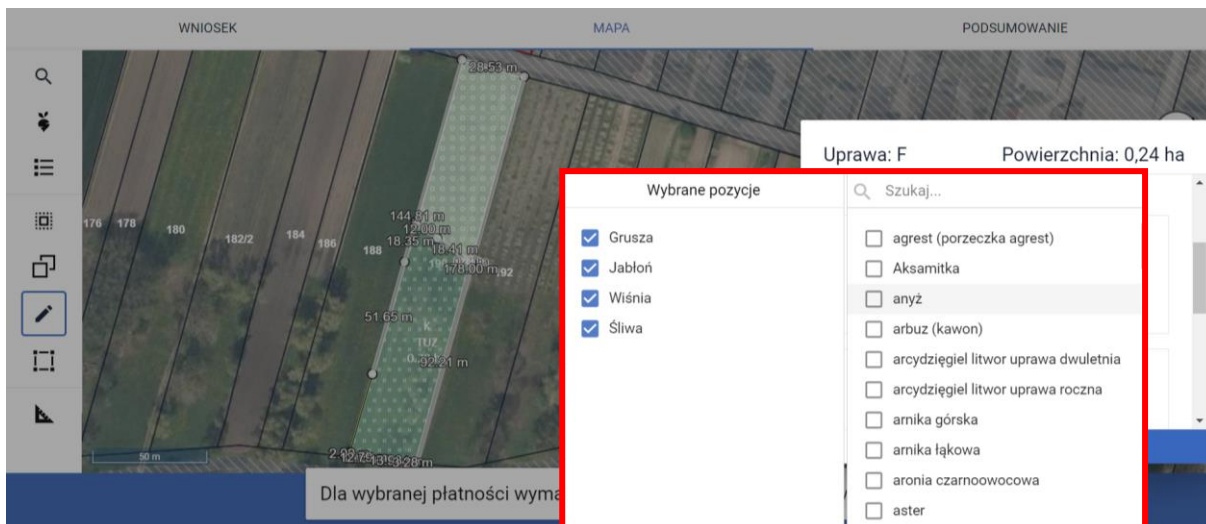
mieszanki wskazać gatunki drzew, które tworzą uprawę wielogatunkową na danej działce (np. jabłonie, grusze, czereśnie).

Kolejnym krokiem jest wskazanie wnioskowanych płatności. W tym przypadku konieczne jest zaznaczenie ZRSK2327 i po zaznaczeniu tej płatności uaktywni się pole **[Wariant ZRSK2327]**, w którym należy wskazać realizowany wariant 4.1. Następnie należy wskazać datę rozpoczęcia zobowiązania ZRSK2327 w ramach interwencji 4.

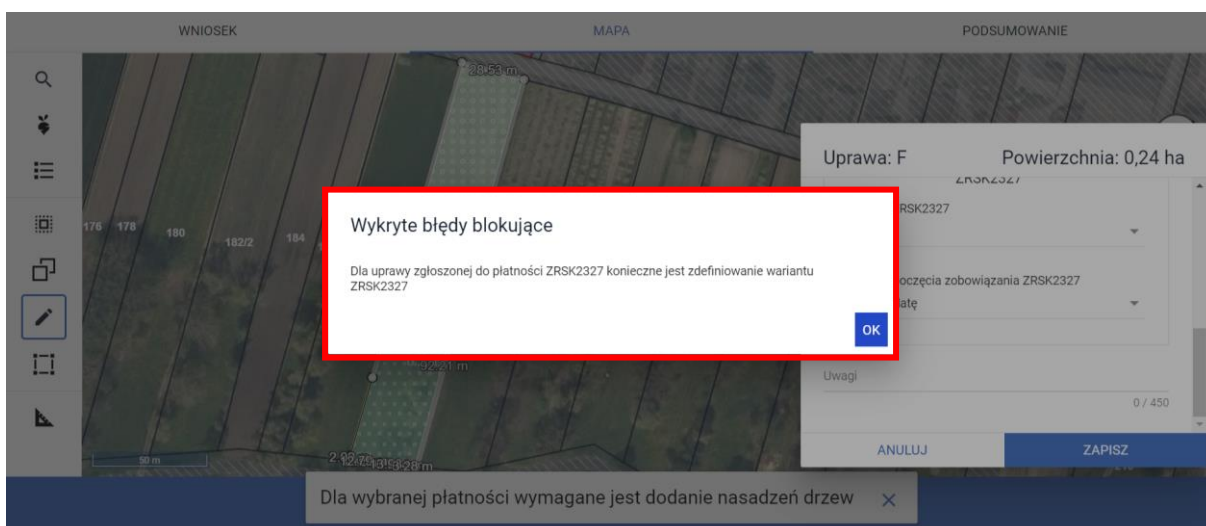

Od roku 2024 w celu ułatwienia deklaracji w przypadku wyboru rośliny uprawnej mieszanka_sad mieszany aplikacja wyświetli dodatkowe okno z wybranymi pozycjami upraw zadeklarowanych w mieszance.

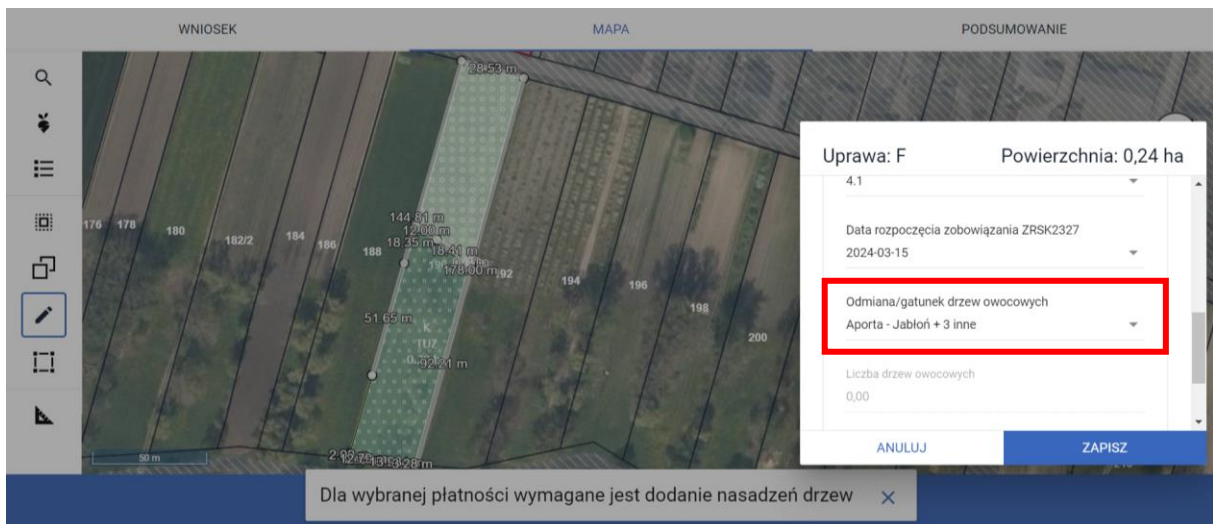
W przypadku braku wskazania wariantu 4.1 po wybraniu wnioskowanych pól aplikacja zgłosi błąd:

„Dla uprawy zgłoszonej do pól ZRSK2327 konieczne jest zdefiniowanie wariantu ZRSK2327.”

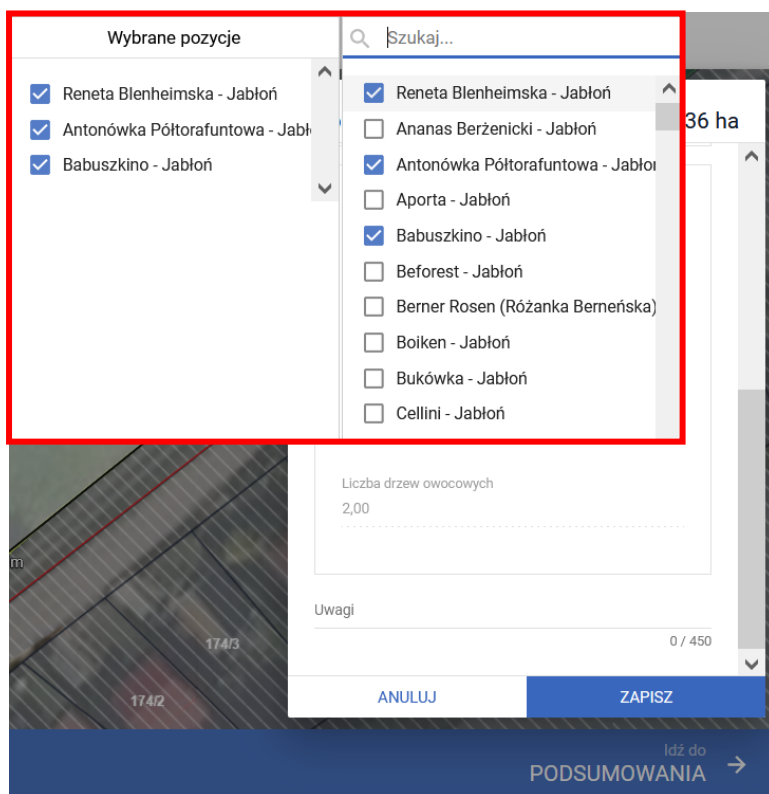

Dlatego też w przypadku wyboru rośliny i braku dostępnego do wyboru wariantu należy się upewnić czy wybrana roślina jest dotowana w ramach danego wariantu.

Po deklaracji wariantu oraz daty rozpoczęcia realizacji zobowiązania uaktywni się pole **[Odmiana/gatunek drzew owocowych]**, gdzie należy wybrać odpowiednią odmianę gatunku drzew owocowych, a w przypadku sadu mieszanego - odmiany drzew owocowych.

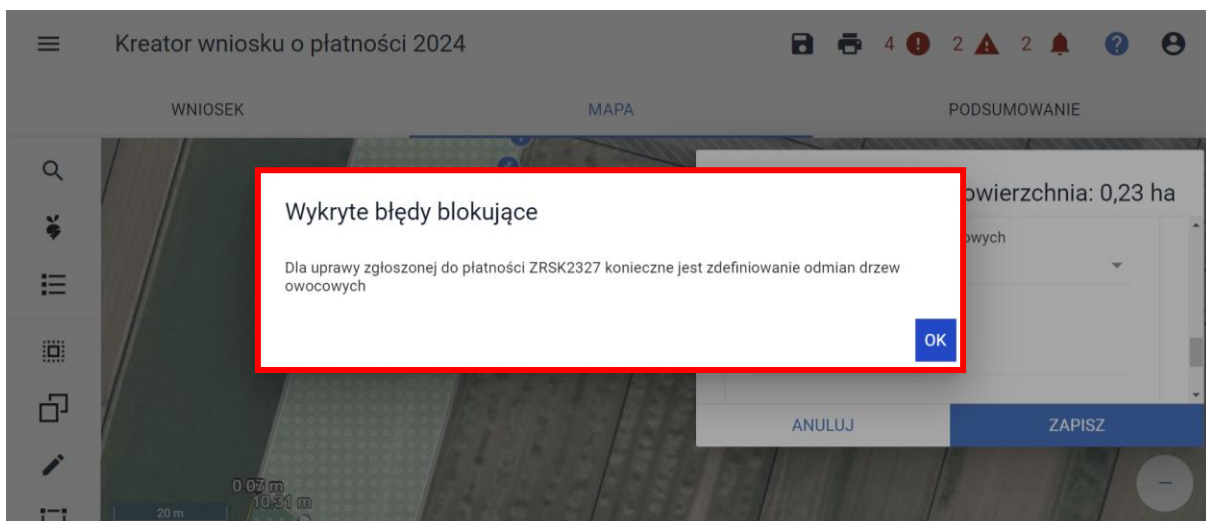

W roku 2024 w celu ułatwienia deklaracji do każdego gatunku drzewa owocowego została dopisana jego odmiana. W przypadku deklaracji więcej niż jednej odmiany aplikacja zaprezentuje dodatkowe okno z wybranymi odmianami wskazanych gatunków drzew owocowych.

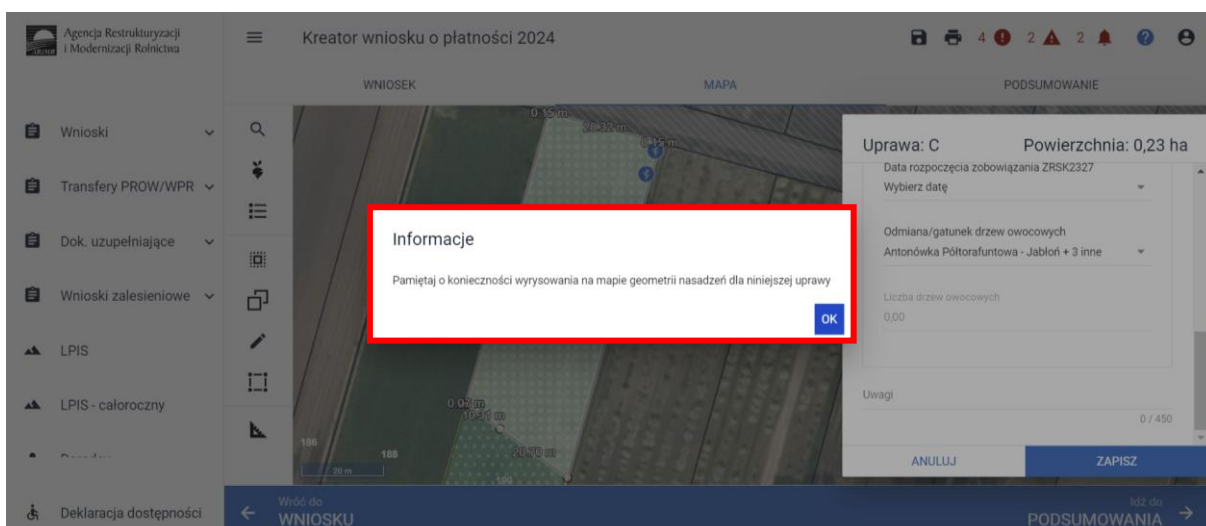
W przypadku braku wskazania odmiany/gatunku drzew owocowych aplikacja zgłosi błąd o treści:

„Dla uprawy zgłoszonej do płatności ZRSK2327 konieczne jest zdefiniowanie odmian drzew owocowych.”

Po wskazaniu odmiany drzew owocowych, aplikacja wyświetli komunikat przypominający o konieczności wyrysowania geometrii nasadzeń drzew owocowych:

„Pamiętaj o konieczności wyrysowania na mapie geometrii nasadzeń dla niniejszej uprawy.”

Po zamknięciu komunikatu na mapie zostanie uruchomiony kursor, przy pomocy którego należy wyrysować geometrię nasadzeń drzew owocowych.

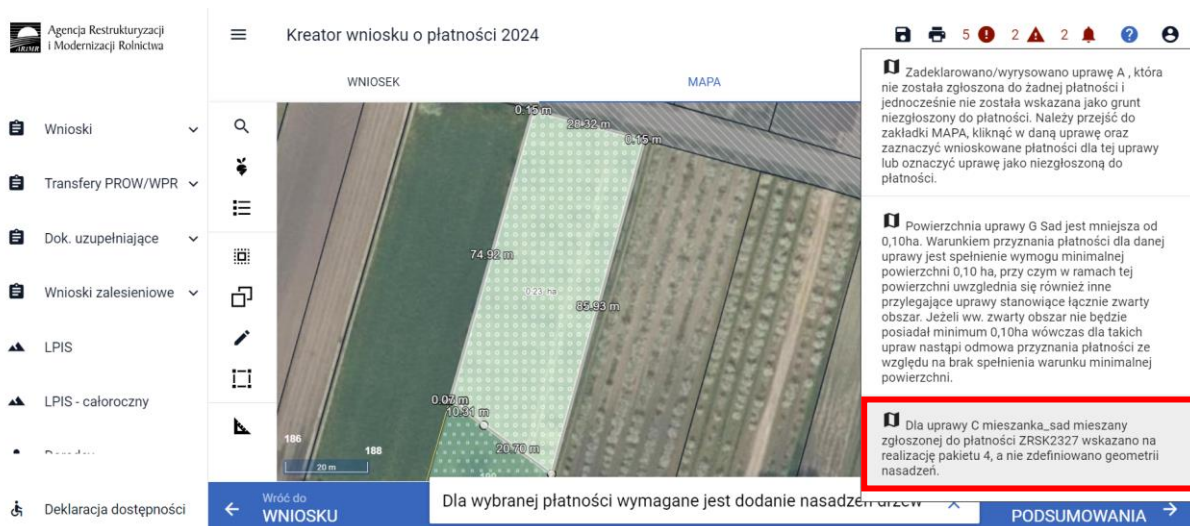
Opcja rysowania nasadzeń dostępna jest również z panelu bocznego przy użyciu opcji Narysuj.

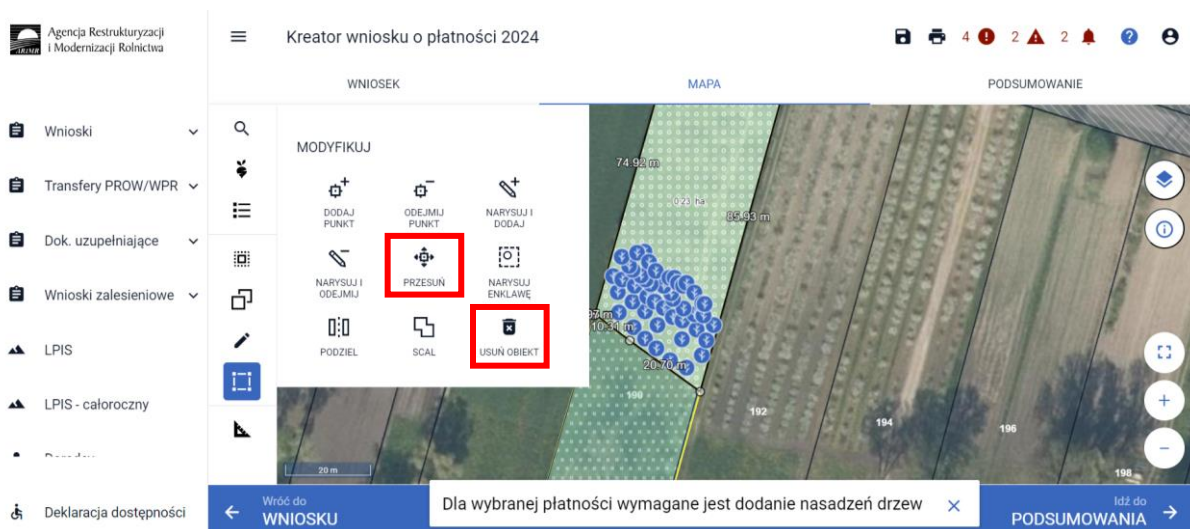
Wyłączenie opcji rysowania nasadzeń, odbywa się w ten sam sposób, poprzez od klikanie opcji rysowanie nasadzeń.

W przypadku braku wyrysowania geometrii nasadzeń, aplikacja zgłosi błąd o treści:

„Dla uprawy <oznaczenie uprawy> <nazwa uprawy> zgłoszonej do płatności ZRSK2327 wskazano na realizację pakietu 4, a nie zdefiniowano geometrii nasadzeń.”

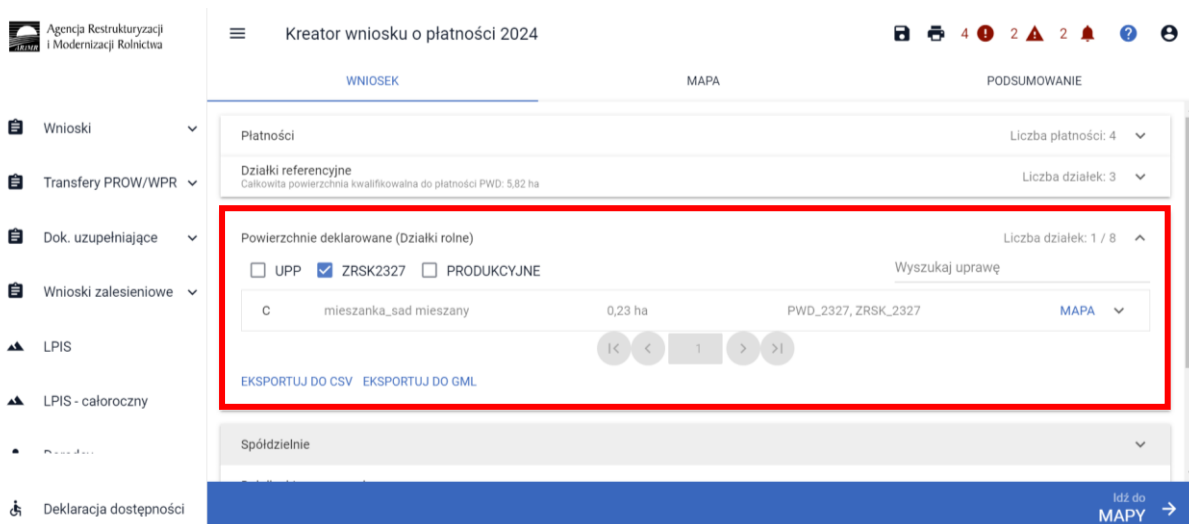

W przypadku, kiedy należy poprawić narysowane nasadzenia, w Panelu bocznym dostępne do wyboru są opcje **[Przesuń]** lub **[Usuń obiekt]**. Aby edytować bądź usunąć dany obiekt, należy wybrać daną opcję, a następnie kliknąć na obiekt, który chcemy zmodyfikować lub usunąć.

Ilość narysowanych drzew automatycznie zostanie przeniesiona do zakładki „WNIOSEK” – powierzchnie deklarowane (powierzchnie zgłoszone do płatności).

Po przejściu do zakładki „WNIOSEK” należy zweryfikować poprawność danych które zostały wprowadzone w oknie „MAPY”, w tym celu należy odszukać na liście powierzchni deklarowanych działki z grupą upraw ZRSK2327.

W danych szczegółowych dotyczących płatności ZRSK2327 dla wariantu 4.1 aplikacja prezentuje:

- ✓ Numer wariantu,
- ✓ Datę rozpoczęcia realizacji zobowiązania,
- ✓ Odmianę drzew owocowych,
- ✓ Liczbę drzew owocowych - wartość prezentowana na podstawie wyrysowanej geometrii nasadzeń w oknie „MAPA”.

Uwaga!

Przy wyborze deklaracji wariantu dla danej uprawy należy zweryfikować poprawność deklaracji z planem działalności rolnośrodowiskowej. Deklaracja musi być zgodna ze stanem faktycznym oraz z planem działalności rolnośrodowiskowej przygotowanym przez uprawnionego doradcę rolnośrodowiskowego. Brak zgodności deklaracji może wiązać się z niedochowaniem podjętego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego, a tym samym ze zmniejszeniem lub odmową przyznania płatności i koniecznością zwrotu pobranych płatności.

1.4. Deklaracja płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych w ramach Interwencji 5. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie.

Interwencja 5. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie może być realizowana w ramach wariantów:

- ❖ Wariant 5.1. Uprawa rzadkich gatunków lub odmian roślin
- ❖ Wariant 5.2. Wytwarzanie materiału siewnego rzadkich gatunków lub odmian roślin

Celem tej interwencji jest zachowanie tradycyjnych i rzadkich w uprawach gatunków roślin rolniczych, warzywnych i zielarskich, a także dawnych odmian oraz miejscowych populacji i ekotypów uprawianych na terenie Polski.

Płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne są przyznawana do powierzchni **gruntów ornych**, na których są uprawiane rośliny:

- ❖ odmian regionalnych lub amatorskich wpisanych do krajowego rejestru,

- ❖ odmiany marginalne gatunków roślin rolniczych,
- ❖ gatunków rzadko uprawianych roślin rolniczych i warzywnych,
- ❖ gatunków rzadko uprawianych roślin zielarskich (tylko wariant 5.1. Uprawa rzadkich gatunków lub odmian roślin).

Po wybraniu w zakładce „WNIOSEK” wnioskovania ZRSK2327 i przejściu do zakładki „MAPA” dostępne będzie wskazanie upraw do płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych - nowe zobowiązania w ramach WPR 2023-2027. W tym celu należy na wybranej działce referencyjnej narysować powierzchnię uprawy i w oknie deklaracji, które jest dostępne po kliknięciu na narysowaną geometrię wskazać roślinę, która jest dotowana w ramach ZRSK2327.

W przypadku wybrania rośliny niedotowanej w ramach wariantu 5.1 lub 5.2 po wybraniu wnioskowanych płatności wybór wariantu nie będzie możliwy. Dlatego też w przypadku wyboru rośliny i braku dostępnego do wyboru wariantu należy się upewnić czy wybrana roślina jest dotowana w ramach danego wariantu.

Po wyborze gatunku rośliny uprawnej, należy wybrać wnioskowane płatności. Brak wskazania płatności ZRSK2327 w tym miejscu oznacza brak deklaracji przedmiotowej uprawy do płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych - nowe zobowiązania w ramach WPR 2023-2027. Dlatego też należy pamiętać, aby przy właściwych uprawach wskazać właściwe wnioskowania płatności. W tym przypadku, po wyborze płatności ZRSK2327, uaktywnia się kolejne pole wyboru **Wariant ZRSK2327**, gdzie należy wskazać wariant 5.1 lub 5.2.

W przypadku realizacji wariantu 5.1 i/lub 5.2, w przypadku deklaracji odmian regionalnych* amatorskich lub wpisanych do Krajowego Rejestru, lub odmian marginalnych roślin wymienionych z gatunków roślin rolniczych wymienionych w ust. 3 pkt 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia należy w polu **[Odmiana roślin uprawnych]** zadeklarować odmianę danego gatunku wybierając daną pozycję z listy rozwijalnej. W przypadku uprawy odmiany danego gatunku, której nie ma na liście należy wybrać pozycję **[Nie dotyczy]** aktywne stanie się pole **[Odmiana – opis]**, gdzie należy wprowadzić odmianę rośliny dla danej uprawy.

* W roku 2024 w Krajowym Rejestrze roślin regionalnych są wpisane cztery odmiany **pszenicy zwyczajnej ozimej**: odmiana Ostka Grodkowicka, odmiana Ostka Gruboziarnista Grodkowicka

odmiana Almari, odmiana Square Head Grodkowicka oraz trzynaście odmian **ziemniaka**: odmiana Aksamitka, odmiana Aster, odmiana Atol, odmiana Ceza, odmiana Dalia, odmiana Drop, odmiana Ibis, odmiana Kolia, odmiana Lawina, odmiana Pierwiosnek, odmiana Ruta, odmiana Salto, odmiana Sonda, odmiana Wawrzyn, odmiana Zebra, odmiana Żagiel.

W przypadku gatunków wymienionych w załączniku do rozporządzenia w polu **[Odmiana roślin uprawnych]** należy wybrać **[Nie dotyczy]** aktywuje się pole [odmiana opis], które jest polem nieobowiązkowym.

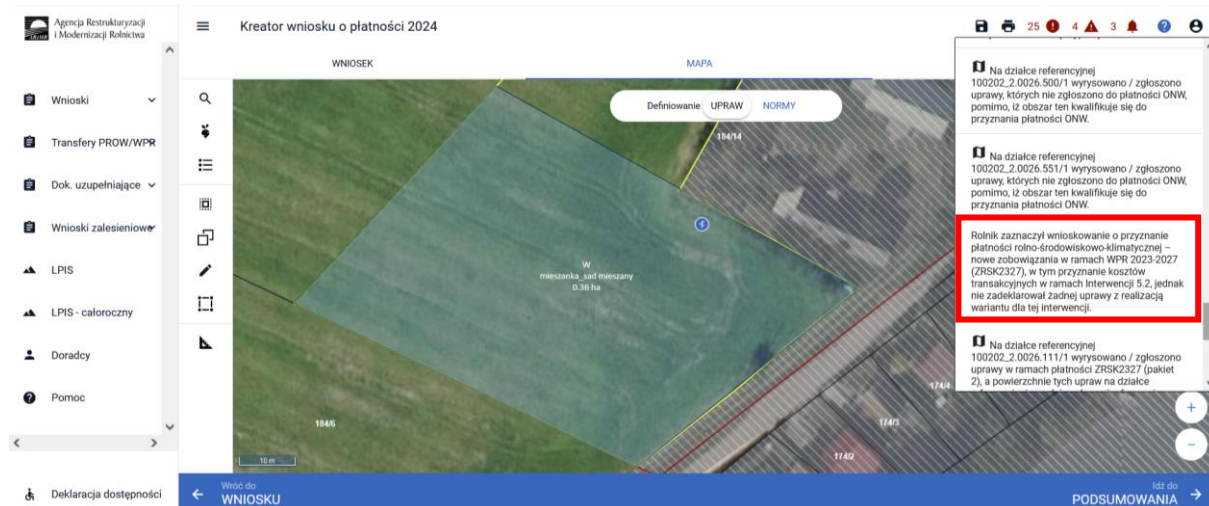
Uwaga!

Przy wyborze deklaracji wariantu dla danej uprawy, należy zweryfikować poprawność deklaracji z planem działalności rolnośrodowiskowym. Deklaracja musi być zgodna z stanem faktycznym oraz z planem działalności rolnośrodowiskowej przygotowanym przez uprawnionego doradcę rolnośrodowiskowego. Brak zgodności deklaracji może wiązać się z niedochowaniem podjętego zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego, a tym samym ze zmniejszeniem lub odmową przyznania płatności i koniecznością zwrotu pobranych płatności.

W przypadku, kiedy zostanie zaznaczone wnioskowanie o przyznanie Płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych –zobowiązania w ramach WPR 2023-2027 (ZRSK2327) oraz

wnioskowanie o koszty transakcyjne w ramach Interwencji 5, a w zakładce „MAPA” nie została zadeklarowana żadna uprawa w ramach wariantu 5.2, aplikacja zgłosi błąd:

„Rolnik zaznaczył wnioskowanie o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych – nowe zobowiązania w ramach WPR 2023-2027 (ZRSK2327), w tym przyznanie kosztów transakcyjnych w ramach Interwencji 5.2, jednak nie zadeklarował żadnej uprawy z realizacją wariantu dla tej interwencji”.

Lista roślin dotowanych w ramach Interwencji 5.

Lp.	Nazwa polska	Roślina dwuletnia lub bylina
Rośliny zbożowe		
1.	Owies szorstki (syn. owies owsik)	
2.	Proso zwyczajne	
3.	Pszenica twarda	
Rośliny oleiste i włókniste		
1.	Gorczyca sarepska	roślina dwuletnia
2.	Kminek zwyczajny	
3.	Len zwyczajny – włóknisty	
4.	Mak	
5.	Rzepak	roślina roczna oraz roślina dwuletnia
Rośliny pastewne		
Bobowate – Fabaceae (Leguminosae)		
1.	Esparceta siewna	bylina
2.	Komonica zwyczajna	bylina
3.	Koniczyna białoróżowa (syn. koniczyna szwedzka)	bylina

4.	Koniczyna perska	bylina
5.	Lucerna chmielowa	
6.	Nazwa polska	roślina dwuletnia lub bylina
Inne gatunki		
1.	Brukiew	roślina dwuletnia
2.	Kapusta pastewna	roślina dwuletnia
Wiechlinowate – Poaceae (Gramineae)		
1.	Kostrzewa nitkowata	bylina
2.	Kostrzewa owcza	bylina
3.	Mietlica pospolita	bylina
4.	Mietlica psia	bylina
5.	Mietlica rozłogowa	bylina
6.	Rajgras wyniosły (syn. rajgras francuski)	bylina
7.	Tymotka kolankowata	bylina
8.	Wiechlina błotna	bylina
9.	Wiechlina gajowa	bylina
10.	Wiechlina zwyczajna	bylina
11.	Wyczyniec łąkowy	bylina
Gatunki rzadko uprawianych roślin rolniczych i warzywnych		
1.	pszenica płaskurka	
2.	pszenica samopsza	
3.	żyto krzyca	roślina dwuletnia
4.	Inianka siewna (Inicznik siewny)	
5.	nostrzyk biały	roślina roczna oraz roślina dwuletnia
6.	Nostrzyk żółty (lekarski)	roślina roczna oraz roślina dwuletnia
7.	przełot pospolity	roślina dwuletnia
8.	komonica błotna	bylina
9.	gryka tatarska	
10.	lędźwian siewny	
11.	soczewica jadalna	
12.	pasternak zwyczajny	roślina dwuletnia
13.	sałata łodygowa (głąbiki krakowskie)	roślina dwuletnia
Gatunki rzadko uprawianych roślin zielarskich (tylko wariant 5.1)		

1.	bukwica zwyczajna	bylina
2.	centuria pospolita (tysiącznik)	roślina jednoroczna lub dwuletnia
3.	czosnek niedźwiedzi	bylina
4.	fiołek trójbarwny	roślina jednoroczna lub dwuletnia
5.	goryczka żółta	bylina
6.	pierwiosnka lekarska	bylina
7.	różeniec górski	bylina
8.	turówka leśna	bylina
9.	turówka wonna	bylina
10.	wiązówka bulwkowa	bylina
11.	arnika górską	bylina
12.	arcydzięgiel (dzięgiel) litwor	roślina dwuletnia

1.5. Deklaracja płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych w ramach Interwencji 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie.

Celem interwencji jest zachowanie i gospodarcze wykorzystanie zasobów genetycznych zwierząt gospodarskich poprzez wsparcie hodowli ras zachowawczych.

Pomoc jest przyznawana rolnikom realizującym programy ochrony zasobów genetycznych potwierdzonych przez Instytut Zootechniki - Państwowy Instytut Badawczy w Balicach.

Warunkiem przyznania płatności jest utrzymywanie przez rolnika zwierząt **wpisanych do księgi hodowlanej i objętych programem ochrony zasobów genetycznych gatunków:**

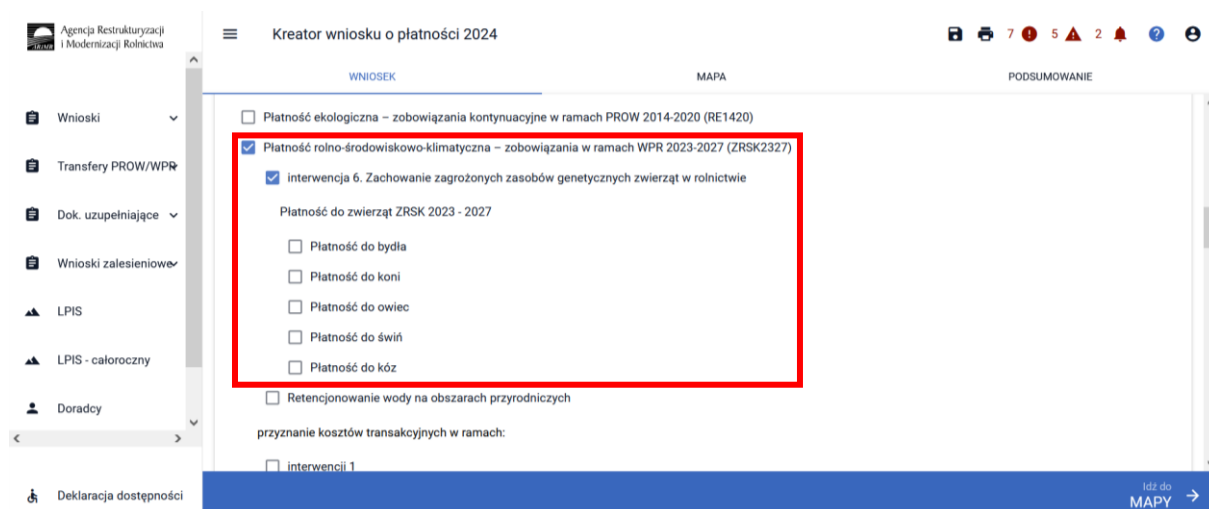
- ❖ bydło domowe (*Bos taurus*) – płatność do samic i samców bydła mlecznego i mięsnego,
  - ❖ konie domowe (*Equus caballus*) – płatność do samic i samców,
  - ❖ świnie (*Sus scrofa*) – płatność do samic i samców,
  - ❖ samice owiec domowych (*Ovis aries*) – płatność tylko do samic,
  - ❖ samice kóz domowych (*Capra hircus*) – płatność tylko do samic
- ras wymienionych w ust. 4 załącznika nr 4 do rozporządzenia.

Warianty realizowane w ramach Interwencji 6:

- ❖ Wariant 6.1.1. Zachowanie lokalnych ras bydła – użytkowanie mleczne,
- ❖ Wariant 6.1.2. Zachowanie lokalnych ras bydła – użytkowanie mięsne,
- ❖ Wariant 6.2.1.1. Zachowanie lokalnych ras koni – samice (konie małopolskie i wielkopolskie),
- ❖ Wariant 6.2.1.2. Zachowanie lokalnych ras koni – samce (konie małopolskie i wielkopolskie),
- ❖ Wariant 6.2.2.1. Zachowanie lokalnych ras koni – samice (konie śląskie),
- ❖ Wariant 6.2.2.2. Zachowanie lokalnych ras koni – samce (konie śląskie),
- ❖ Wariant 6.2.3.1. Zachowanie lokalnych ras koni – samice (koniki polskie i huculskie),
- ❖ Wariant 6.2.3.2. Zachowanie lokalnych ras koni – samce (koniki polskie i huculskie),

- ❖ Wariant 6.2.4.1. Zachowanie lokalnych ras koni – samice (konie zimnokrwiste w typie sztumskim i sokólskim),
- ❖ Wariant 6.2.4.2. Zachowanie lokalnych ras koni – samce (konie zimnokrwiste w typie sztumskim i sokólskim),
- ❖ Wariant 6.3. Zachowanie lokalnych ras owiec,
- ❖ Wariant 6.4. Zachowanie lokalnych ras świń,
- ❖ Wariant 6.5. Zachowanie lokalnych ras kóz.

W przypadku realizacji Interwencji 6 należy w zakładce **WNIOSEK**, po wybraniu Płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych –zobowiązania w ramach WPR 2023-2027 (ZRSK2327), zaznaczyć checkbox < interwencja 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie > wówczas uaktywni się pole z płatnością do zwierząt w ramach ZRSK2327.

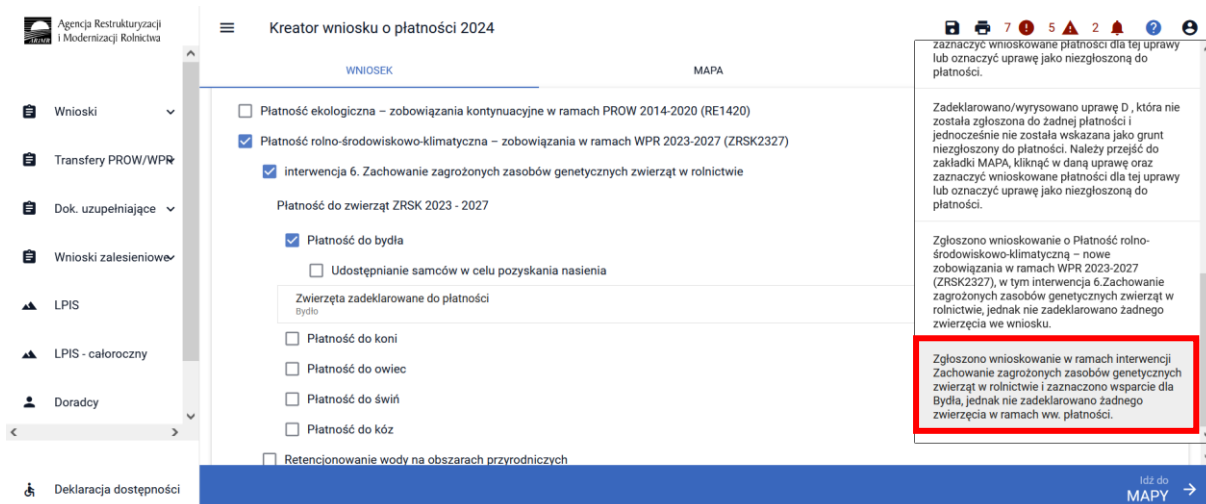

Wybór tej opcji aktywuje kolejne pola umożliwiające deklaracje zwierząt do:

- Płatności do bydła
- Płatność do koni
- Płatność do owiec
- Płatność do świń
- Płatność do kóz

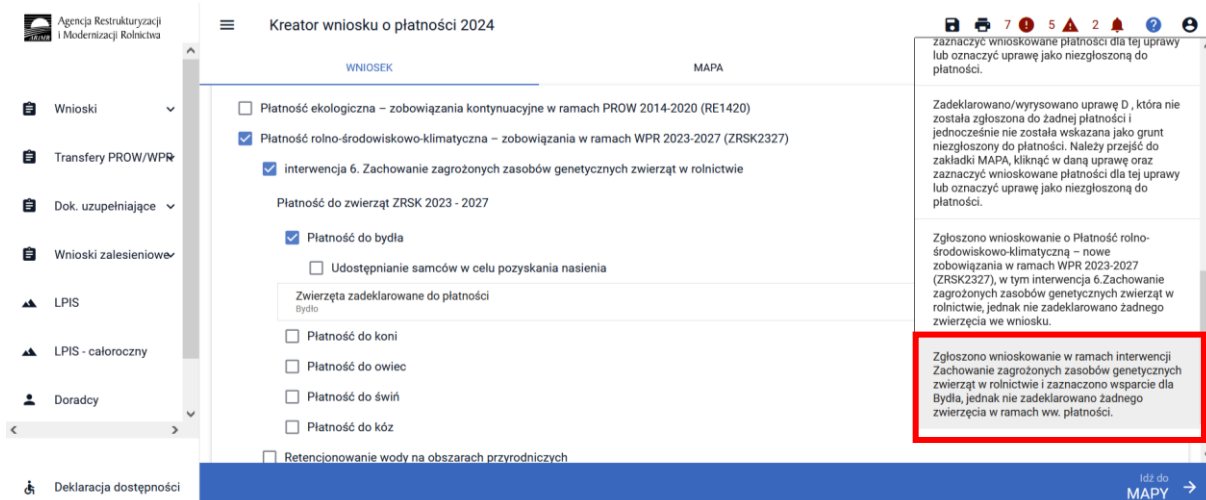
W przypadku, kiedy zostanie wybrane wnioskowanie o „Płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne – zobowiązania w ramach WPR 2023-2027 (ZRSK2327)” w ramach interwencji 6, a nie zostanie zadeklarowane żadne zwierzę do wybranych płatności, wówczas aplikacja zgłosi błąd o treści:

„Zgłoszono wnioskowanie o „Płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne – zobowiązania w ramach WPR 2023-2027 (ZRSK2327)”, w tym interwencja 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie, jednak nie zadeklarowano żadnego zwierzęcia we wniosku”.

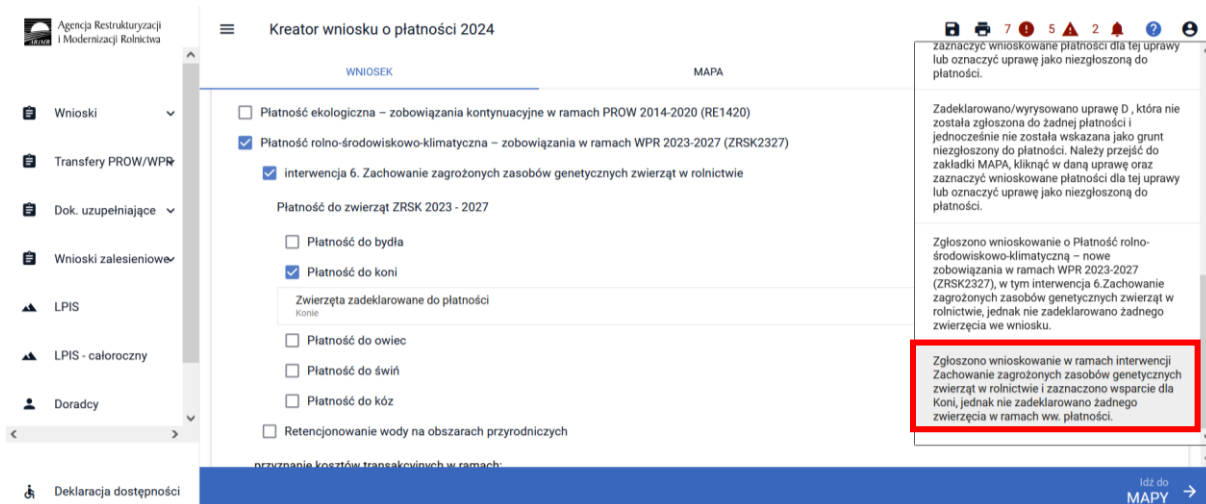
W przypadku, kiedy zostanie wybrane wnioskowanie o „Płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne – zobowiązania w ramach WPR 2023-2027 (ZRSK2327)”, w tym interwencja 6 oraz wybrano wsparcie do bydła, a nie wskazano żadnej sztuki zwierzęcia, wówczas aplikacja zgłosi błąd o treści:

„Zgłoszono wnioskowanie w ramach interwencji Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie i zaznaczono wsparcie dla Bydła, jednak nie zadeklarowano żadnego zwierzęcia w ramach ww. płatności”.

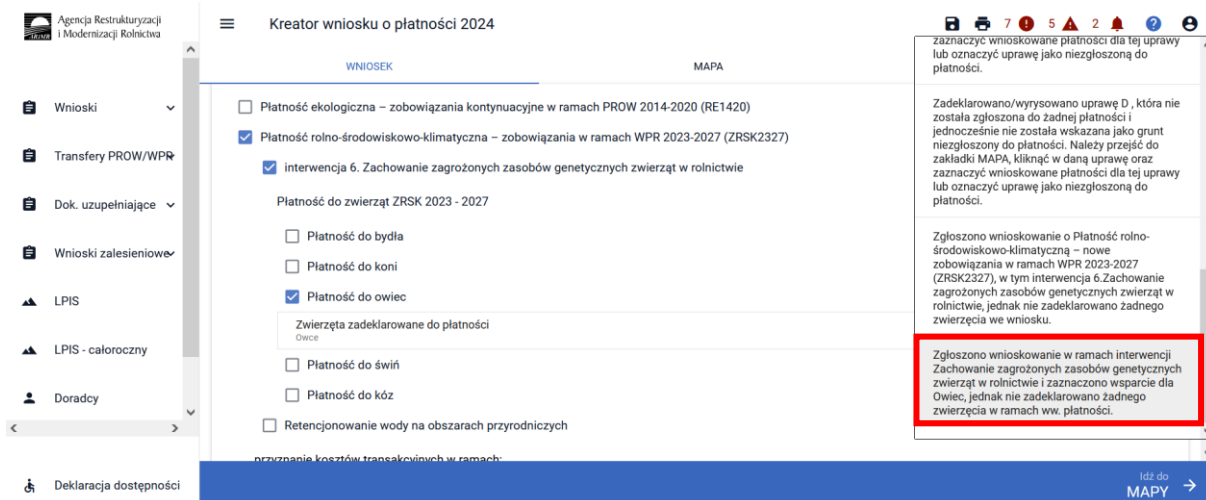
W przypadku, kiedy zostanie wybrane wnioskowanie o „Płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne – zobowiązania w ramach WPR 2023-2027 (ZRSK2327)”, w tym interwencja 6 oraz wybrano wsparcie do koni, a nie wskazano żadnej sztuki zwierzęcia, wówczas aplikacja zgłosi błąd o treści:

„Zgłoszono wnioskowanie w ramach interwencji Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie i zaznaczono wsparcie dla Koni, jednak nie zadeklarowano żadnego zwierzęcia w ramach ww. płatności”.

W przypadku, kiedy zostanie wybrane wnioskowanie o „Płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne – zobowiązania w ramach WPR 2023-2027 (ZRSK2327)”, w tym interwencja 6 oraz wybrano wsparcie do owiec, a nie wskazano żadnej sztuki zwierzęcia, wówczas aplikacja zgłosi błąd o treści:

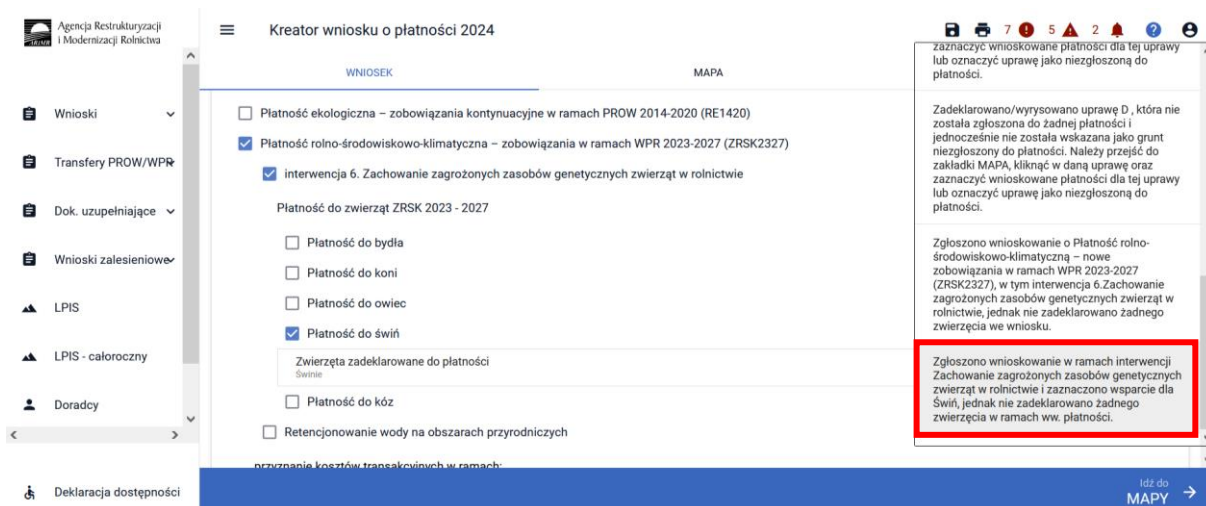
„Zgłoszono wnioskowanie w ramach interwencji Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie i zaznaczono wsparcie dla Owiec, jednak nie zadeklarowano żadnego zwierzęcia w ramach ww. płatności”.

W przypadku, kiedy zostanie wybrane wnioskowanie o „Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczną – zobowiązania w ramach WPR 2023-2027 (ZRSK2327)”, w tym interwencja 6 oraz wybrano wsparcie do świń a nie wskazano żadnej sztuki zwierzęcia wówczas aplikacja zgłosi błąd o treści:

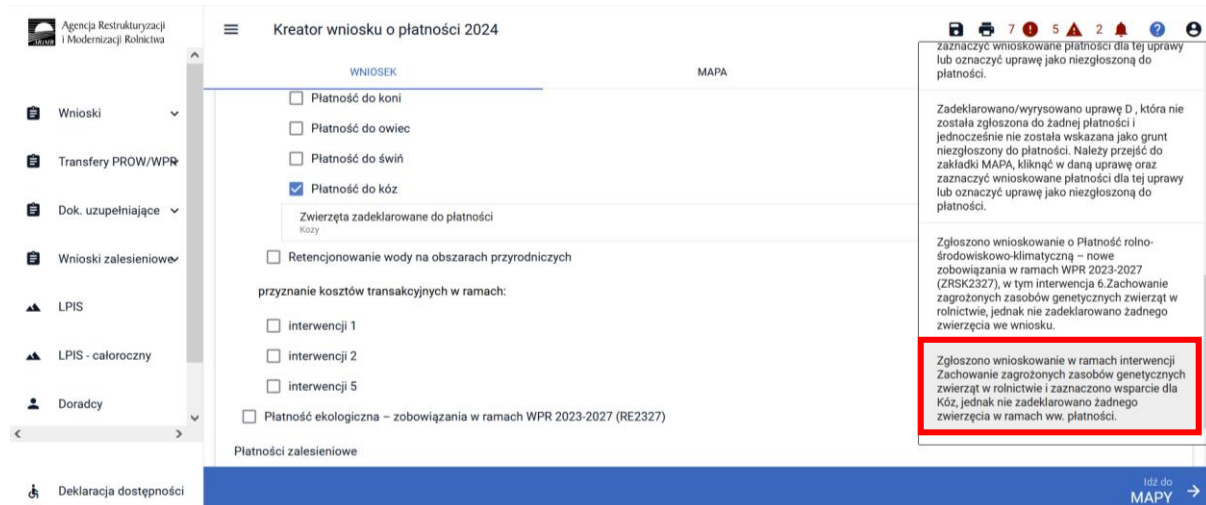
„Zgłoszono wnioskowanie w ramach interwencji Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie i zaznaczono wsparcie dla Świń, jednak nie zadeklarowano żadnego zwierzęcia w ramach ww. płatności.”

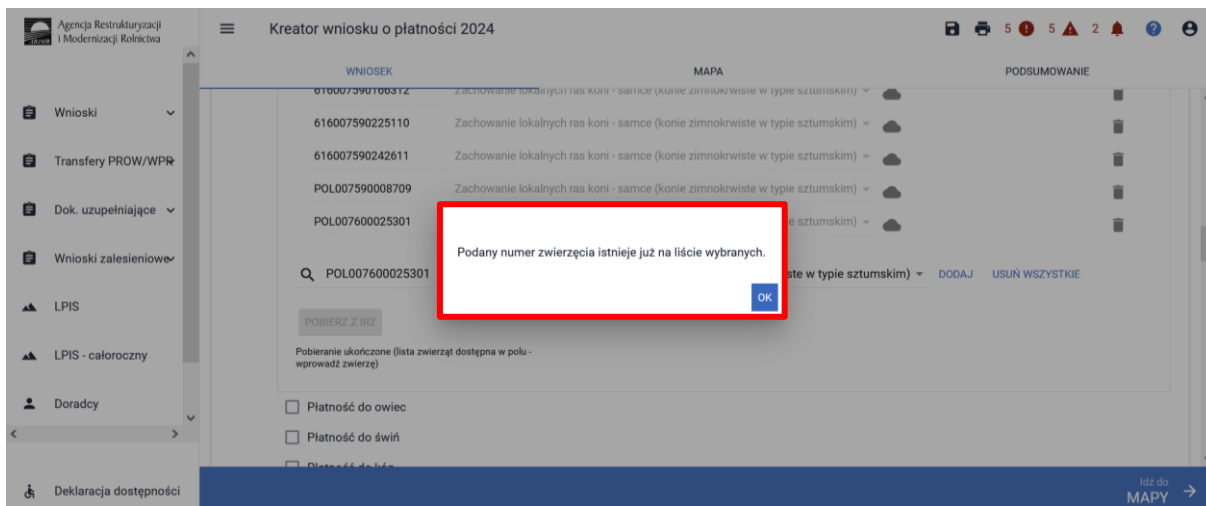
W przypadku, kiedy zostanie wybrane wnioskowanie o „Płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne – zobowiązania w ramach WPR 2023-2027 (ZRSK2327)”, w tym interwencja 6 oraz wybrano wsparcie do świń a nie wskazano żadnej sztuki zwierzęcia wówczas aplikacja zgłosi błąd o treści:

„Zgłoszono wnioskowanie w ramach interwencji Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie i zaznaczono wsparcie dla Kóz, jednak nie zadeklarowano żadnego zwierzęcia w ramach ww. płatności”.

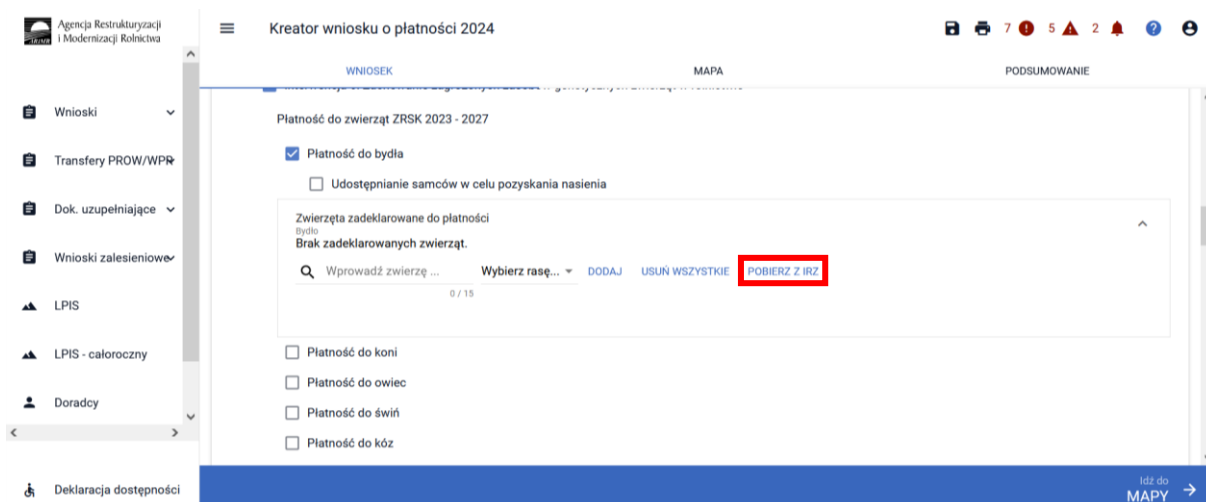

W przypadku płatności do bydła, owiec i kóz, należy zadeklarować sztuki oznakowane numerem kolczyka zarejestrowanym w systemie IRZplus w ARiMR. W przypadku deklaracji koni należy podać numer zwierzęcia zarejestrowanego zgodnie z numerem w systemie IRZplus. Natomiast, aby zadeklarować świnie zgłoszone do programu ochrony zasobów genetycznych ras lokalnych, należy wprowadzić numer oznakowania zgodnie z oznakowaniem w systemie IRZplus ARiMR.

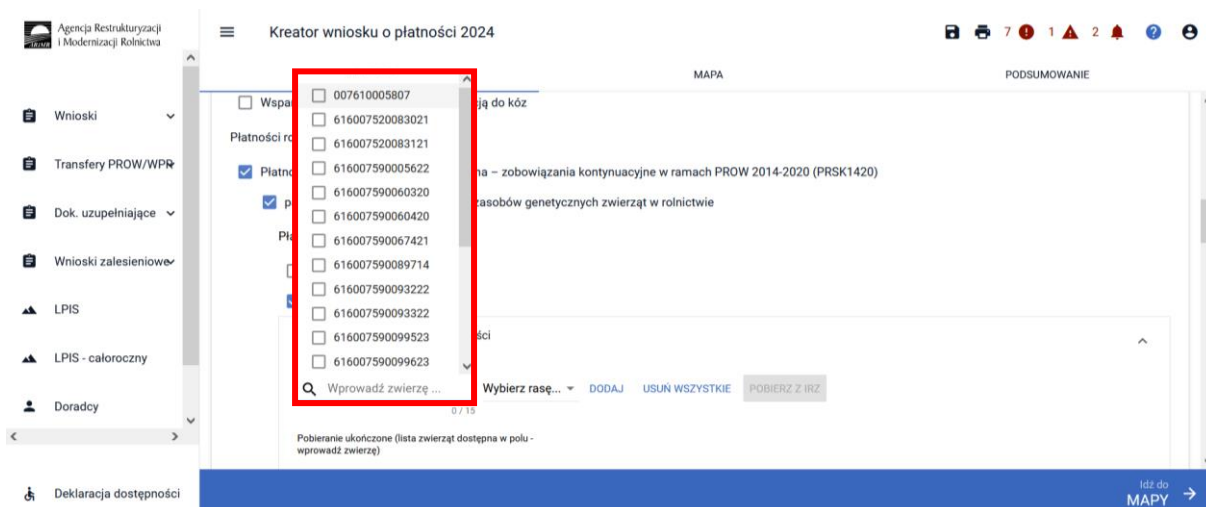
Dla gatunków Bydło, Konie, Owce, Kozy, Świnie należy wybrać pole „Wprowadź zwierzę” i wprowadzić dane zwierząt. Manualne dodawanie numerów identyfikacyjnych zwierząt odbywa się poprzez przycisk [Dodaj]. Możliwe jest dodanie tylko takich numerów, które nie występują już na liście dodanych zwierząt. W przeciwnym wypadku pojawi się komunikat informujący o istnieniu już takiego numeru.

W przypadku zwierząt zarejestrowanych w IRZPlus istnieje możliwość pobrania listy zwierząt z aplikacji IRZPlus. W tym celu należy użyć przycisku pobierz z IRZPlus.

Dla zwierząt pobranych z systemu IRZPlus lista zwierząt pojawi się w polu wprowadzania zwierząt.

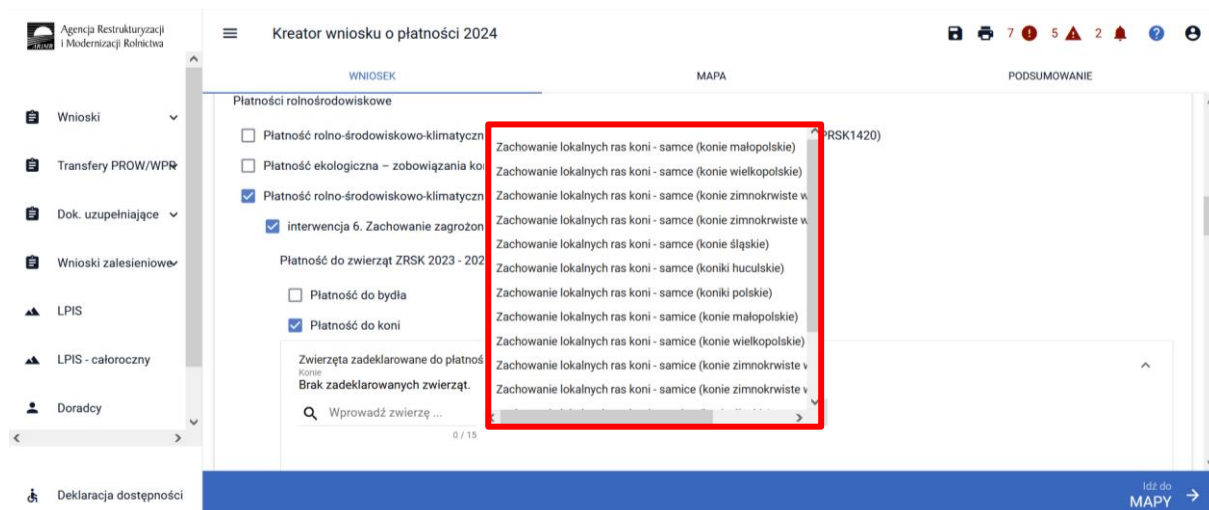

W kolejnym kroku należy wskazać nr identyfikacyjne zwierząt, dla których wnioskujemy o płatność.

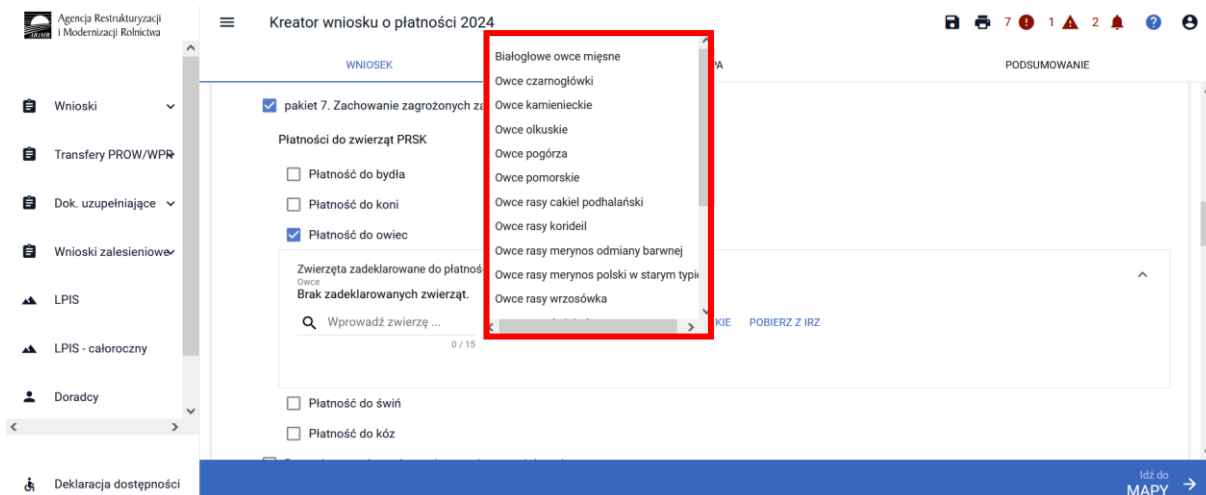
Następnie w polu „Wybierz rasę z podziałem na sposób użytkowania” należy wybrać z listy rozwijalnej, ograniczonej do gatunku, rasę zwierzęcia. Należy pamiętać, aby podczas deklaracji zwierząt do płatności, sposób użytkowania zwierzęcia (mięсны lub mleczny) był zgodny z informacjami zawartymi na wykazie zwierząt jakie zostały zakwalifikowane do programu ochrony zasobów genetycznych ras lokalnych potwierdzone przez Instytut Zootechniki – ZRSK2327

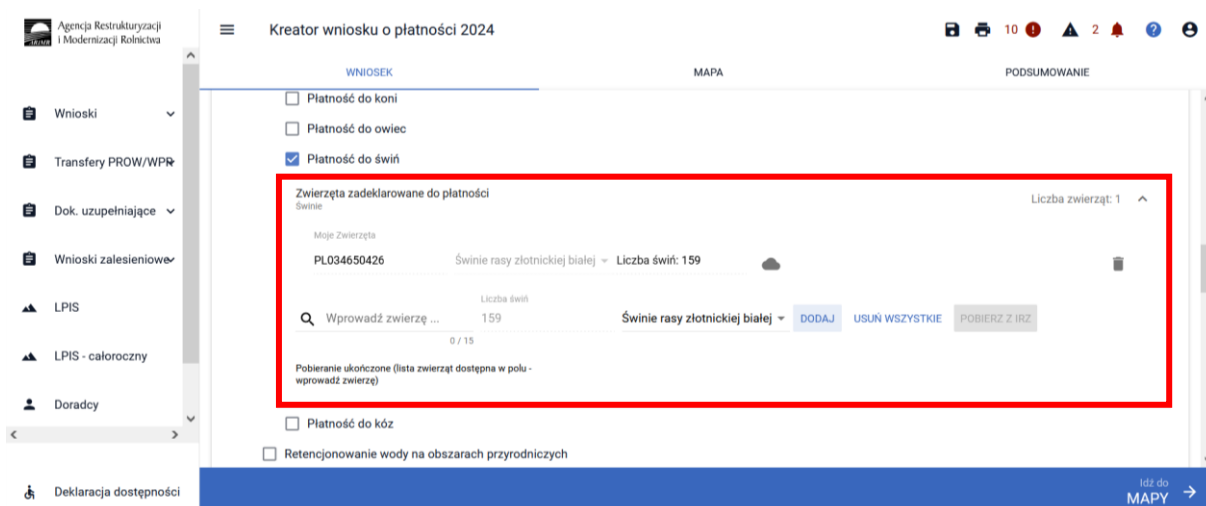
W przypadku wnioskowania o Płatność do koni, istnieje możliwość dodania identyfikatorów koni, jeżeli zostały zarejestrowane w systemie IRZPlus, za pomocą przycisku pobierz z IRZ lub dodać identyfikatory zwierząt manualnie. W aplikacji pole na numer identyfikacyjny posiada maskę zawierającą ciąg 15 znaków.

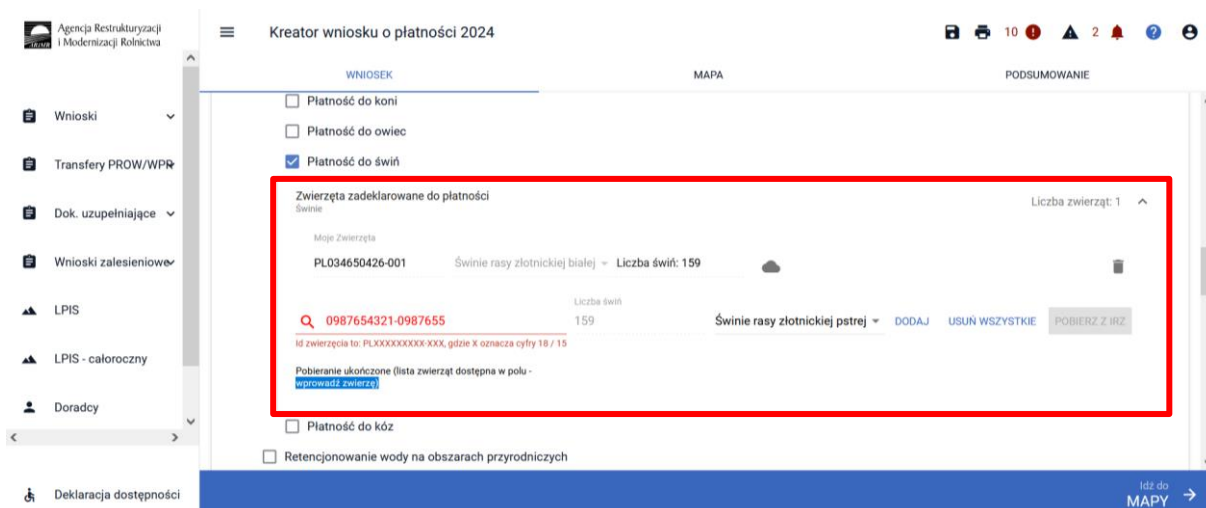
W przypadku wnioskowania o Płatność do owiec, istnieje możliwość dodania identyfikatorów owiec, jeżeli zostały zarejestrowane w systemie IRZPlus, za pomocą przycisku pobierz z IRZ lub dodać identyfikatory zwierząt manualnie.

W przypadku wnioskowania o Płatność do świń, w polu zwierzęta zadeklarowane do płatności, należy wpisać numer siedziby rolnika w formie PLXXXXXXXX-001 oraz w polu liczba świń należy wpisać liczbę zwierząt zgłoszonych do płatności.

W przypadku wprowadzenia numeru niezgodnego z nałożoną maską, aplikacja wyświetli informację, jak powinien wyglądać poprawie wprowadzony numer:

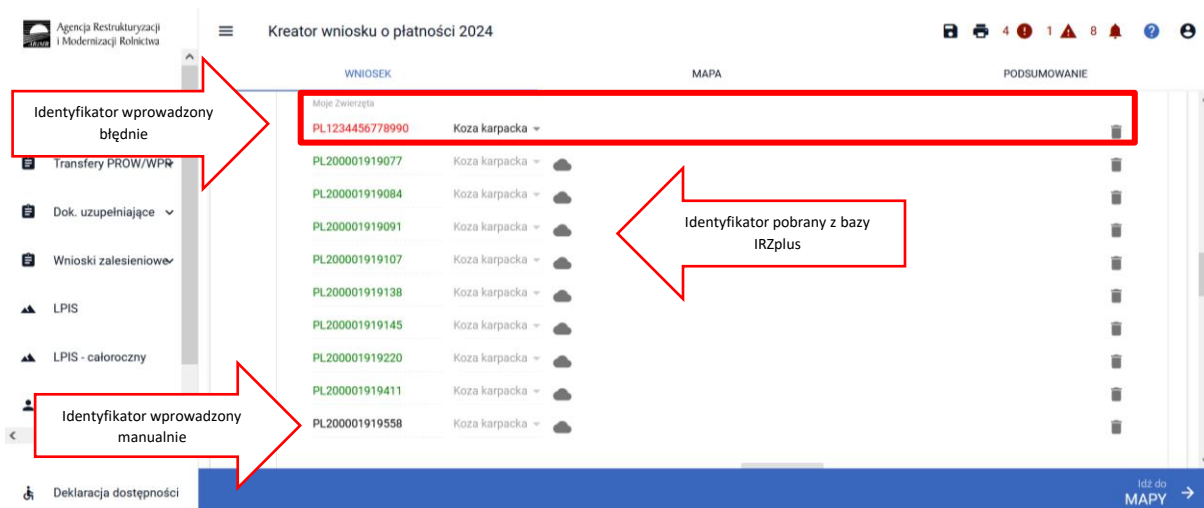

W przypadku wnioskowania o Płatność do kóz, w polu zwierzęta zadeklarowane do płatności należy wpisać numer identyfikacyjny zwierzęcia oraz w polu liczba kóz należy wpisać liczbę zwierząt zgłoszonych do płatności. W przypadku płatności do kóz istnieje możliwość pobrania identyfikatorów zwierząt z aplikacji IRZPlus.

Jeżeli żadne zwierzę nie zostanie znalezione system prezentuje komunikat:

“Nie znaleziono zwierzęcia. Aby dodać nowe zwierzę, podaj pełny identyfikator zwierzęcia.”

Identyfikatory zwierząt wprowadzone manualnie wyświetlane są w kolorze czarnym, zwierzęta dodane z bazy IRZPlus wyświetlane są w kolorze zielonym, natomiast wprowadzone niepoprawne numery będą oznaczone kolorem czerwonym.

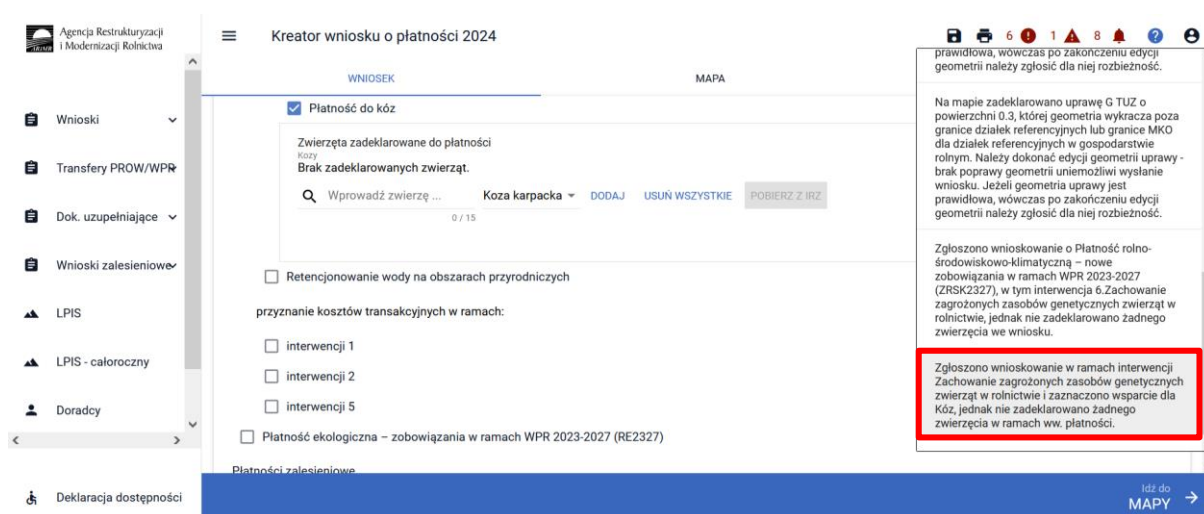

W przypadku deklaracji zwierząt w ramach wariantów Interwencji 6. Zachowanie zagrożonych zasobów zwierząt w rolnictwie, należy dołączyć kopię dokumentu zawierającego wskazanie zwierząt ras lokalnych, jakie zostały zakwalifikowane do programu ochrony zasobów genetycznych ras. W przypadku braku dołączenia takiego oświadczenia, aplikacja zgłosi błąd o treści:

„Zgłoszono wnioskowanie o „Płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne – zobowiązania w ramach WPR 2023-2027 (ZRSK2327)”, w tym w tym interwencja 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie, jednak nie dołączono Oświadczenia zawierającego wskazanie zwierząt, jakie zostały zakwalifikowane do programu ochrony zasobów genetycznych ras lokalnych potwierdzone przez Instytut Zootechniki”.

Uwaga!

Załącznik Oświadczenia zawierającego wskazanie zwierząt, jakie zostały zakwalifikowane do programu ochrony zasobów genetycznych ras lokalnych potwierdzone przez Instytut Zootechniki jest załącznikiem obowiązkowym dla każdej rasy danego gatunku.

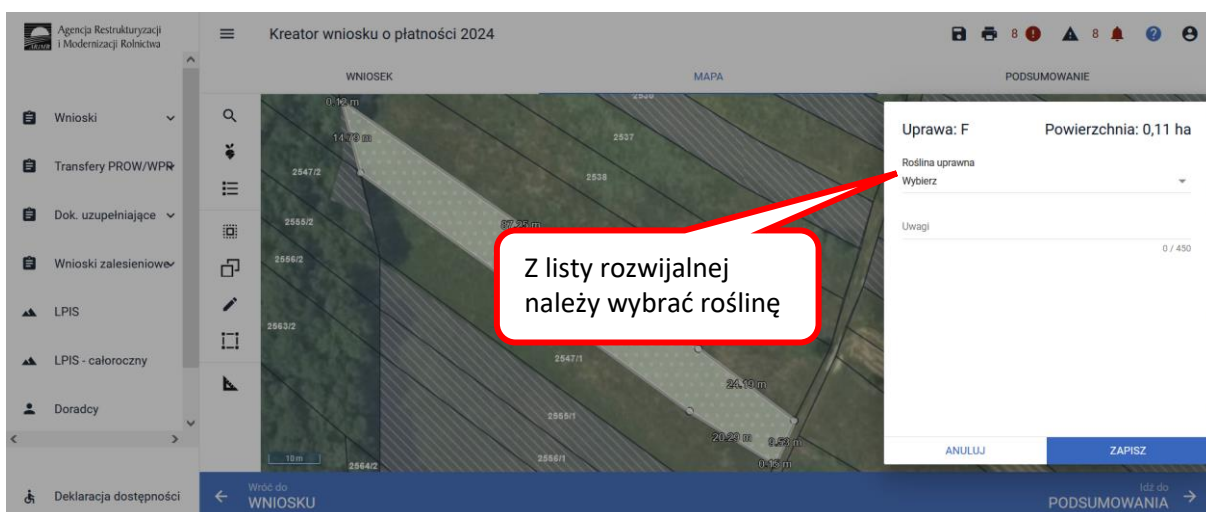

UWAGA!

Należy obowiązkowo zweryfikować inicjalnie udostępnione zwierzęta, aby zadeklarowane do wniosku zostały tylko te sztuki, które są potwierdzone na wykazie przez Instytut Zootechniki (tj. tylko te sztuki, które na wykazie w kolumnie kwalifikacja mają wpisane „tak”). Zadeklarowanie zwierząt niezakwalifikowanych przez Instytut będzie powodowało przedeklarowanie sztuk i tym samym będzie skutkowało nałożeniem kar.

Należy pamiętać, iż rolnik, który realizuje w gospodarstwie tylko Interwencję 6 ZRSK2327, musi spełniać warunek posiadania **co najmniej 1 ha użytków rolnych w gospodarstwie**, dlatego też w takim przypadku należy w zakładce „MAPA” wykazać działki referencyjne z użytkami rolnymi jako powierzchnie niezgłoszone (jeśli rolnik nie ubiega się o jakiegokolwiek płatności powierzchniowe).

W tym celu należy przejść do zakładki „MAPA” i wskazać/dodać wszystkie działki referencyjne będące w posiadaniu rolnika (zgodnie z rozdziałem 5 „ZAKŁADKA MAPA”). Kolejnym krokiem jest wskazanie na każdej działce ewidencyjnej upraw, które się znajdują na tych działkach. Szczegółowy sposób rysowania upraw na działkach ewidencyjnych został opisany w rozdziale 5 „ZAKŁADKA MAPA”.

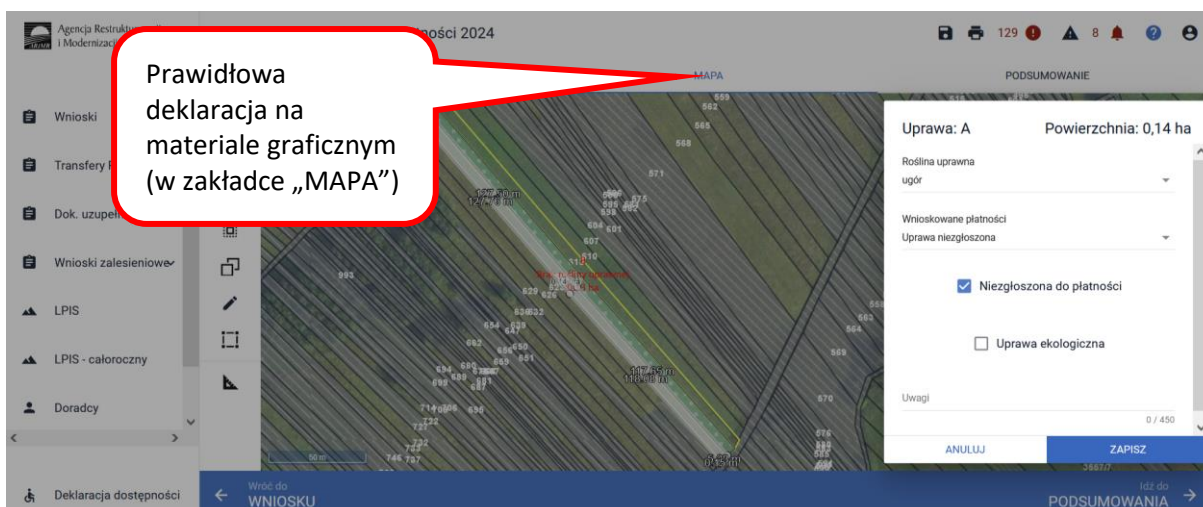

W pozycji Roślina uprawna wybieramy roślinę z listy rozwijalnej np. ugór.

Następnie w pozycji wnioskowane płatności należy odznaczyć wszystkie płatności tak żeby okno było puste i zaznaczyć checkbox niezgłoszona do płatności.

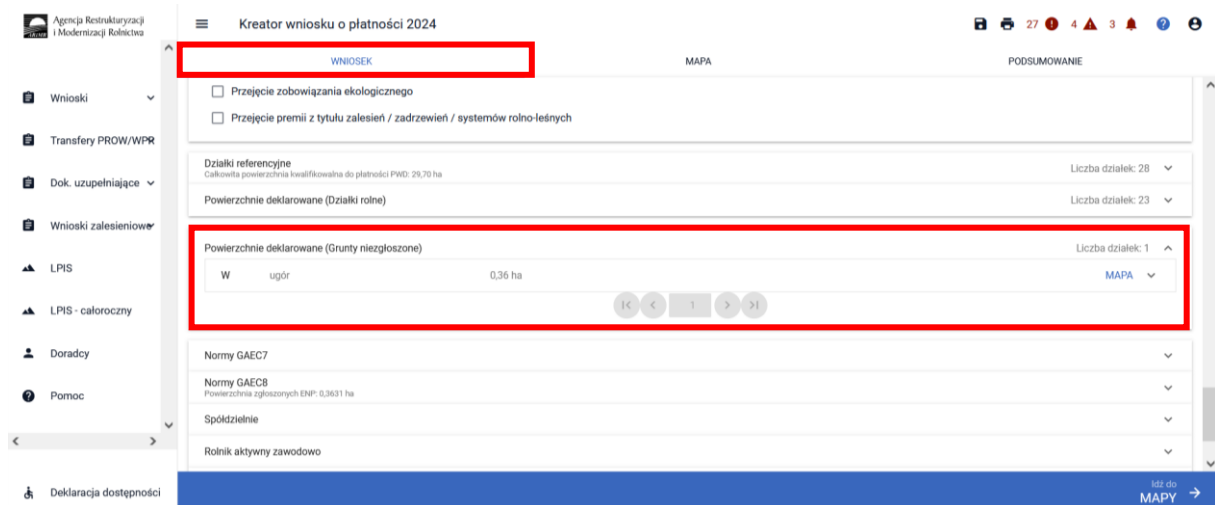
Wszystkie uprawy, nawet w przypadku nieubiegania się do nich o jakiegokolwiek płatności powierzchniowe, muszą być wykazane na działkach referencyjnych.

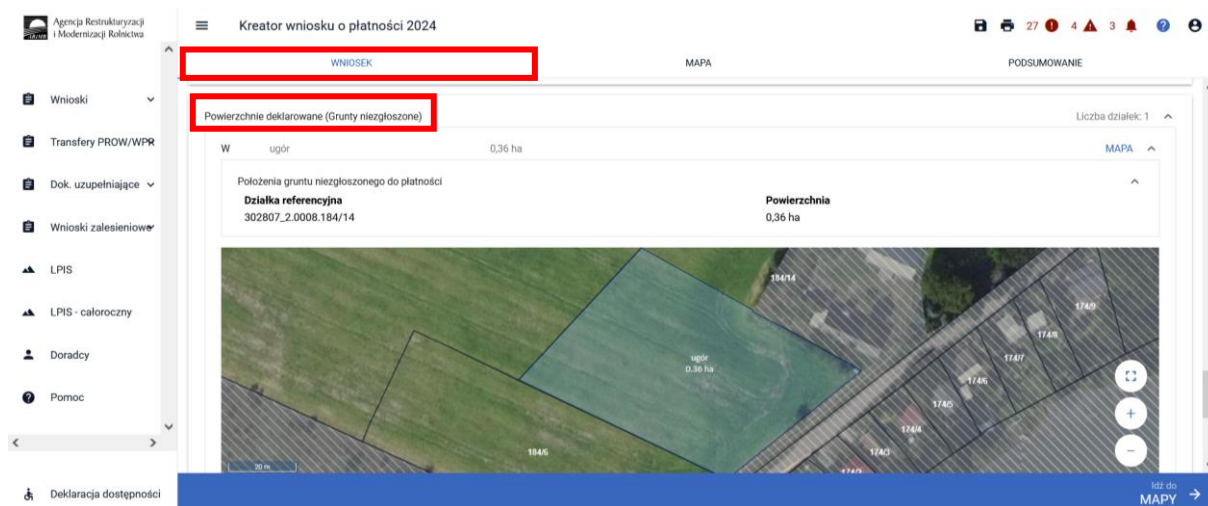
Lista upraw dostępna jest w panelu bocznym.

Po zadeklarowaniu wszystkich upraw, należy przejść do zakładki „WNIOSEK” i zweryfikować poprawność deklaracji. Jeśli wnioskowanie dotyczy tylko Interwencji 6 w zakresie „Płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych – zobowiązania w ramach WPR 2023-2027 (ZRSK2327)”, sekcja powierzchnie deklarowane (Działki rolne) nie powinna być uzupełniona. Natomiast w tym przypadku automatycznie powinna zostać uzupełniona sekcja powierzchnie deklarowane (Grunty niezgłoszone), które nie są zadeklarowane do żadnej płatności.

Po rozwinięciu danych dotyczących wybranej uprawy w zakładce Powierzchnie deklarowane (Grunty niezgłoszone) widać szczegółowe informacje w zakresie deklaracji upraw niezgłoszonych m.in. typ, położenie uprawy na działce referencyjnej.

1.5.1. Deklaracja dodatkowej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych w ramach Interwencji 6 do buhaja.

Rolnikowi realizującemu zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne w ramach wariantów:

- ❖ Wariant 6.1.1. Zachowanie lokalnych ras bydła – użytkowanie mleczne,
- ❖ Wariant 6.1.2. Zachowanie lokalnych ras bydła – użytkowanie mięsne,

może zostać przyznana dodatkowa płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna do buhaja, który w okresie realizacji tego zobowiązania był objęty tym zobowiązaniem i został udostępniony do centrum pozyskiwania nasienia, w celu pozyskania od niego nasienia.

Warunkiem przyznania tej płatności jest złożenie do kierownika biura powiatowego Agencji zaświadczenie wydane przez Instytut Zootechniki w Balicach, potwierdzającego, że nasienie zostało pobrane, w terminie do 30 września roku, w którym ten rolnik ubiega się o przyznanie dodatkowej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej.

Płatność ta jest przyznawana do danej sztuki zwierzęcia jednorazowo.

W celu zawnioskowania o dodatkową płatność do buhaja należy przejść do zakładki „WNIOSEK”, zaznaczyć wnioskowanie o Interwencję 6, a następnie wybrać płatność do bydła, wówczas dostępne będzie wnioskowanie o dodatkową płatność Udostępnianie samców w celu pozyskania nasienia.

Numer identyfikacyjny buhaja powinien zostać wykazany w liście zwierząt zadeklarowanych do płatności do bydła.

W przypadku, kiedy na dzień składania wniosku, rolnik jest już posiadaniem zaświadczenia wydanego przez Instytut Zootechniki potwierdzające, że nasienie zostało pobrane, powinien dołączyć takie zaświadczenie w sekcji „ZAŁĄCZNIKI”.

Załącznik może zostać złożony również poprzez funkcjonalność dokumenty uzupełniające, w tym celu należy z menu bocznego wybrać „DOKUMENTY UZUPEŁNIAJĄCE”, wybrać kampania 2024, a następnie wybrać kafelek „ZAŁĄCZNIKI NIEMERYTORYCZNE” w roku 2024. Funkcjonalność ta będzie dostępna w terminie późniejszym.

W przypadku wnioskowania o „Płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne –zobowiązania w ramach WPR 2023-2027 (ZRSK2327)” w ramach interwencji 6., w przypadku deklaracji zwierząt, należy każdorazowo zweryfikować numery identyfikacyjne zwierząt oraz ich liczbę na załączniku *Oświadczenie o lokalnych rasach zwierząt gospodarskich*. Załącznik ten jest generowany automatycznie i zasilany numerami identyfikacyjnymi zwierząt zadeklarowanymi w aplikacji eWniosekPlus. Nie należy załącznika tego dołączać w sekcji załączniki.

Checkbox dotyczący **dotychczasowej płatności do buhaja** uzupełniany jest automatycznie na podstawie zaznaczonego wnioskowania w zakładce „WNIOSEK”.

OŚWIADCZENIE
o lokalnych rasach zwierząt gospodarskich

Oświadczam, iż ubiegam się o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych w ramach WPR 2023-2027, w zakresie interwencji 6. *Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie:*

do niżej wymienionych zwierząt ras lokalnych:

Lp.	Nr wariantu	Gatunek	Rasa/użytkowanie/pleć	Numer identyfikacyjny zwierzęcia
1.	2.	3.	4.	5.
1	6.1.2.2	bydło	Bydło biało-żółte /mięsne/	PL005377547035
2	6.1.2.2	bydło	Bydło biało-żółte /mięsne/	PL005393712684
3	6.1.2.2	bydło	Bydło biało-żółte /mięsne/	PL005396727494
4	6.1.2.2	bydło	Bydło biało-żółte /mięsne/	PL005405167136
5	6.1.2.2	bydło	Bydło biało-żółte /mięsne/	PL005405547044
6	6.1.2.2	bydło	Bydło biało-żółte /mięsne/	PL005419339116
7	6.1.2.2	bydło	Bydło biało-żółte /mięsne/	PL005259210897
8	6.1.2.2	bydło	Bydło biało-żółte /mięsne/	PL005273106701
9	6.1.2.2	bydło	Bydło biało-żółte /mięsne/	PL005310408959
10	6.1.2.2	bydło	Bydło biało-żółte /mięsne/	PL005333740227
11	6.1.2.2	bydło	Bydło biało-żółte /mięsne/	PL005361951909

do buhaja, który został udostępniony do stacji poboru nasienia w celu pozyskania nasienia

Podsumowanie:

Wariant	Łączna liczba deklarowanych do płatności zwierząt
6.1.2.2/bydło/ZRSK2327:Opcja 6.1.2.2	11

Dodatkowa płatność do buhaja.

1.6. Deklaracja płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w ramach Interwencji 7. *Bioróżnorodność na gruntach ornych.*

Celem interwencji jest wzbogacenie bioróżnorodności i krajobrazu wiejskiego oraz zapewnienie miejsca bytowania oraz bazy pokarmowej dla organizmów pożytecznych, w tym owadów zapylających i ptaków krajobrazu rolniczego.

Płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne w ramach Interwencji 7. *Bioróżnorodność na gruntach ornych* są przyznawane do powierzchni gruntów ornych, na których utrzymywane są:

- ❖ wieloletnie pasy kwietne założone z wykorzystaniem mieszanki zawierającej gatunki wymienione w ust. 5 pkt 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia,
- ❖ ogródki bioróżnorodności założone z roślin:
  - gatunków lub odmian dotowanych w ramach wariantu 5.1 Uprawa rzadkich gatunków lub odmian roślin, lub
  - gatunków zielarskich, lub
  - gatunków warzywnych, lub
  - gatunków, odmian, form lub genotypów uprawianych dawniej na terenie Polski, a współcześnie nieuprawianych, których materiał siewny został pozyskany z kolekcji banków genów.

Lista roślin dotowanych jest określona w ust. 5 załącznika nr 4 do rozporządzenia.

Wykaz gatunków roślin do wyboru jako mieszanka wykorzystana do założenia pasa kwietnego (wariant 7.1):

Lp.	Gatunek rośliny	Forma życiowa		
		Jednoroczna	Dwuletnia	Wieloletnia
	1	2	3	4
1.	babka lancetowata <i>Plantago lanceolata</i>			•
2.	babka zwyczajna <i>Plantago major</i>			•
3.	barszcz zwyczajny <i>Heracleum sphondylium</i>			•
4.	bniec biały <i>Melandrium album</i>	•	•	•
5.	bniec czerwony <i>Melandrium -rubrum</i>	•	•	•
6.	bodziszek czerwony <i>Geranium sanguineum</i>			•
7.	bodziszek łąkowy <i>Geranium pratense</i>			•
8.	bylica piołun <i>Artemisia absinthium</i>			•
9.	bylica <i>Artemisia vulgaris</i>			•
10.	bukwica lekarska <i>Betonica officinalis</i>			•
11.	chaber bławatek <i>Centaurea cyanus</i>	•		
12.	chaber driakiewnik <i>Centaurea scabiosa</i>			•
13.	chaber łąkowy <i>Centaurea jacea</i>			•
14.	chaber nadreński <i>Centaurea stoebe</i>		•	•
15.	cieciorka pstra (topornica pstra) <i>Coronilla varia (Securigera varia)</i>			•
16.	cykoria podróżnik <i>Cichorium intybus</i>			•
17.	czarnuszka siewna <i>Nigella sativa</i>	•		
18.	czosnek winnicowy <i>Allium vineale</i>			•
19.	czosnek zielonawy <i>Allium oleraceum</i>			•
20.	czosnek szczypiorek <i>Allium schoenoprasum</i>		•	
21.	dziewanna drobnokwiatowa; dz. firletkowa <i>Verbascum thapsus</i> <i>V. lychnitis</i> i inne dziewanny		•	
22.	dziewanna pospolita <i>Verbascum nigrum</i>		•	
23.	dziewanna wielkokwiatowa <i>Verbascum densiflorum</i>		•	
24.	dziurawiec zwyczajny <i>Hypericum perforatum</i>			•

25.	dzwonek rozpierzchły <i>Campanula patula</i>			•
26.	dzwonek skupiony <i>Campanula glomerata</i>			•
27.	facelia błękitna <i>Phacelia tanacetifolia</i>	•		
28.	fiótek trójbarwny <i>Viola tricolor</i>	•	•	
29.	firletka poszarpana <i>Lychnis flos-cuculi</i>			•
30.	głowienka pospolita <i>Prunella vulgaris</i>		•	•
31.	gorczyca biała <i>Sinapis alba</i>	•		
32.	goździk katruzek <i>Dianthus carthusianorum</i>			•
33.	groszek bulwiasty <i>Lathyrus tuberosus</i>			•
34.	groszek łąkowy <i>Lathyrus pratensis</i>		•	•
35.	gryka zwyczajna <i>Fagopyrum esculentum</i>	•		
36.	hyzop lekarski <i>Hyssopus officinalis</i>			•
37.	jasnota różowa <i>Lamium amplexicaule</i>	•		
38.	jasnota purpurowa <i>Lamium purpureum</i>	•		
39.	jasnota plamista <i>Lamium maculatum</i>		•	•
40.	jasieniec piaskowy <i>Jasione montana</i>	•	•	•
41.	jastrun właściwy <i>Leucanthemum vulgare</i>			•
42.	kąkol polny <i>Agrostemma githago</i>	•		
43.	kminek zwyczajny <i>Carum carvi</i>		•	
44.	kocimiętka właściwa <i>Nepeta cataria</i>			•
45.	kolendra siewna <i>Coriandrum sativum</i>	•		
46.	komonica zwyczajna <i>Lotus corniculatus</i>			•
47.	koniczyna biała <i>Trifolium repens</i>			•
48.	koniczyna krwistoczerwona <i>Trifolium incarnatum</i>	•	•	
49.	koniczyna łąkowa <i>Trifolium pratense</i>			•
50.	koniczyna polna <i>Trifolium arvense</i>	•	•	
51.	koper ogrodowy <i>Anethum graveolens</i>	•		
52.	kostrzewa czerwona <i>Festuca rubra</i>			•

53.	kostrzewa łąkowa <i>Festuca pratensis</i>			•
54.	kostrzewa owcza <i>Festuca ovina</i>			•
55.	kozibród łąkowy <i>Tragopogon pratensis</i>		•	
56.	krwawnica pospolita <i>Lythrum salicaria</i>			•
57.	krwawnik pospolity <i>Achillea millefolium</i>			•
58.	krwiściąg mniejszy <i>Sanguisorba minor</i>			•
59.	krwiściąg lekarski <i>Sanguisorba officinalis</i>		•	•
60.	kuklik zwisty <i>Geum rivale</i>		•	•
61.	kupkówka pospolita <i>Dactylis glomerata</i>			•
62.	lebiodka pospolita <i>Origanum vulgare</i>			•
63.	lepnica rozdęta <i>Silene vulgaris</i>			•
64.	Inica pospolita <i>Linaria vulgaris</i>			•
65.	Inicznik siewny <i>Camelina sativa</i>	•		
66.	lucerna nerkowata (l.chmielowa) <i>Medicago lupulina</i>	•		
67.	lucerna siewna <i>Medicago sativa</i>			•
68.	łubin żółty <i>Lupinus luteus</i>	•		
69.	macierzanka piaskowa <i>Thymus serpyllum</i>			•
70.	macierzanka zwyczajna <i>Thymus pulegioides</i>			•
71.	mak piaskowy <i>Papaver argemone</i>	•		
72.	mak wątpliwy <i>Papaver dubium</i>	•		
73.	mak polny <i>Papaver rhoeas</i>	•		
74.	marchew zwyczajna (dzika) <i>Daucus carota</i> subsp. <i>carota</i>		•	
75.	marzymięta grzebieniasta (orzężona)	•		
76.	mierznicza czarna <i>Ballota nigra</i>			•
77.	mniszek pospolity <i>Taraxacum officinale</i> agg.			•
78.	mydlnica lekarska <i>Saponaria officinalis</i>			•
79.	nagietek lekarski <i>Calendula officinalis</i>	•		
80.	nostrzyk biały <i>Melilotus albus</i>	•	•	

81.	nostrzyk żółty <i>Melilotus officinalis</i>	•	•	
82.	ogórecznik lekarski <i>Borago officinalis</i>	•		
83.	oman łąkowy <i>Inula britannica</i>		•	•
84.	pasternak zwyczajny <i>Pastinaca sativa</i>		•	
85.	podbiał pospolity <i>Tussilago farfara</i>			•
86.	prawoślaz lekarski <i>Althaea officinalis</i>			•
87.	przelot pospolity <i>Anthyllis vulneraria</i>			•
88.	przytulia biała <i>Galium album</i>			•
89.	przytulia właściwa <i>Galium verum</i>			•
90.	rumian polny <i>Anthemis arvensis</i>	•		
91.	rumianek pospolity <i>Matricaria chamomilla (Chamomilla recutita)</i>	•		
92.	rzepik pospolity <i>Agrimonia eupatoria</i>			•
93.	rzeżucha łąkowa <i>Cardamine pratensis</i>		•	•
94.	rzodkiew oleista <i>Raphanus sativus var. oleiformis</i>	•	•	
95.	sadziec konopiasty <i>Eupatorium cannabinum</i>			•
96.	Serdecznik pospolity <i>Leonurus cardiaca</i>			•
97.	słonecznik zwyczajny <i>Helianthus annuus</i>	•		
98.	smółka pospolita <i>Viscaria vulgaris</i>			•
99.	sparceta siewna <i>Onobrychis viciifolia</i>			•
100.	szałwia lekarska <i>Salvia officinalis</i>			•
101.	szałwia łąkowa <i>Salvia pratensis</i>			•
102.	szczaw polny <i>Rumex acetosella</i>			•
103.	szczaw zwyczajny <i>rumex acetosa</i>			•
104.	ślaz dziki <i>Malva sylvestris</i>		•	•
105.	ślaz zygmarek <i>Malva alcea</i>			•
106.	Ślazówka turyngska <i>Lavatea thuringiaca</i>			•
107.	świerzbica polna <i>Knautia arvensis</i>			•
108.	trędownik bulwiasty <i>Scrophularia nodosa</i>			•

109.	trybula ogrodowa <i>Anthriscus cerefolium</i>	•		
110.	wiązówka błotna <i>Filipendula ulmaria</i>			•
111.	wiązówka bulwkowa <i>Filipendula vulgaris</i>		•	•
112.	wiechlina łąkowa <i>Poa pratensis</i>			•
113.	wierzbówka kiprzyca <i>Epilobium angustifolium</i>			•
114.	wiesiołek dwuletni <i>Oenothera biennis</i> s.l.		•	
115.	wrotycz pospolity <i>Tanacetum vulgare</i>			•
116.	wyczyniec łąkowy <i>Alopecurus pratensis</i>			•
117.	wyka kosmata <i>Vicia villosa</i>	•	•	
118.	wyka siewna <i>Vicia sativa</i>	•		
119.	wyka drobnokwiatowa <i>Vicia hirsuta</i>	•		
120.	wyka płotowa <i>Vicia sepium</i>		•	•
121.	złocień polny <i>Chrysanthemum (Glebionis) segetum</i>	•		
122.	żmijowiec zwyczajny <i>Echium vulgare</i>			•
123.	Żywokost lekarski <i>Symphytum officinale</i>			•

Wykaz gatunków roślin do wyboru do założenia ogródka bioróżnorodności (wariant 7.2):

1) gatunki roślin zielarskich:

Lp.	Nazwa polska	Nazwa botaniczna	Roślina dwuletnia lub bylina
1.	Anyż (biedrzyca anyż)	<i>Pimpinella anisum</i> L.	roślina jednoroczna
2.	Arcydzięgiel litwor	<i>Archangelica officinalis</i> L.	roślina dwuletnia
3.	Arnika łąkowa	<i>Arnica chamissonis</i> Less.	bylina
4.	Babka lancetowata	<i>Plantago lanceolata</i> L.	bylina
5.	babka płesznik	<i>Plantago psyllium</i> L.	roślina jednoroczna
6.	bazylia pospolita	<i>Ocimum basilicum</i> L.	roślina jednoroczna
7.	bluszcz kurdybanek	<i>Glechoma hederacea</i> L.	bylina
8.	bukwica zwyczajna	<i>Betonica officinalis</i> L.	bylina
9.	bylica piołun	<i>Artemisia absinthium</i> L.	bylina

10.	bylica estragon	<i>Artemisia dracunculus</i> L.	bylina
11.	centuria pospolita (tysiącznik)	<i>Centaurium erythraea</i> Rafn.	roślina jednoroczna lub dwuletnia
12.	czarnuszka siewna	<i>Nigella sativa</i> L.	roślina jednoroczna
13.	cząber górski	<i>Satureja montana</i> L.	bylina
14.	cząber ogrodowy	<i>Satureja hortensis</i> L.	roślina jednoroczna
15.	czosnek niedźwiedzi	<i>Allium ursinum</i> L.	bylina
16.	drapacz lekarski	<i>Cnicus benedictus</i> L.	roślina jednoroczna
17.	dziewanna wielkokwiatowa	<i>Verbascum thapsiforme</i> Schrad.	roślina dwuletnia
18.	dziurawiec zwyczajny	<i>Hypericum perforatum</i> L.	bylina
19.	fiołek trójbarwny	<i>Viola tricolor</i> L.	roślina jednoroczna lub dwuletnia
20.	glistnik jaskótcze ziele	<i>Chelidonium majus</i> L.	bylina
21.	goryczka żółta	<i>Gentiana lutea</i> L.	bylina
22.	hyzop lekarski	<i>Hyssopus officinalis</i> L.	bylina
23.	jeżówka purpurowa	<i>Echinacea purpurea</i> (L.) Moench	bylina
24.	kocimiętka właściwa (K. cytrynowa)	<i>Nepeta cataria</i> L. (<i>N. cataria</i> L. var. <i>citriodora</i>)	bylina
25.	kolendra siewna	<i>Coriandrum sativum</i> L.	roślina jednoroczna
26.	kozłek lekarski	<i>Valeriana officinalis</i> L.	bylina
27.	krwawnik pospolity	<i>Achillea millefolium</i> L.	bylina
28.	krwiściąg mniejszy	<i>Sanguisorba minor</i> Scop.	bylina
29.	kuklik pospolity	<i>Geum urbanum</i> L.	bylina
30.	kuklik zwisty	<i>Geum rivale</i> L.	bylina
31.	lebiodka pospolita	<i>Origanum vulgare</i> L.	bylina
32.	lnianka (Inica) pospolita	<i>Linaria vulgaris</i> Mill.	bylina
33.	lubczyk ogrodowy	<i>Levisticum officinalis</i> L.	bylina
34.	macierzanka zwyczajna	<i>Thymus pulegioides</i> L.	bylina
35.	majeranek ogrodowy	<i>Origanum majorana</i> L.	roślina jednoroczna

36.	malwa czarna	<i>Althaea rosea</i> (L.) Cav. var. <i>nigra</i>)	roślina dwuletnia
37.	marchewnik anyżowy	<i>Myrrhis odorata</i> Scop.	roślina dwuletnia lub bylina
38.	melisa lekarska	<i>Melissa officinalis</i> L.	bylina
39.	mięta kędzierzawa	<i>Mentha spicata</i> L. var. <i>crispa</i>	bylina
40.	mięta pieprzowa	<i>Mentha piperita</i> L.	bylina
41.	mięta zielona	<i>Mentha spicata</i> L.	bylina
42.	nagietek lekarski	<i>Calendula officinalis</i> L.	roślina jednoroczna
43.	nasturcja większa	<i>Tropaeolum majus</i> L.	bylina
44.	nostrzyk żółty (lekarski)	<i>Melilotus officinalis</i> (L.) Pall.	roślina jednoroczna lub dwuletnia
45.	ogórecznik lekarski	<i>Borago officinalis</i> L.	roślina jednoroczna
46.	pierwiosnka lekarska	<i>Primula veris</i> L.	bylina
47.	prawoślaz lekarski	<i>Althaea officinalis</i> L.	bylina
48.	różeniec górski	<i>Rhodiola rosea</i> L.	bylina
49.	rumian szlachetny	<i>Chamaemelum nobile</i> (L.) All. syn. <i>Anthemis nobilis</i> L.	bylina
50.	rumianek pospolity	<i>Chamomilla recutita</i> (L.) Rauch.	roślina jednoroczna
51.	ruta zwyczajna	<i>Ruta graveolens</i> L.	bylina
52.	rutwica lekarska	<i>Galega officinalis</i> L.	bylina
53.	serdecznik pospolity	<i>Leonurus cardiaca</i> L.	bylina
54.	szałwia lekarska	<i>Salvia officinalis</i> L.	bylina
55.	szanta zwyczajna	<i>Marrubium vulgare</i> L.	bylina
56.	ślaz dziki	<i>Malva sylvestris</i> L.	roślina dwuletnia lub bylina
57.	trybula ogrodowa	<i>Anthriscus cerefolium</i> Hoffm.	roślina jednoroczna
58.	turówka leśna	<i>Hierochloë australis</i> (Schräd.) Roem. & Schult.	bylina
59.	turówka wonna	<i>Hierochloë odorata</i> (L.) P. Beauv.	bylina
60.	tymianek właściwy	<i>Thymus vulgaris</i> L.	bylina
61.	wiązówka bulwkowa	<i>Filipendula vulgaris</i> Moench	bylina

62.	wiesiołek dwuletni	<i>Oenothera biennis</i> L.	roślina dwuletnia
63.	wiesiołek dziwny	<i>Oenothera paradoxa</i> Hudziok	roślina jednoroczna

2) gatunki roślin warzywnych:

Lp.	Nazwa gatunku	Nazwa gatunku łacińska	Roślina dwuletnia lub bylina
1.	Bób	<i>Vicia faba</i> L.	roślina jednoroczna
2.	Burak	<i>Beta vulgaris</i> L.	roślina dwuletnia
3.	Cebula	<i>Allium cepa</i> L.	roślina dwuletnia
4.	Cebula siedmiolatka	<i>Allium fistulosum</i> L.	bylina
5.	Cukinia	<i>Cucurbita pepo</i> L.	bylina
6.	Cykoria liściowa	<i>Cichorium intybus</i> L.	roślina jednoroczna
7.	Czosnek	<i>Allium sativa</i> L.	roślina jednoroczna lub dwuletnia
8.	Dynia olbrzymia	<i>Cucurbita maxima</i> L.	roślina jednoroczna
9.	Dynia piżmowa	<i>Cucurbita pepo</i> L.	roślina jednoroczna
10.	Dynia zwyczajna	<i>Cucurbita pepo</i> L.	roślina jednoroczna
11.	Endywia	<i>Cichorium endivia</i> L.	roślina jednoroczna lub dwuletnia
12.	Fasola wielokwiatowa	<i>Phaseolus vulgaris</i> L.	roślina jednoroczna
13.	Groch siewny	<i>Pisum sativum</i> L. (partim)	roślina jednoroczna
14.	Jarmuż	<i>Brassica oleracea</i> L.	roślina dwuletnia
15.	Kalafior	<i>Brassicca oleracea</i> L.	roślina dwuletnia
16.	Kalarepa	<i>Brasica oleracea</i> L.	roślina dwuletnia
17.	Kapusta biała	<i>Brassica oleracea</i> L.	roślina dwuletnia
18.	Kapusta brukselska	<i>Brassica oleracea</i> L.	roślina dwuletnia
19.	Kapusta czerwona	<i>Brassica oleracea</i> L.	roślina dwuletnia
20.	Kapusta włoska	<i>Brassica oleracea</i> L.	roślina dwuletnia
21.	Koper ogrodowy	<i>Anethum graveolens</i> L.	roślina jednoroczna
22.	Marchew jadalna	<i>Daucus carota</i> L.	roślina dwuletnia

Lp.	Nazwa gatunku	Nazwa gatunku łacińska	Roślina dwuletnia lub bylina
23.	Ogórek	<i>Cucumis sativus</i> L.	roślina jednoroczna
24.	Papryka	<i>Capsicum annuum</i> L.	roślina jednoroczna
25.	Pietruszka	<i>Petroselinum crispum</i> (Mill.) Nyman ex. A.W.Hill	roślina dwuletnia
26.	Pomidor	<i>Solanum lycopersicum</i> L.	roślina jednoroczna
27.	Por	<i>Allium porrum</i> L.	roślina dwuletnia
28.	Rokietta siewna /Rukola	<i>Eruca sativa</i> Mill.	roślina jednoroczna
29.	Roszponka warzywna	<i>Valerianella locusta</i>	roślina jednoroczna lub dwuletnia
30.	Rzodkiewka	<i>Raphanus sativus</i> L.	roślina jednoroczna lub dwuletnia
31.	Sałata	<i>Lactuca sativa</i> L.	roślina dwuletnia
32.	Seler	<i>Apium graveolens</i> L.	roślina dwuletnia
33.	Szcypiorek	<i>Allium schoenoprasum</i> L.	bylina
34.	Szpinak warzywny	<i>Spinacia oleracea</i> L.	roślina jednoroczna

1.6.1. Deklaracja płatności Wariant 7.1 Wieloletnie pasy kwietne

Wariant 7.1 *Wieloletnie pasy kwietne* może być realizowany, jeżeli powierzchnia gruntów ornych w ramach wszystkich użytków rolnych w gospodarstwie wynosi 50%. Warunek ten nie jest weryfikowany w aplikacji eWniosekPlus.

Deklarację powierzchni w zakresie wariantu 7.1 *Wieloletnie pasy kwietne* należy rozpocząć od deklaracji „Płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych –zobowiązania w ramach WPR 2023-2027 (ZRSK2327)” w zakładce „WNIOSEK”.

Następnie należy przejść do zakładki „MAPA” i wyrysować powierzchnie uprawy za pomocą dostępnych narzędzi. W polu roślina uprawna należy wybrać uprawę „PASY KWIETNE”.

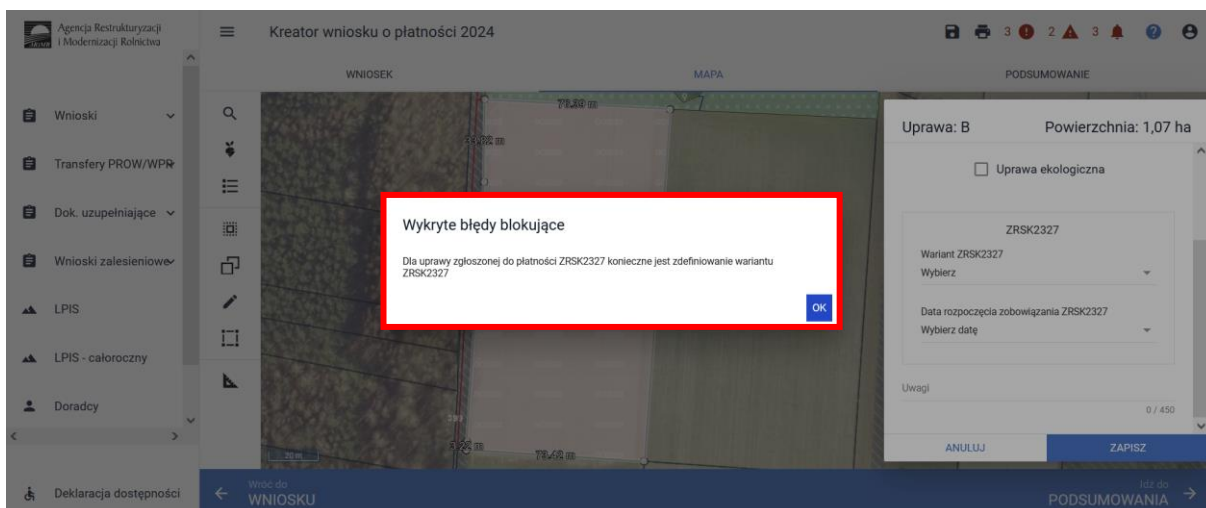
W kolejnym kroku, należy wskazać wnioskowane płatności i wskazać płatność ZRSK2327.

W przypadku, kiedy w polu wnioskowane płatności, nie będzie dostępna płatność ZRSK2327, oznacza to, że w zakładce „WNIOSEK” nie zostały wybrane „Płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne – zobowiązania w ramach WPR 2023-2027 (ZRSK2327)”.

Następnie należy wskazać realizowany wariant 7.1.

W sytuacji, kiedy nie zostanie wybrany wariant płatności ZRSK2327, aplikacja zgłosi błąd o treści: „Dla uprawy zgłoszonej do płatności ZRSK2327 konieczne jest zdefiniowanie wariantu ZRSK2327”.

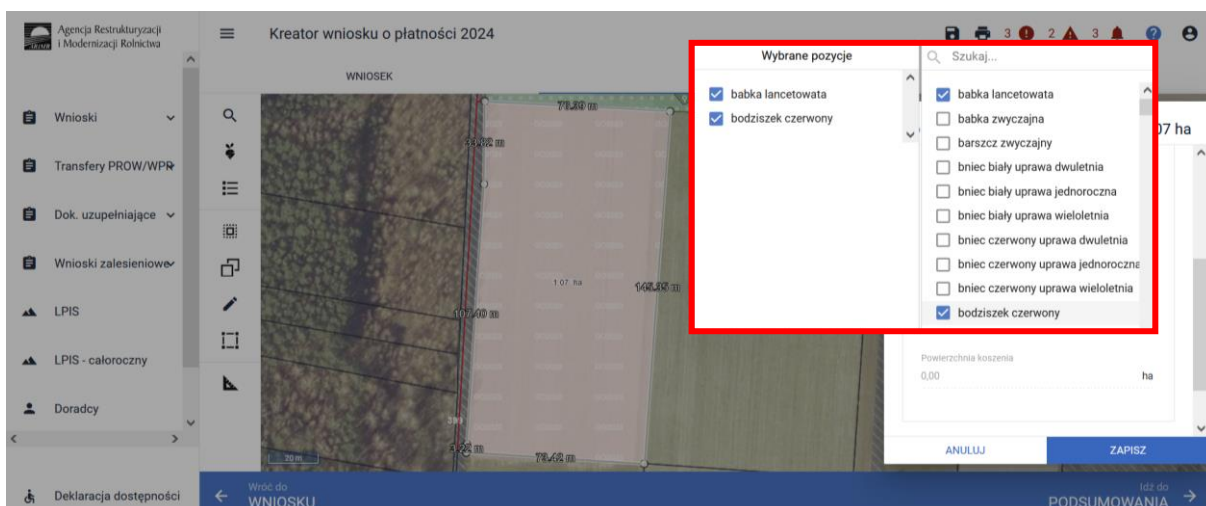
Następnie należy wskazać datę rozpoczęcia zobowiązania. Datę rozpoczęcia realizacji zobowiązania należy wybrać z rozwijalnego kalendarza.

W kolejnym kroku należy wskazać składniki Pasa kwietnego.

Mieszanka nasion wykorzystanych do założenia pasa kwietnego, powinna zawierać co najmniej 8 gatunków (wymienionych w rozporządzeniu), z czego mieszanka powinna zawierać:

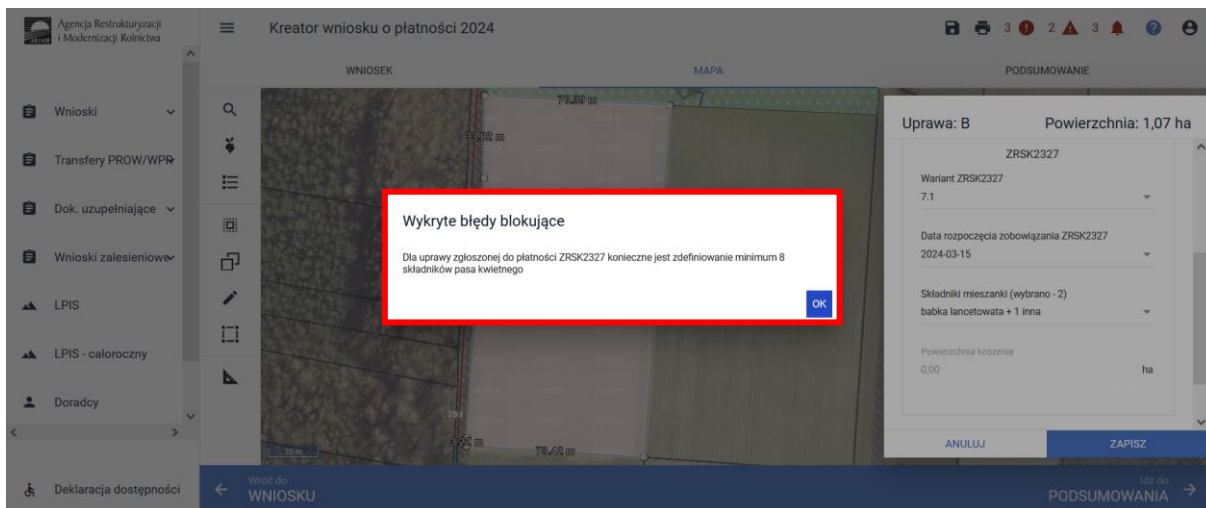
- ❖ co najmniej jeden gatunek roślin jednorocznych i co najmniej 4 gatunki roślin wieloletnich
- ❖ gatunki uprawne, gatunki dziko rosnące, w tym co najmniej jeden gatunek dziko rosnący wieloletni.

Mieszanka nasion wykorzystanych do założenia Pasa kwietnego, nie powinna zawierać gatunków niepożądanych wskazanych w wykazie gatunków niepożądanych w wieloletnich pasach kwietnych.

W przypadku wskazania mniej niż 8 składników Pasa kwietnego, aplikacja zgłosi błąd o treści:

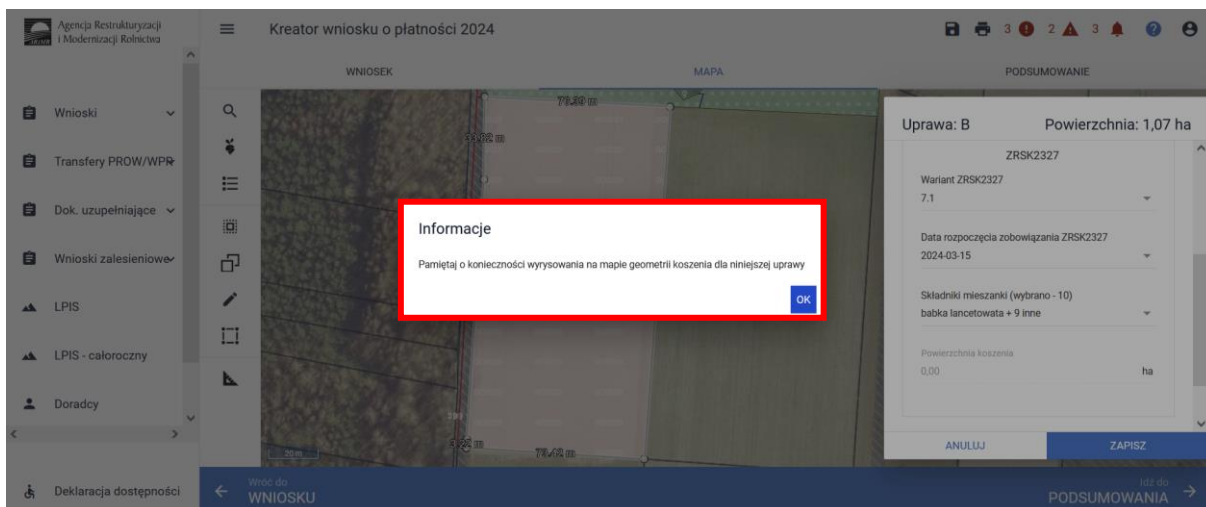
„Dla uprawy zgłoszonej do płatności ZRSK2327 konieczne jest zdefiniowanie minimum 8 składników pasa kwietnego”.

Po wskazaniu składników Pasa kwietnego, należy wyrysować powierzchnię koszenia w ramach danego Pasa kwietnego. Powierzchnia koszenia powinna wynosi 50% powierzchni Pasa kwietnego.

Aplikacja wygeneruje powiadomienie informujące o konieczności wyrysowania powierzchni koszonej.

Rysowanie powierzchni koszonej odbywa się w analogiczny sposób, jak w przypadku rysowania powierzchni niekoszonej w ramach Interwencji 1, 2 lub 3.

Powierzchnię koszenia Pasa kwietnego można wyrysować również z poziomu menu bocznego przy użyciu funkcji Narysuj.

Po wrysowaniu powierzchni koszonej, należy przejść do zakładki WNIOSKI oraz w zakładce Powierzchnie deklarowane (powierzchnie zgłoszone do płatności) należy zweryfikować dane szczegółowe uprawy.

W przypadku, kiedy powierzchnia koszenia Pasy kwietnego nie zostanie wrysowana, aplikacja zgłosi błąd kompletności o treści:

„Dla uprawy Pasy kwietne zgłoszonej do płatności ZRSK2327 wskazano na realizację wariantu 7.1 (Pasy kwietne), a nie wrysowano geometrii koszonych dla pasa kwietnego.”

The top screenshot shows the 'Kreator wniosku o płatności 2024' interface. On the left is a navigation menu with options like 'Wnioski', 'Transfery PROW/WPR', and 'Dok. uzupełniające'. The main area displays a map with a red box highlighting a notification: 'Zgłoszono wnioskowanie o Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczną – nowe zobowiązania w ramach WPR 2023-2027 (ZRSK2327), w tym w tym interwencja 6.Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie, jednak nie dołączono Oświadczenia zawierającego wskazanie zwierząt jakie zostały zakwalifikowane do programu ochrony zasobów genetycznych ras lokalnych potwierdzone przez Instytut Zootechniki.' Below this, another notification states: 'Dla uprawy B Pas kwietny zgłoszonej do płatności ZRSK2327 wskazano na realizację wariantu 7.1 (Pas kwietny), a nie wyrysowano geometrii koszonych dla pasa kwietnego.'

The bottom screenshot shows the 'Powierzchnie deklarowane (Działki rolne)' section. It includes a table with columns for area type (UPP, ONW, PRSK1420, ZRSK2327, PRODUKCYJNE), area name, and area size. A red box highlights the 'Dodatkowe dane ZRSK2327' section, which contains the following information: 'ZRSK2327 - Pasy kwietne', 'Składniki mieszanki: mak polny, chaber łukowy, przytulia włściwa, babka lancetowata, jastrun włściwy, złocięć polny, krwisiąg lekarski uprawa wieloletnia, Słonecznik zwyczajny, marchew zwyczajna (dzika)', 'Powierzchnia koszenia: 0.42 ha', 'Procent powierzchni koszenia: 39,25%', and 'Ilość składników: 9'.

Dane szczegółowe powinny zawierać:

- ✓ Numer wariantu,
- ✓ Datę rozpoczęcia zobowiązania,
- ✓ Składniki mieszanki Pasa kwietnego,
- ✓ Powierzchnię koszenia (powierzchnia wyliczona na podstawie geometrii wyrysowanej powierzchni koszenia w zakładce „MAPA”),
- ✓ Ilość składników użytych do wysiewu mieszanki Pasa kwietnego.

1.6.2. Deklaracja płatności Wariant 7.2 Ogródki bioróżnorodności.

Ogródek bioróżnorodności powinien zostać założony z co najmniej 15 gatunków roślin (w ramach jednego gatunku dopuszcza się uprawę kilku odmian lub form – populacji lub genotypów), przy czym:

- ❖ przynajmniej jeden z uprawianych gatunków roślin to gatunek warzywny i jeden z uprawianych gatunków to gatunek zielarski,
- ❖ przynajmniej 3 z uprawianych gatunków lub odmian roślin to:
  - odmiany regionalne lub amatorskie wpisane do krajowego rejestru, lub
  - odmiany marginalne z gatunków roślin rolniczych wymienionych w ust. 3 pkt 1 załącznika nr 4 do rozporządzenia, lub

- gatunki rzadko uprawianych roślin rolniczych i warzywnych wymienione w ust. 3 pkt 2 załącznika nr 4 do rozporządzenia.

W ramach wariantu 7.2 rolnik może w gospodarstwie założyć i równocześnie utrzymywać maksymalnie dwa ogródki bioróżnorodności, przy czym maksymalna powierzchnia ogródka nie może przekroczyć 0,5 ha.

Deklarację powierzchni w zakresie wariantu 7.2 Ogródki bioróżnorodności należy rozpocząć od deklaracji płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych –zobowiązania w ramach WPR 2023-2027 (ZRSK2327) w zakładce „WNIOSEK”.

The screenshot shows the 'Kreator wniosku o płatności 2024' interface. On the left is a navigation menu with options like 'Wnioski', 'Transfery PROW/WPR', and 'Dok. uzupełniające'. The main area is titled 'WNIOSEK' and contains a list of payment options. The option 'Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna – zobowiązania w ramach WPR 2023-2027 (ZRSK2327)' is checked and highlighted with a red rectangular box. Other options include 'pakiet 7. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie', 'Retencjonowanie wody na obszarach przyrodniczych', and 'Przyznanie kosztów transakcyjnych w ramach wariantu 6.2'. Below this, there are sections for 'przyszanie kosztów transakcyjnych w ramach:' with sub-options for 'interwencja 1', 'interwencja 2', and 'interwencja 5', and another 'Płatność ekologiczna' option for WPR 2023-2027 (RE2327). At the bottom right, there is a blue bar with 'Idź do MAPY' and a right arrow.

Następnie należy przejść do zakładki „MAPA” i wyrysować powierzchnię uprawy za pomocą dostępnych narzędzi. W polu roślinna uprawna należy wybrać uprawę Ogródki bioróżnorodności. Następnie, należy wskazać wnioskowane płatności i wybrać płatność ZRSK2327. Brak do wyboru w tym miejscu płatności ZRSK świadczy o tym, że nie zostało wybrane wnioskowanie o „Płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne –zobowiązania w ramach WPR 2023-2027 (ZRSK2327) w zakładce „WNIOSEK”.

The screenshot shows the 'MAPA' tab of the application. A map of a field is visible, with a red box highlighting a specific area. To the right of the map, a panel displays 'Uprawa: F' and 'Powierzchnia: 1,56 ha'. Below this, the 'Wnioskowane płatności' section is visible, with a list of payment options: 'PWD' (checked), 'ONW' (checked), 'PRSK 1420' (unchecked), and 'ZRSK 2327' (checked). The 'Wariant ZRSK2327' is set to 'Wybierz'. At the bottom of the panel, there are 'ANULUJ' and 'ZAPISZ' buttons. The bottom navigation bar shows 'Wniosek' and 'Podsumowanie' buttons.

W kolejnym kroku należy wskazać wariant 7.2, a następnie datę rozpoczęcia zobowiązania. Datę rozpoczęcia realizacji zobowiązania należy wybrać z rozwijalnego kalendarza.

Następnie w polu „SKŁADNIKI MIESZANKI” należy wskazać 15 składników mieszanki użytej do założenia Ogródka bioróżnorodności.

Uprawa: D Powierzchnia: 0,13 ha

Wariant ZRSK2327
7.2

Data rozpoczęcia zobowiązania ZRSK2327
2023-03-15

Składniki mieszanki (wybrano - 19)
anyż + 18 inne

Uwagi
0 / 450

ANULUJ ZAPISZ

W przypadku, kiedy ilość składników mieszanki będzie mniejsza niż 15, aplikacja zgłosi błąd blokujący o treści:

„Dla uprawy zgłoszonej do płatności ZRSK2327 konieczne jest zdefiniowanie minimum 15 składników ogródka bioróżnorodności.”

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Kreator wniosku o płatności 2024

WNIOSEK MAPA PODSUMOWANIE

Wnioski
Transfery PROW/WP
Dok. uzupełniające
Wnioski zalesieniowe
LPIS
LPIS - całoroczny
Doradcy
Deklaracja dostępności

Wykryte błędy blokujące

Dla uprawy zgłoszonej do płatności ZRSK2327 konieczne jest zdefiniowanie minimum 15 składników ogródka bioróżnorodności

OK

Uprawa: F Powierzchnia: 1,56 ha

Wariant ZRSK2327
7.2

Data rozpoczęcia zobowiązania ZRSK2327
Wybierz datę

ZRSK2327 - Ogródki bioróżnorodności
Składniki mieszanki (wybrano - 10)
arocydziejel litwor uprawa dwuletnia + 9 inne

czosnek niedźwiedzi

Odmiana
Wybierz

ANULUJ ZAPISZ

Wniosek do WNIOSKU PODSUMOWANIE

Następnie, należy przejść do zakładki „WNIOSEK” oraz w panelu Powierzchnie deklarowane (powierzchnie zgłoszone do płatności), należy zweryfikować dane zapisane podczas deklaracji uprawy Ogródki bioróżnorodności.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Kreator wniosku o płatności 2024

WNIOSEK MAPA PODSUMOWANIE

UPP
  ONW
  PRSK1420
  ZRSK2327
  PRODUKCYJNE
 Wyszukaj uprawę

B Pas kwietny 1,07 ha ONW_2327, PWD_2327, ZRSK_2327 MAPA

F Ogródki bioróżnorodności 1,56 ha ONW_2327, PWD_2327, ZRSK_2327 MAPA

Dodatkowe dane ZRSK2327

ZRSK2327 - Ogródki bioróżnorodności

Składniki mieszanki:

Roślina uprawna	Odmiana
arcydzigiel litwor uprawa dwuletnia	
arnika góraska	
bluszcz kurdybanek	
brukiew uprawa dwuletnia	
bukwica zwyczajna	
centuria pospolita (tysiącchnik)	
czosnek niedźwiedzi	
esparceta siewna	
fiołek trójbarwny	
goryczka żółta	
pierwiosnka lekarska	
przełot pospolity	
nasturcja większa	
mak	
Pszonica twarda jara	

Idź do MAPY

W ramach deklaracji uprawy Ogródki bioróżnorodności dane szczegółowe powinny zawierać:

- ✓ Numer wariantu,
- ✓ Składniki mieszanki.